

บทที่ 3
บรรณนิทัศน์

AAA (รวมทุกกลุ่มชาติพันธุ์)

- AAA 2533/1990, วิรัช นิยมธรรม. ระบบฐานข้อมูลภาษาและชนกลุ่มน้อยในประเทศไทยด้วยคอมพิวเตอร์ นครปฐม: สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท มหาวิทยาลัยมหิดล 121 หน้า

งานวิจัยนี้ได้นำเทคโนโลยีทางคอมพิวเตอร์ มาใช้พัฒนาระบบจัดเก็บข้อมูลเกี่ยวกับ ชนกลุ่มน้อยในประเทศไทย โดยผู้วิจัยได้พัฒนาซอฟต์แวร์สำเร็จรูปประเภทระบบจัดการ ฐานข้อมูลเชิงสัมพันธ์ (Relational Database) ซึ่งสามารถนำมาใช้จัดระบบข้อมูลในเชิงอักษร รูปภาพ และแผนที่ แสดงผลได้ทั้งจอโมโนโครมและจอสี และได้สร้างฐานข้อมูลตัวอย่างสำหรับรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับสาระสำคัญของชนกลุ่มน้อยแต่ละเผ่า หมู่บ้านชนกลุ่มน้อย รายชื่อผลงานวิจัย และเอกสารที่เกี่ยวข้อง และหน่วยงานที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับชนกลุ่มน้อยในประเทศไทย โดยเผยแพร่เป็นแผ่นข้อมูลคอมพิวเตอร์

- AAA 2536/1993, ถาวร พู่เฟื่อง. บรรณานุกรมชาวเขา-ชนกลุ่มน้อย สถาบันวิจัยชาวเขา (บรรณานุกรมหัวเรื่อง) เชียงใหม่ สถาบันวิจัยชาวเขา , 89 หน้า

หนังสือเล่มนี้ได้รวบรวมรายชื่อหนังสือ ผลงานวิจัย และบทความวิชาการของนักวิจัยประจำสถาบันวิจัยชาวเขา รวมทั้งบุคคลอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยจัดเรียงตามลำดับอักษร ชื่อเผ่าคือ กะเหรี่ยง ชมุ ถิ่น ผีตองเหลือง มูเซอ แม้ว เย้า ลีซอ ลัวะ อีก้อ และรวมเผ่า ซึ่งในแต่ละเผ่าได้จัดเรียงหมวดหมู่ตามเนื้อหาวิชาการดังนี้ การเกษตร การปกครอง การศึกษา ครุฑเรือน ความรู้ทั่วไป ภาษา ยาเสพติด ลัทธิประเพณี สังคม-เศรษฐกิจ สาธารณสุข

- AAA ANG N 2504/1961, Young, Oliver Gordon. The Hilltribes of Northern Thailand (A Socio-Ethnological Report) Prepared Under the Auspices of the Government of Thailand and the Cooperation of the United States Operations Mission to Thailand, 120 หน้า

หนังสือเล่มนี้ให้ความรู้ทางมานุษยวิทยาและสังคมวิทยาเกี่ยวกับชาวเขาเผ่าต่างๆ ในประเทศไทย ซึ่งได้แก่ อีก้อ มูเซอ ลีซอ แม้ว ละว้า ชมุ ถิ่น ยัมบริ กะเหรี่ยงสะกอ กะเหรี่ยงโปว์ กะเหรี่ยงบะเกะ ตองซู่ และจีนฮ่อ

- AAA ANG N 2507/1964, Lebar, Hickey and Musgrave (eds.) Ethnic Groups of Mainland Southeast Asia New Haven: Human Relations Area Files Press.

หนังสือเล่มนี้ให้ความรู้เกี่ยวกับกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เฉพาะบริเวณที่เป็นคาบสมุทรม ในหัวข้อเรื่องกะเหรี่ยง(Karen) ผู้เขียนให้ความรู้เกี่ยวกับกะเหรี่ยง ในประเทศพม่าและไทย โดยอธิบายลักษณะทางชาติพันธุ์ ภาษา การตั้งถิ่นฐานและที่อยู่อาศัย จำนวน

ประชากร การทำมาหากิน ระบบเครือญาติ โครงสร้างทางสังคม ศาสนาและความเชื่อ ฯลฯ คำอธิบายนี้สั้น กระชับรัด และตอนท้ายของเรื่องมีบรรณานุกรมอย่างย่อ

AAA ANG 2513/1970, Cultural Information Analysis Center (CINFAC), Center for Research in Social Systems (CRESS) Ethnographic Study Series : Minority Groups in Thailand. Washington, D.C. : Staff for Military Operations, Department of the Army. 1135 pages

หนังสือเล่มนี้ศึกษาชนกลุ่มน้อย 19 กลุ่มในประเทศไทย ได้แก่ กูย เวียดนาม จีน เขมร ลีซอ ลาหู่(มูเซอ) ลีอ ชมุ ไทยใหญ่ แม้ว เย้า จีนฮ่อ กะเหรี่ยง อาข่า(อีเกอ) ละว้า มาเลย์ มอญ อินเดียและ ปากีสถาน เนื้อหาเป็นข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับกลุ่มชนดังกล่าว ได้แก่ จำนวนประชากร การตั้งถิ่นฐาน ประวัติศาสตร์ความเป็นมา ภาษา ลักษณะทางกายภาพ อุปนิสัยใจคอ โครงสร้างทางสังคม จารีตประเพณีและข้อห้าม ศาสนาและความเชื่อ เศรษฐกิจ ระบบ การปกครอง การสื่อสาร และความสามารถทางด้านอาหารและการต่อสู้ ข้อมูลเกือบทั้ง หมดได้มาจากหนังสือ เอกสาร และสิ่งพิมพ์ที่เผยแพร่แล้ว

AAA ATL HP 2530/1987, ไม่ปรากฏชื่อผู้รวบรวม, 1986 Refugee Relief Programmes, The Church of Christ in Thailand, 14 Pramuan Road, Bangkok, บทความโรเนียว เย็บเล่ม, 47 หน้า

บทความนี้เป็นรายงานผลงานของ The Church of Christ in Thailand ที่เกี่ยวกับการให้ความช่วยเหลือผู้อพยพในระหว่างปี ค.ศ.1986 ที่เข้ามาในประเทศไทย รายงานได้แบ่งออกเป็น 3 ตอน ตอนที่หนึ่งกล่าวถึงผู้อพยพลาวและญวน ตอนที่สองกล่าวถึงผู้อพยพชาวเขมร ตอนที่สามกล่าวถึงผู้อพยพชาวกะเหรี่ยง

AAA ATL HP 2531/1988, ไม่ปรากฏชื่อผู้รวบรวม, 1988 Refugee Relief Programmes, The Church of Christ in Thailand, 14 Pramuan Road, Bangkok, บทความโรเนียว เย็บเล่ม, 43 หน้า

บทความนี้เป็นรายงานผลงานของ The Church of Christ in Thailand ที่เกี่ยวกับการให้ความช่วยเหลือผู้อพยพในระหว่าง ค.ศ.1988 ที่เข้ามาในประเทศไทย รายงานได้แบ่งออกเป็น 3 ตอน ตอนที่หนึ่งกล่าวถึงผู้อพยพลาว และญวน ตอนที่สองกล่าวถึงผู้อพยพชาวเขมร ตอนที่สามกล่าวถึงผู้อพยพชาวกะเหรี่ยง

AAA Ch9 ED 2531/1988, ชนิตา รัชพลเมือง, กรรณิการ์ สัจกุล, รัตนา ตุงคสวัสดิ์ และเพชรวรรณ จันทรางศุ, การศึกษาของชาวไทยใหญ่ จีนฮ่อ ละว้า และกะเหรี่ยง : การศึกษาเฉพาะกรณีบ้านไม้ลงขน บ้านถ้ำ บ้านกองลอย และบ้านผาแตก รายงานผลการวิจัย ศูนย์วิจัยชาติาภิเษกสมโภช, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 163 หน้า

รายงานการวิจัยนี้ได้สำรวจและเปรียบเทียบสภาพ ปัญหาการศึกษาในและนอกโรงเรียนในกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ ในหมู่บ้านที่กล่าวไว้ในชื่อรายงานการวิจัย เน้นการศึกษาเอกสารและการออกสำรวจภาคสนามซึ่งทำการสัมภาษณ์ผู้นำชุมชน เจ้าหน้าที่ทางการ ครู ผู้บริหารโรงเรียน ผู้ปกครอง และนักเรียนในกลุ่มที่ศึกษา

AAA Kmr HP 2530/1987, ไม่ปรากฏชื่อผู้รวบรวม, 1986 Refugee Relief Programmes, The Church of Christ in Thailand, 14 Pramuan Road, Bangkok, บทความโรเนียว เย็บเล่ม, 47 หน้า

บทความนี้เป็นรายงานผลงานของ The Church of Christ in Thailand ที่เกี่ยวกับการให้ความช่วยเหลือผู้อพยพในระหว่างปี ค.ศ.1986 ที่เข้ามาในประเทศไทย รายงานได้แบ่งออกเป็น 3 ตอน ตอนที่หนึ่งกล่าวถึงผู้อพยพลาวและญวน ตอนที่สองกล่าวถึงผู้อพยพชาวเขมร ตอนที่สามกล่าวถึงผู้อพยพชาวกะเหรี่ยง

AAA Kr1 ED 2531/1988, ชนิดา รัชพลเมือง, กรรณิการ์ สัจกุล, รัตนา ตุงคสวัสดิ์ และเพชรวรรณ จันทรางศุ, การศึกษาของชาวไทยใหญ่ จีนฮ่อ ลัวะ และกะเหรี่ยง : การศึกษาเฉพาะกรณีบ้านไม้สูงขน บ้านถ้ำ บ้านกองลอย และบ้านผาแตก รายงานผลการวิจัย ทุนวิจัยรัชดาภิเษกสมโภช, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 163 หน้า

รายงานการวิจัยนี้ได้สำรวจและเปรียบเทียบสภาพ ปัญหาการศึกษาในและนอกโรงเรียนในกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ ในหมู่บ้านที่กล่าวไว้ในชื่อรายงานการวิจัย เน้นการศึกษาเอกสารและการออกสำรวจภาคสนามซึ่งทำการสัมภาษณ์ผู้นำชุมชน เจ้าหน้าที่ทางการ ครู ผู้บริหารโรงเรียน ผู้ปกครอง และนักเรียนในกลุ่มที่ศึกษา

AAA Kr1 HP 2530/1987, ไม่ปรากฏชื่อผู้รวบรวม, 1986 Refugee Relief Programmes, The Church of Christ in Thailand, 14 Pramuan Road, Bangkok, บทความโรเนียว เย็บเล่ม, 47 หน้า

บทความนี้เป็นรายงานผลงานของ The Church of Christ in Thailand ที่เกี่ยวกับการให้ความช่วยเหลือผู้อพยพในระหว่างปี ค.ศ.1986 ที่เข้ามาในประเทศไทย รายงานได้แบ่งออกเป็น 3 ตอน ตอนที่หนึ่งกล่าวถึงผู้อพยพลาวและญวน ตอนที่สองกล่าวถึงผู้อพยพชาวเขมร ตอนที่สามกล่าวถึงผู้อพยพชาวกะเหรี่ยง

AAA Kr1 HP 2531/1988, ไม่ปรากฏชื่อผู้รวบรวม, 1988 Refugee Relief Programmes, The Church of Christ in Thailand, 14 Pramuan Road, Bangkok, บทความโรเนียว เย็บเล่ม, 43 หน้า

บทความนี้เป็นรายงานผลงานของ The Church of Christ in Thailand ที่เกี่ยวกับการให้ความช่วยเหลือผู้อพยพในระหว่าง ค.ศ.1988 ที่เข้ามาในประเทศไทย รายงานได้แบ่งออกเป็น 3

ตอน ตอนที่หนึ่งกล่าวถึงผู้อพยพลาว และญวน ตอนที่สองกล่าวถึงผู้อพยพชาวเขมร ตอนที่สาม
กล่าวถึงผู้อพยพชาวกะเหรี่ยง

AAA Krm HP 2531/1988, ไม่ปรากฏชื่อผู้รวบรวม, 1988 Refugee Relief Programmes, The
Church of Christ in Thailand, 14 Pramuan Road, Bangkok, บทความโรเนียว เย็บเล่ม, 43
หน้า

บทความนี้เป็นรายงานผลงานของ The Church of Christ in Thailand ที่เกี่ยวกับการ
ให้ความช่วยเหลือผู้อพยพในระหว่าง ค.ศ.1988 ที่เข้ามาในประเทศไทย รายงานได้แบ่งออกเป็น 3
ตอน ตอนที่หนึ่งกล่าวถึงผู้อพยพลาว และญวน ตอนที่สองกล่าวถึงผู้อพยพชาวเขมร ตอนที่สาม
กล่าวถึงผู้อพยพชาวกะเหรี่ยง

AAA Lwa ED 2531/1988, ชนิตา รัชพลเมือง, กรรณิการ์ สัจกุล, รัตนา ตุงคสวัสดิ์ และเพชรวรรณ
จันทรางค์, การศึกษาของชาวไทยใหญ่ จีนฮ่อ ลัวะ และกะเหรี่ยง : การศึกษาเฉพาะกรณีบ้านไม้ลุง
ชน บ้านถ้ำ บ้านกองลอย และบ้านผาแดง รายงานผลการวิจัย ศูนย์วิจัยชาติาภิเษกสมโภช, จุฬาลง
กรณ์มหาวิทยาลัย, 163 หน้า

รายงานการวิจัยนี้ได้สำรวจและเปรียบเทียบสภาพ ปัญหาการศึกษาในและนอกโรงเรียนใน
กลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ ในหมู่บ้านที่กล่าวไว้ในชื่อรายงานการวิจัย เน้นการศึกษาเอกสารและการออก
สำรวจภาคสนามซึ่งทำการสัมภาษณ์ผู้นำชุมชน เจ้าหน้าที่ทางการ ครู ผู้บริหารโรงเรียน ผู้ปกครอง
และนักเรียนในกลุ่มที่ศึกษา

AAA Sve 2506/1963, Pataya Saihoo. The Hill Tribes of Northern Thailand,
Chulalongkorn University.

AAA Sve ANGN 2493/1950, Embree, John F. and William L. Thomas, Jr., Ethnic
Groups of Northern Southeast Asia, โรเนียวเย็บเล่ม, 175 หน้า, มีดรรชนีชื่อกลุ่มชาติพันธุ์
และมีบรรณานุกรม เขียนเป็นภาษาอังกฤษ

หนังสือเล่มนี้กล่าวถึงกลุ่มชาติพันธุ์ที่อยู่ทางเหนือของประเทศพม่า ทางเหนือของประเทศ
ไทย ทางเหนือของประเทศลาวและเวียดนาม และทางใต้ของประเทศจีน เป็นการให้ความรู้เกี่ยวกับ
กลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ อย่างกว้างๆ กล่าวถึงถิ่นที่อยู่ จำนวนประชากร ภาษา ศาสนา เศรษฐกิจ ความ
สัมพันธ์กับกลุ่มอื่น พร้อมทั้งกล่าวถึงชื่อต่างๆ ที่กลุ่มชาติพันธุ์ใช้เรียกตนเอง และที่คนกลุ่มอื่นเรียก
เขา

AAA Sve ANGN 2499/1956, Chang, Chi Jen, The Minority Groups of Yunnan and
Chinese Political Expansion into Southeast Asia, Ph.D. dissertation, University of
Michigan, 1956, 198 หน้า, เขียนเป็นภาษาอังกฤษ มีแผนที่ และภาคผนวก

AAA Sve ANGN 2504/1961, Young, Gordon, The Hill Tribes of Northern Thailand, ฉบับพิมพ์ครั้งแรก 1961 โดยความอนุเคราะห์ของรัฐบาลไทยและรัฐบาลอเมริกัน ต่อมาได้พิมพ์อีกหลายครั้งโดยสยามสมาคม ฉบับพิมพ์ครั้งที่ห้า ค.ศ. 1974, 96 หน้า มีภาพประกอบ เขียนเป็นภาษาอังกฤษ

หนังสือเล่มนี้ให้ข้อมูลทางมานุษยวิทยาและเป็นหนังสือที่แพร่หลายมาก ผู้แต่งเป็นผู้ที่ใช้ชีวิตอยู่ท่ามกลางชาวเขาอยู่ตลอดชีวิต จึงมีข้อมูลและรายละเอียดมาก กล่าวถึงชาวเขาแทบทุกเผ่าที่อยู่ทางเหนือของประเทศไทย

AAA Sve ANGN 2507/1964, Lebar, Frank M., Gerald C. Hickey and John K. Musgrave, Ethnic Groups of Mainland Southeast Asia, Human Relations Area Files Press, New Haven, Connecticut, 288 หน้า มีดรรชนี บรรณานุกรมและแผนที่ เขียนเป็นภาษาอังกฤษ

หนังสือเล่มนี้เป็นหนังสือที่เป็นที่รู้จักกันดีที่สุดเล่มหนึ่งในบรรดาผู้ที่ศึกษาเรื่องกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ ในเอเชียอาคเนย์ เป็นหนังสือที่มีผู้ร่วมเขียนซึ่งเป็นนักวิชาการเกี่ยวกับเอเชียอาคเนย์เกือบ 10 คน หนังสือแบ่งออกเป็น 4 ภาคตามตระกูลภาษา ภาคที่หนึ่งกล่าวถึงกลุ่มชาติพันธุ์ที่พูดภาษาตระกูลจีน-ทิเบต ภาคที่สองกล่าวถึงกลุ่มชาติพันธุ์ที่พูดภาษาตระกูลออสโตรเอเชียติก ภาคที่สามกล่าวถึงกลุ่มชาติพันธุ์ที่พูดภาษาตระกูลไท-กะได และภาคที่สี่กล่าวถึงกลุ่มชาติพันธุ์ที่พูดภาษาตระกูลมลายู-โปลีนีเซียน ในการกล่าวถึงแต่ละกลุ่มชาติพันธุ์จะกล่าวไปตามลำดับ โดยให้ความรู้เบื้องต้น แล้วให้ข้อมูลทางมานุษยวิทยาและทางภาษา แลให้บรรณานุกรมที่สำคัญไว้ด้วย

AAA Sve ANGN 2509/1966, Blanchard, Wendell Thailand its people its society its culture, Human Relations Area Files Press, New Haven, 526 หน้า มีแผนที่ เขียนเป็นภาษาอังกฤษ

หนังสือนี้แบ่งเป็น 20 บท กล่าวถึงประเทศไทยอย่างกว้างๆ ในทุกแง่มุม ทั้งลักษณะทางกายภาพ ประวัติศาสตร์ ภูมิศาสตร์ ประชากร ศาสนา พฤติกรรมทางสังคม กฎหมาย รัฐบาล การประชาสัมพันธ์ ระบบเศรษฐกิจ การเงินการคลัง แรงงาน การเกษตร อุตสาหกรรม พาณิชยกรรม สาธารณสุข และโครงสร้างของสังคม ในบทที่สี่ได้กล่าวถึงกลุ่มชาติพันธุ์และภาษาต่างๆ ในประเทศไทย ที่หยิบยกมากล่าวเพราะเป็นกลุ่มใหญ่ได้แก่ กลุ่มชาติพันธุ์ไทย มาเลย์ เขมร ลัวะ กูย ภูไท มอญ กะเหรี่ยง ไทฉาน นอกจากนั้นยังมีกลุ่มชาติพันธุ์ที่มีจำนวนน้อย เช่น ไทลื้อ กะเลิง โซ่ ชมุ แสก เป็นต้น และชาเบรา ซึ่งหนังสือนี้กล่าวว่ามิในภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย แต่นักวิจัยในปัจจุบันไม่พบกลุ่มชาติพันธุ์ชาเบราแล้ว

AAA Sve ANGN 2509/1966, Harris, George L. และคนอื่นๆ, Area Handbook for Thailand, Superintendent of Documents, U.S. Government Printing Office, 527 หน้า, เขียนเป็นภาษาอังกฤษ

หนังสือเล่มนี้ครอบคลุมประเทศไทยอย่างกว้างๆ ในทุกแง่มุม ในหน้า 51-94 ได้กล่าวถึงกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ ในประเทศไทยทั้งที่พูดภาษาตระกูลไทและไม่ใช่ กล่าวถึงชาวเขาเผ่าต่างๆ ด้วย

AAA Sve ANGN 2509/1966, Lebar, Frank M., "The Ethnography of Mainland Southeast Asia : A Bibliographic Survey", *Behavior Science Notes*, 1, 1966, หน้า 14-40

AAA Sve ANGN 2510/1967 , Seidenfaden, Erik, *The Thai Peoples Book: The Origins and Habitats of the Thai peoples with a Sketch of their Material and Spiritual Culture*, The Siam Society, Bangkok 1967, 162 หน้า, เขียนเป็นภาษาอังกฤษ มีภาพประกอบมาก

หนังสือเล่มนี้ให้ข้อมูลทางมานุษยวิทยาของกลุ่มชาติพันธุ์ไททั้งที่อยู่นอกประเทศไทยและในประเทศไทยพร้อมทั้งให้ข้อมูลเกี่ยวกับกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ ในประเทศไทยที่พูดภาษาอื่นนอกจากภาษาตระกูลไทด้วย

AAA Sve ANGN 2510/1967, Kunstadter, Peter *Southeast Asia Tribes, Minorities and Nations*, Princeton Center of International Studies, 1967

หนังสือเล่มนี้ให้ความรู้เป็นภาพรวมทางมานุษยวิทยาวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ ในเอเชียอาคเนย์ มีตารางแสดงการกระจายของกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ มีภาพประกอบมาก

AAA Sve ANGN 2511/1968, Smith, Harvey H. และคนอื่นๆ, *U.S. Army Area Handbook for Thailand*, 557 หน้า เขียนเป็นภาษาอังกฤษ

หนังสือเล่มนี้ครอบคลุมเรื่องเกี่ยวกับประเทศไทยในทุกแง่มุม มีกล่าวถึงกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ และภาษาต่างๆ ในประเทศไทยในหน้า 69-106

AAA Sve ANGN 2513/1970, Rodulfo, A.M., "Ethnic and Religious Minority in South-East Asia", *Pacific Community*, winter 1970, หน้า 1-16

บทความนี้กล่าวถึงชนกลุ่มน้อยในเอเชียอาคเนย์อย่างผิวเผิน โดยกล่าวถึงทุกกลุ่มชาติพันธุ์อย่างย่อ กล่าวถึงทั้งชนกลุ่มน้อยในทางภาษาและชนกลุ่มน้อยในทางศาสนา

AAA Sve ANGN 2513/1970, Schrock, Joann L. และคนอื่นๆ, *Minority Groups in Thailand*, Ethnographic Study Series, Department of the Army, Washington D.C., USA, February 1970, 1135 หน้า, เขียนเป็นภาษาอังกฤษ มีแผนที่มาก มีบรรณานุกรม ภาพประกอบและตาราง เขียนเป็นภาษาอังกฤษ

หนังสือเล่มนี้กล่าวถึงกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ ในประเทศไทย อันได้แก่ กูย เวียดนาม จีน เขมร ลีซอ มูเซอ ลื้อ ขมุ ไทฉาน ม้ง เย้า ฮ่อ กะเหรี่ยง อีเก้อ ละว้า มาเลย์ มอญ และอินเดีย ปากี

สถาน ตอนที่กล่าวถึงละว้าอยู่ในหน้า 937-998 มีอภิปรายเรื่องชื่อละว้า ให้จำนวนประชากรอย่าง
คร่าวๆ กล่าวถึงการทำมหากิน เล่าประวัติละว้าตามนิทานปรัมปรา เช่นเรื่องขุนหลวงวิลังคะกับพระ
นางจามเทวี เล่าเรื่องเจ้าหญิงละว้าที่ชื่อชะมังรกแอ กล่าวถึงการตั้งถิ่นฐานของละว้าในปัจจุบัน
ลักษณะทางกายภาพของคนละว้า การรักษาพยาบาลตามประเพณีดั้งเดิมของละว้า ลักษณะนิสัย การ
แบ่งชั้นของบุคคลในสังคมครอบครัว พิธีการแต่งงาน พิธีศพ การศึกษาของละว้า ข้อห้าม ข้อจำกัด
ตามประเพณีละว้า ประเพณีเกี่ยวกับอาหารและเครื่องดื่ม ศาสนาและการติดต่อกับมิชชันนารี
เศรษฐกิจและวิธีการเพาะปลูก การประดิษฐ์สิ่งของต่างๆ ในตอนท้ายของบทความแนะนำสิ่งที่ควรทำ
ในการติดต่อกับละว้า พร้อมทั้งข้อห้าม (คือสิ่งที่ไม่ควรทำ)

AAA Sve ANGN 2526/1983, McKinnon, John & Wanat Bhruksasri (editors),
Highlanders of Thailand, Oxford University Press, 1983, 358 หน้า มีบรรณานุกรมและ
ดรรชนี เขียนเป็นภาษาอังกฤษ

หนังสือเล่มนี้รวบรวมบทความที่แต่งโดยนักวิชาการชาวไทย และต่างประเทศรวม 22 บทความ
ที่เกี่ยวกับชาวเขาในประเทศไทย เช่น ชาวเขาเผ่าละว้า กะเหรี่ยง กะเหรี่ยงโป ม้ง เย้า ลีซอ
มูเซอ และอีก้อ

AAA Sve ANOT 2513/1970, Kunstadter, Peter "Integration and Assimilation of
Minorities in Mae Hongson Province", Paper prepared for Asian Studies Association
Meeting, 3 April, 1970, San Francisco, California, โรเนียว เย็บเล่ม, 16 หน้า เขียนเป็นภาษาอังกฤษ

บทความนี้กล่าวถึงกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ ในอำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน อันได้แก่
คนไทยเหนือ คนไทยกลาง คนจีน จีนฮ่อ ตองซู่ ไทจาน กะเหรี่ยงโปว์ กะเหรี่ยงสะกอ ละว้า ม้ง ขมุ
และชาวต่างประเทศ กล่าวถึงปัญหาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ ลักษณะทาง
ประชากรและการกลืนตัวเข้าหากัน ผลงานของพระธรรมจาริกและหมอสอนศาสนาคริสต์ียน

AAA Sve ANOT 2517/1974, Boonsanong Punyodyana, "Minority Groups and Minority
Class : The Oppressed and Oppresser in Thai Social Structure", paper from the
Conference on the Majority-Minority Situation in Southeast Asia, Manila,
Philippines, May 8-10, 1974, บทความโรเนียว เย็บเล่ม, 26 หน้า เขียนเป็นภาษาอังกฤษ

บทความนี้มองความสัมพันธ์ระหว่างชนกลุ่มใหญ่และชนกลุ่มน้อย ว่าเป็นความสัมพันธ์ของ
ผู้กดขี่ และผู้ถูกกดขี่ กล่าวถึงชนกลุ่มน้อยทั้งที่เป็นชนกลุ่มน้อยทางชาติพันธุ์และภาษา กับชนกลุ่ม
น้อยทางศาสนา การบังคับดูแลโรงเรียนสอนภาษาจีน และการกดขี่มุสลิมในจังหวัดภาคใต้

AAA Sve ANOT 2517/1974, วิศิษฐ์ศักดิ์ ไทยทอง, *ค่านิยมทางกิจการครอบครัวและหมู่บ้านของ
นักเรียนชาวเขาในจังหวัดตาก เชียงราย และน่าน*, วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต แผนกวิชาจิต

วิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2517, โรเนียว เย็บเล่ม, 133 หน้า เขียนเป็นภาษาไทย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนไทย 120 คน และนักเรียนชาวเขาเผ่าต่างๆ 103 คน ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 5,6 และ 7 ของโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์แม่จัน จังหวัดเชียงราย โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ตาก จังหวัดตาก และโรงเรียนบ้านปากกลาง จังหวัดน่าน เครื่องมือในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตราประเมินค่าและแบบระยะทางทางสังคมที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง

AAA Sve ANOT 2526/1983, Walker, Anthony R., "In Mountain and Ulu : A Comparative History of Development Strategies for Ethnic Minority Peoples in Thailand and Malaysia", วารสาร *Contemporary Southeast Asia* Vol.4, No.4, March 1983 หน้า 451-485

AAA Sve ANOT 2526/1983, จัดภัย นุราชพัฒน์, *ชนกลุ่มน้อยในไทยกับความมั่นคงของชาติ*, สำนักพิมพ์แพรว-พิทยา, 315 หน้า, เขียนเป็นภาษาไทย

หนังสือเล่มนี้กล่าวถึงนโยบายของรัฐบาลไทยต่อชนกลุ่มน้อย ได้แก่นโยบายต่อชาวจีน นโยบายต่อชาวเขา นโยบายต่อชาวนอพยพ นโยบายต่อชาวไทยมุสลิม นโยบายต่อผู้อพยพลี้ภัย กลุ่มต่างๆ กล่าวถึงชาวจีนในประเทศไทยกับปัญหาด้านการเมือง นโยบายผสมกลมกลืนของรัฐบาลไทยต่อชาวจีน ปัญหาชาวเขาในประเทศไทยกับการแก้ไขปัญหของรัฐบาล ชาวเขากับปัญหาการปลูกฝิ่น ชาวนอพยพในประเทศไทย : ปัญหาและแนวทางแก้ไข ปัญหาและอุปสรรคในการผสมกลมกลืนชาวไทยมุสลิมในจังหวัดชายแดนภาคใต้ จีนฮ่อในภาคเหนือผู้พลัดถิ่นสัญชาติพม่า : ปัญหาและแนวทางแก้ไข ผู้อพยพลี้ภัยจากอินโดจีน : ปัญหาและแนวทางแก้ไข

AAA Sve ANOT 2527/1984, ไพฑูรย์ ดัสเช (ดร.), *ปัญหาชนกลุ่มน้อยในประเทศไทย : เอกภาพกับคอมมิวนิสต์*, คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ โรเนียว เย็บเล่ม, 223 หน้า

หนังสือนี้กล่าวถึงทฤษฎีทั่วไป เป้าเล็งของคอมมิวนิสต์ : ชาวเขา สงครามภาคเหนือ ชาวไทยมุสลิมกับความรุนแรง มีบทสรุป

AAA Sve ANOT 2538/1995, พัทยา สายหู, "ข้อสังเกตบางประการเกี่ยวกับการศึกษาวิจัยเรื่องชนกลุ่มน้อยในประเทศไทย", เอกสารประกอบการอภิปรายในหัวข้อ "ชนกลุ่มน้อยในประเทศไทย" ในการประชุมทางวิชาการ ครั้งที่ 1 เรื่องสถานภาพการศึกษาด้านชนกลุ่มน้อยของประเทศไทย" วันที่ 27 ตุลาคม พ.ศ. 2538 ลงพิมพ์ใน วารสารภาษาและวัฒนธรรม, สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท มหาวิทยาลัยมหิดล, ปีที่ 17 ฉบับที่ 2, หน้า 78-84

AAA Sve BB 2509/1966, Yenchiu, Mildred M., *Bibliography on Minority Groups in Southeast Asia*, the Department of Army, The United States., 43 หน้า เขียนเป็นภาษาอังกฤษ

AAA Sve ED 2526/1983, สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, เอกสารประกอบการสัมมนาการประถมศึกษาเพื่อชาวเขา (ฉบับร่าง), โรเนียว เย็บเล่ม 194 หน้า มีภาคผนวก และบรรณานุกรม เขียนเป็นภาษาไทย

หนังสือนี้กล่าวถึงชาวเขาเผ่าต่างๆ ในประเทศไทยมี ม้ง เย้า มูเซอ กะเหรี่ยง ลีซอ อีเก้อ ละว้า ถิ่น ชมุ กล่าวถึงความเป็นมาของการจัดการประถมศึกษาสำหรับเด็กชาวเขา การจัดการศึกษาชาวเขาในปัจจุบัน ปัญหาชาวเขากับการจัดการศึกษาชาวเขาและข้อเสนอแนะ นโยบายสำหรับการจัดการประถมศึกษาสำหรับเด็กชาวเขาโครงการต่างๆ ที่สนองนโยบายนี้

AAA Sve ED 2531/1988, ไม่ปรากฏชื่อผู้รวบรวม, รายงานการวิจัยเรื่องการศึกษาเพื่อแสวงหาแนวทางการจัดการศึกษาสำหรับชาวไทยต่างวัฒนธรรม, กองวิจัยการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี, มิถุนายน 2531, 147 หน้า

ชาวไทยต่างวัฒนธรรมในรายงานนี้หมายถึงเฉพาะชาวไทยภูเขาเผ่า ม้ง เย้า กะเหรี่ยง อีเก้อ มูเซอ ลีซอ ชาวไทยซึ่งพูดภาษาเขมร ลัวะ เยอ และชาวไทยที่พูดภาษามลายู กล่าวถึงสภาพทั่วไปของชุมชน และประชากร โอกาสทางการศึกษา คุณภาพทางการศึกษา ทรัพยากรทางการศึกษา คุณภาพชีวิต ลักษณะความเป็นพลเมืองไทย ความต้องการทางการศึกษา

AAA Sve ET 2455/1912, Graham, A.W., Siam : A Handbook of Practical, Commercial, and Political Information London, Alexander Moring, Limited, 1912, 637 หน้า เขียนเป็นภาษาอังกฤษ

หนังสือนี้กล่าวถึงกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ ในประเทศไทย เช่นกลุ่มเซม้ง มาเลย์ เขมร มอญ ยวน ละว้า กะเหรี่ยง ชอง ม้ง ไทย ลาว ฉาน กะเหรี่ยง

AAA Sve LC 2509/1966, Hunter, Guy, South-East Asia : Race, Culture & Nation, Oxford University press, 191 หน้า, มีบรรณานุกรมและดัชนี เขียนเป็นภาษาอังกฤษ

หนังสือเล่มนี้ครอบคลุมทั้งภูมิภาคเอเชียอาคเนย์ กล่าวถึงภาคพื้นดินเอเชียอาคเนย์ที่นับถือพุทธศาสนา และคาบสมุทรกับบนเกาะที่นับถือศาสนาอิสลาม กล่าวถึงสมัยอาณานิคมการจัดการศึกษา กล่าวถึงภาษาและกลุ่มชาติพันธุ์ที่เป็นชนกลุ่มน้อย สถานภาพทางภาษาในประเทศต่างๆ ในเอเชียอาคเนย์ วิวัฒนาการเข้ามาสู่ในโลกสมัยใหม่ของประเทศต่างๆ

AAA Sve LC 2510/1967, Roop, Delagnol H., "The Problem of Linguistic Diversity in Thailand : An approach to a solution", paper presented at the First Symposium on the Hill Tribes and Thailand, August 1967, โรเนียว เย็บเล่ม, 18 หน้า, เขียนเป็นภาษาอังกฤษ

บทความนี้กล่าวถึงสถานภาพภาษาในประเทศไทย การเรียนรู้ภาษาของเด็กในประเทศไทย กล่าวถึงกลุ่มชาติพันธุ์ในประเทศไทยที่ไม่พูดภาษาไทยเป็นภาษาแม่ ปัญหาในการเรียนรู้ภาษาไทยของเด็กที่เป็นกลุ่มชาติพันธุ์ชาวเขา

AAA Sve LC 2511/1968, Smith, Harvey H. และคนอื่นๆ, *U.S. Army Area Handbook for Thailand*, 557 หน้า เขียนเป็นภาษาอังกฤษ
หนังสือเล่มนี้ครอบคลุมเรื่องเกี่ยวกับประเทศไทยในทุกแง่มุม มีกล่าวถึงกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ และภาษาต่างๆ ในประเทศไทยในหน้า 69-106

AAA Sve LC 2515/1972, Smalley, William A., "Problems in Writing Thailand Minority Languages in Thai Script" ในหนังสือชื่อ *Tai Phonetics and Phonology*, edited by Jimmy G. Harris and Richard B. Noss หน้า 131-136

AAA Sve LC 2518/1975, สุริยา รัตนกุล, "นานาภาษาในประเทศไทย" บทความลงพิมพ์ครั้งแรกใน เรื่อง นานาภาษาในประเทศไทย เล่มที่ 1 ชมรมนักเรียนทุนมูลนิธิอานันทมหิดล ต่อมาเสนอในที่สัมมนาเรื่อง ภาษาของชนกลุ่มน้อยในประเทศไทย ณ หอประชุมจุฬาลงกรณ์ คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี วันที่ 3-5 กุมภาพันธ์ 2520 โรเนียว เย็บเล่ม, 15 หน้า เขียนเป็นภาษาไทย ต่อมาพิมพ์ใน *วารสารราม-ธิติ* ปีที่ 12 ฉบับที่ 2 มิถุนายน 2524 หน้า 64-75

บทความนี้กล่าวถึงภาษาชาวเขาในเรื่องตระกูลของภาษานั้นๆ ประชาชนที่ใช้ภาษานั้นๆ บริเวณที่ผู้ใช้ภาษานั้นๆ ตั้งถิ่นฐานอยู่

AAA Sve LC 2519/1976, สุริยา รัตนกุล, "นานาภาษาในประเทศไทย" เอกสารประกอบการสัมมนาทางวิชาการ โครงการศูนย์ภาษาเอเชียอาคเนย์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล ปีการศึกษา 2519 โรเนียว เย็บเล่ม, 16 หน้า เขียนเป็นภาษาไทย

บทความนี้กล่าวถึงภาษาต่างๆ ในประเทศไทยที่ไม่ใช่ภาษาไทย โดยกล่าวถึงในสามหัวข้อ คือกล่าวถึงตระกูลของภาษานั้นๆ ประชาชนที่ใช้ภาษานั้นๆ บริเวณที่ผู้ใช้ภาษานั้นๆ ตั้งถิ่นฐานอยู่

AAA Sve LC 2520/1977, Suriya Ratanakul, "Aspects of Linguistic Features in Minority Languages" โรเนียว 12 หน้า เป็นบทความเสนอในที่ประชุม The Regional Seminar on Language Education in Multilingual Societies : Its Challenges and Potentials, Singapore 18-22 April, 1977

AAA Sve LC 2521/1978, สุริยา รัตนกุล (บรรณาธิการ), รวบรวมบทความจากการสัมมนาเรื่อง "การศึกษาวิจัยภาษาในประเทศไทย" จัดโดยโครงการศูนย์ศึกษาและวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชียอาคเนย์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล, จัดที่หอประชุมจุฬาลงกรณ์, โรงพยาบาลรามาธิบดี 23-24 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2521 เป็นการรวมบทความเข้าไว้ด้วยกัน ลงเลขหน้าใหม่ทุกบทความ เขียนเป็นภาษาอังกฤษบางบทความ และเขียนเป็นภาษาไทยบางบทความ โรเนียวเย็บเล่ม เลขหมู่ที่ศูนย์เอกสารแห่งประเทศไทย 29452

บทความที่แสดงในที่สัมมนานี้ประกอบด้วย 1) เรื่อง A Contrastive Analysis of Thai

and Akha Phonological Systems โดย Sukhuma-vadee Khamhiran 23 หน้า 2) Classifiers in Mal (Thin) โดย Sujaritlak Wajanarat 10 หน้า 3) ลักษณะสุภาพในภาษาไทย โดย สุวิไล เปรมศรีรัตน์ 17 หน้า 4) ระบบเสียงภาษายอง โดย ดร.เรืองเดช ปันเขื่อนขันธ์ 27 หน้า 5) เพลงกะเหรี่ยง โดย ดร.สุริยา รัตนกุล 61 หน้า 6) ลักษณะทางไวยากรณ์บางประการของภาษาลัวะ โดย นางสาวชุตินา แก้วศิลป์ 11 หน้า

AAA Sve LC 2521/1978, สุริยา รัตนกุล (บรรณาธิการ), รวบรวมบทความจากการสัมมนาเรื่อง "การศึกษาวิจัยภาษาในประเทศไทย" จัดโดยศูนย์ศึกษาและวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชียอาคเนย์ (ซึ่งต่อมาใน พ.ศ. 2524 พัฒนาขึ้นเป็นสถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท) มหาวิทยาลัยมหิดล, จัดที่หอประชุมจุมจินต์, โรงพยาบาลรามธิบดี 23-24 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2521 เป็นการรวบรวมบทความเข้าไว้ด้วยกัน ลงเลขหน้าใหม่ทุกบทความ เขียนเป็นภาษาอังกฤษบางบทความและเขียนเป็นภาษาไทยบางบทความ โรเนียวเย็บเล่ม เลขหมู่ที่ศูนย์เอกสารแห่งประเทศไทย 31367

บทความที่แสดงในที่สัมมนานี้ประกอบด้วย 1) "วิจารณ์คำอธิบายเรื่องนามกิตติในไวยากรณ์บาลี" พระนิพนธ์ในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี 44 หน้า 2) คำบรรยายเรื่อง "ความสำคัญของการศึกษาภาษาของชนกลุ่มน้อยในประเทศไทย" โดย พ.ต.อ. มนัส ขันทัดบำรุง 6 หน้า 3) "เพลงกะเหรี่ยง" โดย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุริยา รัตนกุล 61 หน้า 4) "Classifiers in Mal (Thin) โดย Sujaritlak Wajanarat 10 หน้า 5) "A Contrastive Analysis of Thai and Akha Phonological Systems โดย Sukhuma-vadee Khamhiran 23 หน้า 6) "ลักษณะสุภาพในภาษาไทย" โดย สุวิไล เปรมศรีรัตน์ 17 หน้า 7) "ภาษาท้องถิ่นภาคใต้ของไทย" โดย ศาสตราจารย์ ดร.วิจิตร ภาณุพงศ์ 8 หน้า 8) "ระบบเสียงภาษายอง" โดย ดร.เรืองเดช ปันเขื่อนขันธ์ 27 หน้า 9) "การละเล่นของเด็กเชียงใหม่" โดย อาจารย์พิบูลทอง รุจิราภา 12 หน้า 10) "The Verb Phrase in Thai Clauses" โดย ปัทมาละ สุนทรมาน 15 หน้า 11) "ลักษณะทางไวยากรณ์บางประการของภาษาลัวะ" โดย นางสาวชุตินา แก้วศิลป์ 11 หน้า 12) "ระบบเสียงภาษาจีน" โดย นางสาววาศิ เพชรสุข 7 หน้า 13) "ภาษาและการพูดของผู้ป่วยสมองพิการ" โดย สมศรี จิระพงศ์ 12 หน้า 14) "ปัญหาการออกเสียงพยัญชนะและสระบางเสียงของเด็กหูตึงในโรงเรียนอนุบาลละอออุทิศ" โดย นายศรีพนธ์ บุญญานุกุล และนายพงษ์เทพ ทารชุมพล 17 หน้า 15) "การวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงของภาษาไทยปัจจุบัน ของ นศ.ปริญญาโท คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล 2 หน้า 16) "Bilingualism & ข้อสังเกตการพูดภาษาไทยของผู้รู้ทวิภาษาไทย-จีน" โดย นางสาวชุตินา ทับเอี่ยม 17) "คำยืมภาษาอังกฤษสมัยรัชกาลที่ 3, 4 และ 5" โดย นางสาววัฒนา อุดมวงศ์ 24 หน้า และ 18) "การเปรียบเทียบเสียงของคำในภาษาพวนและภาษาไทยมาตรฐาน" โดย นายหัตไณย อารมย์สุข 11 หน้า

AAA Sve LC 2528/1985, Suriya Ratanakul, David Thomas and Suwilai Premsrirat (editors), Southeast Asian Linguistic Studies presented to Andre-G.Haudricourt, Mahidol

University, Bangkok, 1985, Printed by Parbpim Ltd. 587 หน้า, เขียนเป็นภาษาอังกฤษและฝรั่งเศส

หนังสือเล่มนี้รวมบทความทางภาษาศาสตร์ที่ศึกษาภาษาต่างๆ ในทุกตระกูลภาษาในเอเชีย-อาคเนย์ รวม 21 บทความ

AAA Sve LC ไม่ปรากฏปีที่พิมพ์, ไม่ปรากฏชื่อผู้รวบรวม, North Thailand Distribution of Hilltribes, ไม่ปรากฏสถานที่พิมพ์, เลขที่ที่ศูนย์เอกสารประเทศไทย 10807, 4 แผ่น

เป็นแผนที่แสดงการกระจายของชาวเขาเผ่าต่างๆ ในภาคเหนือของประเทศไทย ได้แก่เผ่ามูเซอ ลัวะ ขมุ อีเก้อ ละว้า กะเหรี่ยงสะกอ กะเหรี่ยงโปว์ กะเหรี่ยงบะเกะ ทองตู ม้ง ลีซอ แสดงเส้นทางการอพยพเข้ามาในประเทศไทย มีแผนภูมิต้นไม้แสดงความสัมพันธ์ระหว่างตระกูลภาษาต่างๆ

AAA Sve MI 2530/1987, ไม่ปรากฏชื่อผู้แต่ง, Southeast Asian Tribal Groups and Ethnic Minorities : Prospects for the Eighties and Beyond, Proceedings of a confexnce co-sponsored by Cultural Survival, Inc., and the Department of Anthropology, Harvard University, Cultural Survival Report 22, Cambridge, MA.02138, เขียนเป็นภาษาอังกฤษ, 171 หน้า

รายงานนี้เป็นการรวบรวมปาฐกถาของบุคคลต่างๆ ที่เข้าร่วมประชุม โดยกล่าวถึงกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ ในเอเชียอาคเนย์ที่เป็นชนกลุ่มน้อย สำหรับที่กล่าวถึงประเทศไทยมีความเกี่ยวกับอีเก้อ (Minority Identity in the Mountains of Northern Thailand : the Akha Case โดย Cornelia Ann Kammerer) เกี่ยวกับลีซอ (Settling the Lisu in Thailand โดย Jane R. and Lucien M. Hanks) และเกี่ยวกับผู้อพยพ (Thailand's Response to the Refugee Crisis โดย Penny Van Esterik)

AAA Sve MS ไม่ปรากฏปีที่พิมพ์, ไม่ปรากฏชื่อผู้รวบรวม, North Thailand Distribution of Hilltribes, ไม่ปรากฏสถานที่พิมพ์, เลขที่ที่ศูนย์เอกสารประเทศไทย 10807, 4 แผ่น

เป็นแผนที่แสดงการกระจายของชาวเขาเผ่าต่างๆ ในภาคเหนือของประเทศไทย ได้แก่เผ่ามูเซอ ลัวะ ขมุ อีเก้อ ละว้า กะเหรี่ยงสะกอ กะเหรี่ยงโปว์ กะเหรี่ยงบะเกะ ทองตู ม้ง ลีซอ แสดงเส้นทางการอพยพเข้ามาในประเทศไทย มีแผนภูมิต้นไม้แสดงความสัมพันธ์ระหว่างตระกูลภาษาต่างๆ

AAA Sve PP 2530/1987, สำนักงานสถิติแห่งชาติ, รายงานการสำรวจประชากรชาวเขา : พ.ศ.2530 จังหวัดน่าน สำนักงานสถิติแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี, 80 หน้า

รายงานฉบับนี้เสนอข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะต่างๆ ของประชากรชาวเขา และลักษณะโดยทั่วไปของกลุ่มบ้านชาวเขาและครัวเรือนชาวเขาในจังหวัดที่กล่าวถึงในชื่อของรายงาน

AAA Vnm HP 2530/1987, ไม่ปรากฏชื่อผู้รวบรวม, 1986 Refugee Relief Programmes, The

Church of Christ in Thailand, 14 Pramuan Road, Bangkok, บทความโรเนียว เย็บเล่ม, 47 หน้า

บทความนี้เป็นรายงานผลงานของ The Church of Christ in Thailand ที่เกี่ยวกับการให้ความช่วยเหลือผู้อพยพในระหว่างปี ค.ศ.1986 ที่เข้ามาในประเทศไทย รายงานได้แบ่งออกเป็น 3 ตอน ตอนที่หนึ่งกล่าวถึงผู้อพยพลาวและญวน ตอนที่สองกล่าวถึงผู้อพยพชาวเขมร ตอนที่สามกล่าวถึงผู้อพยพชาวกะเหรี่ยง

AAA Vnm HP 2531/1988, ไม่ปรากฏชื่อผู้รวบรวม, 1988 Refugee Relief Programmes, The Church of Christ in Thailand, 14 Pramuan Road, Bangkok, บทความโรเนียว เย็บเล่ม, 43 หน้า

บทความนี้เป็นรายงานผลงานของ The Church of Christ in Thailand ที่เกี่ยวกับการให้ความช่วยเหลือผู้อพยพในระหว่าง ค.ศ.1988 ที่เข้ามาในประเทศไทย รายงานได้แบ่งออกเป็น 3 ตอน ตอนที่หนึ่งกล่าวถึงผู้อพยพลาว และญวน ตอนที่สองกล่าวถึงผู้อพยพชาวเขมร ตอนที่สามกล่าวถึงผู้อพยพชาวกะเหรี่ยง

AAA Yai ED 2531/1988, ชนิตา รัชพลเมือง, กรรณิการ์ สัจกุล, รัตนา ตุงคสวัสดิ์ และพชรวรรณ จันทรางศุ, การศึกษาของชาวไทยใหญ่ จีนฮ่อ ลัวะ และกะเหรี่ยง : การศึกษาเฉพาะกรณีบ้านไม้ลุงชนบ้านถั่ว บ้านกองลอย และบ้านผาแตก รายงานผลการวิจัย ศูนย์วิจัยชาติศึกษาเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ มหาวิทยาลัย, 163 หน้า

รายงานการวิจัยนี้ได้สำรวจและเปรียบเทียบสภาพ ปัญหาการศึกษาในและนอกโรงเรียนในกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ ในหมู่บ้านที่กล่าวไว้ในชื่อรายงานการวิจัย เน้นการศึกษาเอกสารและการออกสำรวจภาคสนามซึ่งทำการสัมภาษณ์ผู้นำชุมชน เจ้าหน้าที่ทางการ ครู ผู้บริหารโรงเรียน ผู้ปกครอง และนักเรียนในกลุ่มที่ศึกษา

AA (Austroasiatic)

AA Ask LC 2538/1995, Bishop, Nancy M. and Mary M. Petterson. MKS 24 : 161-169.

บทความนี้รวบรวมบรรณานุกรมงานเขียนและงานวิจัยที่เกี่ยวกับการศึกษาภาษาถิ่นทั่วทั้งในประเทศไทยและมาเลเซีย ทั้งงานด้านภาษาศาสตร์วรรณกรรม ภาษาศาสตร์สังคม และชาติพันธุ์วิทยา

AA Bru EC 2528/1985, ประยูร อุดมเสียง, เชิดชัย รัตนเศรษฐกุล, บัญญัติ เหล่าไพบูลย์, สุวัฒน์ จิตต์ปราณีชัย. การสำรวจการเลี้ยวไก่อพื้นที่เมืองในชนบทกลุ่มน้อย : โส้ ผู้ไท และชาในภาคอีสาน, คณะเกษตรศาสตร์, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

รายงานการวิจัยนี้เป็นผลจากการศึกษาสำรวจสภาพการเลี้ยวไก่อพื้นที่เมืองในชนบทกลุ่มน้อยในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ คือเผ่าโส้ (สกลนคร) เผ่ากูไท (นครพนม) และชา (มุกดาหาร) ได้พบว่า นอกจากบริเวณไก่อยังมีบทบาทในงานประเพณีต่างๆ แต่การเลี้ยวไก่อโดยทั่วไปเป็นตามธรรมชาติ ความตื่นตัวในการป้องกันโรคอยู่ที่ผู้นำ เผ่าโส้และชา (บรู) มีวัฒนธรรมและภาษาลักษณะคล้ายกัน และสภาพความเป็นอยู่ส่วนมากค่อนข้างล้าหลังไม่ผสมกลมกลืนกับวัฒนธรรมชาวเมือง เช่น เผ่ากูไท การบริการความรู้และบริการเกษตรโดยเฉพาะการป้องกันโรคยังไม่แพร่หลายทั่วถึง

AA Bru HL 2531/1988, วิทยาลัยครูอุบลราชธานี. ประวัติและโบราณคดีอุบลราชธานี. เอกสารการสัมมนาทางวิชาการ ประวัติศาสตร์และโบราณคดี จังหวัดอุบลราชธานี, ม.บ.ท.

หนังสือเล่มนี้กล่าวถึงประวัติโบราณคดีของจังหวัดอุบลราชธานี และชนกลุ่มน้อยของจังหวัดว่ามีภาษากลุ่มมอญ-เขมร จำพวกชา บรู กูย เยอ กล่าวถึงเมื่อครั้งเขมรเรืองอำนาจ ขยายอำนาจเข้ามาปกครองดินแดนแถบนี้

AA Bru LC 2519/1976, Theraphan L. Thongkum. "The Distribution of the Souds of Bruu". MKS. 8: 221-293.

บทความนี้ศึกษาลักษณะของระบบเสียง ภาษาบรูที่บ้านเวินบึก ตำบลโขงเจียม อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดอุบลราชธานี โดยกล่าวถึงลักษณะพยางค์ ระบบเสียง พยัญชนะ สระ.

AA Bru LC 2523/1980, ธีระพันธ์ ล. ทองคำ และสีฟ้าป่า. พจนานุกรมบรู-ไทย-อังกฤษ. คณะอักษรศาสตร์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

พจนานุกรมฉบับนี้เก็บข้อมูลภาษาบรูจากบ้านเวินบึก อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดอุบลราชธานี ในตอนต้นจะมีการกล่าวถึงประวัติความเป็นมาของกลุ่มชาวบรูในประเทศไทย ระบบเสียงภาษาบรู และคำอธิบายการจัดเรียงลำดับคำในพจนานุกรม ในส่วนเนื้อหาจะประกอบด้วยคำภาษาบรูจัดเรียงตามลำดับอักษร

AA Bru LC 2524/1981, Pattiya Jimreivat. Clause and phrase in Bru. M.A. Thesis, Institute of Language and Culture for Rural Development, Mahidol University.

วิทยานิพนธ์เล่มนี้ศึกษาลักษณะไวยากรณ์ของภาษาบรูที่บ้านเวินบึก อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี โดยเฉพาะลักษณะของวลีและอนุประโยค

AA Bru LC 2525/1982, ภัททิยา ยิมเรวัต. “ระเบ็บ : งานบุญของชาวบรู”. วารสารภาษาและวัฒนธรรม, 2.2 : 85-93.

บทความเรื่องนี้กล่าวถึง ประเพณีงานบุญของชาวบรู ที่บ้านเวินบึกและบ้านท่าล้ง อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี ที่เรียกว่า ระเบ็บ เป็นการบูชาผีบรรพบุรุษ เพื่ออุทิศส่วนกุศลไปให้ งานนี้จะจัดเมื่อมีฐานะพอจะทำได้ ไม่กำหนดเวลาแน่นอน มีการจัดประรำพิธี ใช้เครื่องดนตรีสดเรียกผี และพ่อนรำ เป็นโอกาสของการพบปะสัมพันธ์และร่วมใจกันทำงานบุญ

AA Bru LC 2526/1983, เอกวิทย์ จิโนวัฒน์. ศึกษาเปรียบเทียบการสร้างคำในภาษากูย บรู และโซ้. วิทยานิพนธ์ปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต, ภาควิชาภาษาศาสตร์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

วิทยานิพนธ์เล่มนี้ศึกษาวิธีการสร้างคำในภาษากูย (ส่วย) บรู และโซ้ โดยการจำแนกประเภทหน่วยเติมคำศัพท์ และการซ้ำคำซึ่งมีบทบาทในการสร้างคำในภาษาทั้ง 3 เพื่อเปรียบเทียบวิธีการว่ามีความคล้ายคลึงกันอย่างไร ปรากฏว่าภาษาบรูและโซ้มีความใกล้เคียงกันมากกว่า.

AA Bru LC 2537/1994, Miller, John D. and Carolyn P. Miller. Comparative Thesaurus Database for Six Katuic Language Communities of Northeast Thailand. Unpublished Mimeograph. 467 pp.

เอกสารนี้รวบรวมคำศัพท์ของภาษาในกลุ่มที่เรียกว่า โซ้ และบรู ในเขตต่างๆ จำนวน 6 เขต ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยจัดเรียงคำศัพท์ตามกลุ่ม ความหมาย 16 กลุ่ม เช่น สภาพ ภูมิศาสตร์ ต้นไม้ สัตว์ ร่างกายมนุษย์ ความรู้สึกนึกคิด การสื่อสาร บ้านเรือน เครื่องนุ่งห่ม สังคม รูปลักษณะ เป็นต้น

AA Bru LC 2537/1994, สุวิไล เปรมศรีรัตน์ และโสภณา ศรีจำปา (แปล และเรียบเรียง). “การมองลักษณะทางชาติพันธุ์ภาษาและการปรับเปลี่ยนและการใช้ภาษาของชุมชนที่พูดภาษาตระกูลมอญ-เขมรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของไทย”. วารสารภาษาและวัฒนธรรม, 13.2 : 79-89. หน้า.

บทความนี้เสนอผลการสำรวจความคิดเห็นของชาวบ้านที่พูดภาษาโซ้ หรือบรู ในเขตภาคอีสานของไทยจำนวน 19 หมู่บ้าน เกี่ยวกับความสามารถในการใช้ภาษา ซึ่งปรากฏว่ามีการใช้ภาษาลาว (ไทยอีสาน) โดยทั่วไป และใช้ภาษาไทยกลางในหมู่คนที่เรียนหนังสือ ชาวบ้านอายุที่จะพูดภาษาพื้นบ้านต่อหน้าผู้อื่น แต่ส่วนมากยังคงต้องการให้มีการใช้ภาษาพื้นบ้านอยู่ และจำนวนมากกลัวว่าเนื่องจากการที่ไม่มีภาษาเขียน และการใช้ภาษาลาวและไทยมากขึ้นจะทำให้ภาษาพื้นบ้านสูญไปในเวลาอีกหนึ่งหรือสองชั่วคน

AA Bru LC 2538/1995, Green, Julie. Bru Language Lessons, TU-SIL. LRDP.

หนังสือเล่มนี้ในช่วงแรก กล่าวถึงวิธีการศึกษาและความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับประวัติศาสตร์และกลุ่มชาวยุ การเขียนภาษาและวิธีออกเสียง และลักษณะทางไวยากรณ์ จากนั้นจึงเป็นบทเรียนภาษาจำนวน 20 บท โดยให้เป็นลักษณะบทสนทนา พร้อมกับกล่าวถึงสำนวนที่ควรฝึกฝน, คำศัพท์ที่ใช้ในแต่ละบทและคำศัพท์อื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

AA Bru LC 2538/1995, Miller, John D. and Carolyn P. Miller. "Notes on Phonology and orthography in several Katuic Mon-Khmer groups in Northeast Thailand". MKS XIV : 53-68.

บทความนี้กล่าวถึงระบบเสียงของภาษา 6 ภาษาในตระกูลมอญ-เขมร สาขากะตู่ และระบบการเขียน ได้แก่ การเขียนพยัญชนะต้น พยัญชนะท้าย สระ น้ำเสียง รวมทั้งปัญหาที่ควรพิจารณาแง่มุมต่างๆ

AA Bru LC 2540/1997, Miller, John D. and Carolyn P. Miller. "Lexical comparison of Katuic Mon-Khmer languages with special focus on So-Bru groups in Northeast Thailand". MKS 26: 255-290.

บทความนี้กล่าวถึงการเปรียบเทียบคำศัพท์ที่พบในกลุ่มภาษาโล่ ซ่า ล่วย และบรูในพื้นที่ต่างๆ 6 พื้นที่ ใช้ค่าประมาณ 1,500 คำ ใช้วิธีการทางศัพท์สถิติจากการศึกษาพบว่าคำศัพท์ร่วมกัน 76-99% ยกเว้นภาษาโล่บ้านหนองแวง จังหวัดสกลนคร ซึ่งมีคำศัพท์ร่วมกันเพียง 24-27% แสดงว่าเป็นคนละภาษา นอกจากนี้ยังสำรวจความคิดเห็นของผู้พูดภาษาต่างๆ เหล่านี้ว่ามีความรู้เกี่ยวกับภาษาแต่ละภาษาเหมือนหรือต่างกันมากน้อยอย่างไร

AA Chg ANGN 2522/1979, กรรณิการ์ เกนิกันนัท และคณะ. ชอง. สำนักพิมพ์บรรณกิจ.

หนังสือนี้กล่าวถึงลักษณะและประเพณีทั่วไปของกลุ่มชนทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือของไทย เช่น การเกิด การตาย การนับ การเรียกตัวเอง ความเป็นอยู่ ประเพณี พิธีแต่งงาน เพลงพื้นบ้าน ภาษาวัฒนธรรม

AA Chg EG 2507/1964, Lebar, Frank M., Geraded C. Hickey and John K. Musgrave. "Chong". In *Ethnic Groups of Mainland Southeast Asia: Human Relations Area Files Press, New Haven.*

หนังสือนี้กล่าวเพียงสั้นๆ ถึงกลุ่มชาวยุ ซึ่งพบอยู่ในกัมพูชาและประเทศไทย โดยบอกจำนวน ถิ่นฐาน รวมถึงลักษณะภาษาซึ่งอยู่ในตระกูลมอญ-เขมร

AA Chg EG 2530/1987, สุเรชา สุพรรณไพบูลย์. การศึกษากลุ่มชาติพันธุ์ชาวยุ. ผลงานวิจัยเสนอต่อสมาคมสังคมศาสตร์แห่งประเทศไทย.

ผลงานวิจัยเรื่องนี้เป็นการศึกษากลุ่มชาวของที่อำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี โดยกล่าวถึง ประวัติความเป็นมา ลักษณะทางกายภาพ ลักษณะสภาพทางเศรษฐกิจ อาชีพ การแบ่งปันผลประโยชน์และการถือกรรมสิทธิ์ที่ดิน ลักษณะสภาพทางสังคมและวัฒนธรรม: การตั้งถิ่นฐาน การอพยพโยกย้ายถิ่น บ้านเรือน ระบบครอบครัวเครือญาติ การปกครองและความสัมพันธ์ภายในและภายนอกหมู่บ้าน ลักษณะทางวัฒนธรรม เช่น ประเพณีนิยม พิธีกรรมต่างๆ เพลง ภาษา ดนตรี ฯ รวมทั้งการเปลี่ยนแปลงสภาพสังคมและวัฒนธรรมในยุคปัจจุบัน

AA Chg LC 2528/1985, Huffman, Franklin E. "The Phonology of Chong. A Mon-Khmer Language of Thailand". In Southeast Asian Linguistic Studies presented to Andre G. Haudricourt, Mahidol University.

บทความนี้อธิบายลักษณะระบบเสียงของภาษาของ ที่บ้านทุ่งสะพาน อำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี เพื่อนำไปใช้ในการเปรียบเทียบและจัดสายตระกูล โดยได้กล่าวถึงลักษณะน้ำเสียง สระ พยัญชนะ เสียงควบกล้ำ เป็นต้น และได้ให้คำศัพท์ต่างๆ ที่ใช้ในการวิเคราะห์ไว้ด้วย

AA Chg LC 2530/1987, สิริกาญจน์ เจริญธรรม. ภาษาของหมู่บ้านทุ่งตาคิน จังหวัดจันทบุรี. ปรินญา ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย, มหาวิทยาลัยศิลปากร.

วิทยานิพนธ์นี้ศึกษาลักษณะโครงสร้างด้านเสียง คำ และประโยค ในภาษาของที่บ้านทุ่งตาคิน ตำบลพลว อำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี

AA Chg LC 2534/1991, Theraphan L. Thongkam. "An Instrumental Study of Chong Registers".

บทความนี้เป็นผลของการศึกษาลักษณะน้ำเสียงในภาษาของที่อำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี โดยการใช้เครื่องมือทางสัทศาสตร์ กลศาสตร์ ในบทความผู้เขียนได้กล่าวถึงลักษณะหน่วยเสียงสำคัญในระบบเสียงของภาษาของไว้ด้วย ผลจากการศึกษาด้วยการจัดลักษณะของสระในภาษาของปรากฏว่าในภาษานี้มีลักษณะน้ำเสียงในภาษาถึง 4 ลักษณะ

AA Chg LC 2534/1991, สายฝน เหลื่อมคั่น. ภาษาของ หมู่บ้านน้ำซุ่น 1 ตำบลคลองพลู อำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย, มหาวิทยาลัยศิลปากร.

วิทยานิพนธ์นี้ศึกษาลักษณะโครงสร้างภาษาของที่บ้านน้ำซุ่น 1 ตำบลคลองพลู อำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี โดยศึกษาลักษณะโครงสร้างด้านเสียง คำ วลี และประโยค

AA Chg LC 2539/1996, กุลวดี แพทย์พิทักษ์. ภาษาของหมู่บ้านคลองแสง ตำบลด่านชุมพล อำเภอบ่อไร่ จังหวัดตราด.

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ศึกษาโครงสร้างของระบบเสียง คำ วลี และประโยคของภาษาของที่หมู่บ้านคลองแสง ตำบลด่านชุมพล อำเภอบ่อไร่ จังหวัดตราด

AA Chg LC 2540/1997, Edmonson, Jerold A. "Voice qualities and inverse filtering in Chong". MKS 26: 107-116.

บทความนี้กล่าวถึงการศึกษาลักษณะน้ำเสียงในภาษาของโดยใช้ inverse filtering using the Rothenburg Mask ซึ่งปรากฏว่าภาษานี้มีถึง 4 ลักษณะน้ำเสียง ตามที่ธีระพันธ์ ได้เคยศึกษาไว้ แต่วิธีการศึกษานี้ให้รายละเอียดหลายอย่างที่น่าสนใจ โดยเฉพาะการเปลี่ยนลักษณะน้ำเสียงในข้อความ

AA Kmr ANAR 2526/1983, ภูมิจิต เรืองเดช. การสัมภาษณ์เพื่อเสนอผลงานวิจัยเบื้องต้นทางวัฒนธรรมท้องถิ่น หน่วยศึกษานิเทศก์, กรมการฝึกหัดครู, วิทยาลัยครูบุรีรัมย์.

เอกสารฉบับนี้ศึกษารวบรวมบทเพลงพื้นบ้านกันตรึม และวิเคราะห์รูปแบบของบทร้อง ลักษณะฉันทลักษณ์ คุณค่าของบทร้องในด้านต่างๆ เช่น ศาสนา ชีวิต วัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ สภาพทางภูมิศาสตร์ โดยในการศึกษาครั้งนี้เนื่องจากจะรวบรวมบทเพลงกันตรึมแล้ว ยังศึกษาบทเพลงพื้นบ้านชนิดอื่นๆ ประกอบด้วย เช่น อ้ายย เจรียง ฯลฯ

AA Kmr ANAR 2527/1984, เบญจมาภรณ์ วงศ์แก้ว. การละเล่นพื้นบ้านของอีสานใต้. ภาควิชาประวัติศาสตร์, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒมหาสารคาม, 15 หน้า.

หนังสือเล่มนี้กล่าวถึงการละเล่นพื้นบ้านอีสานใต้ ในเขตที่ได้รับวัฒนธรรมมาจากเขมร ได้แก่ กันตรึม เรือมอันแร กะโน้บดังตอง

AA Kmr ANAR 2534/1991, เครือจิต ศรีบุญนาค. การฟ้อนรำของชาวเขมรในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒมหาสารคาม, 356 หน้า.

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นการศึกษาการฟ้อนรำดั้งเดิมของชาวเขมรที่จังหวัดสุรินทร์ โดยกล่าวถึงกำเนิดของการฟ้อนรำ ประเภทการฟ้อนรำ องค์ประกอบของการฟ้อนรำ รวมทั้งกล่าวถึงโครงสร้างทางสังคม ความเชื่อ และพิธีกรรม ความสัมพันธ์ในชุมชน ศาสนา ประเพณี และเศรษฐกิจ การฟ้อนรำดังกล่าวได้แก่ เรือมอ้ายย เรือมตรข และเรือมมะมัวด เป็นต้น

AA Kmr ANAR 2535/1992, ผกา เบญจกาญจน์. การละเล่นพื้นบ้านจังหวัดบุรีรัมย์, บุรีรัมย์ : เรวดีการพิมพ์, 37 หน้า.

หนังสือเล่มนี้กล่าวถึงการละเล่นพื้นบ้านของชาวไทยเขมรที่จังหวัดบุรีรัมย์ได้แก่ ระบำรวมเผ่าบุรีรัมย์ บุรีรัมย์ตำนานกิน เรือมปันโจล เต็งเหย่ไข่มดแดง เรือมตลือก เรือมคอนเตียล เรือมจับกรับ

AA Kmr ANAR 2535/1992, ผกา เบญจกาญจน์. ราววัฒนธรรมจังหวัดบุรีรัมย์ มหาสารคาม. 79 หน้า.
หนังสือเล่มนี้เปรียบเทียบวัฒนธรรมของชน 3 กลุ่มคือ ลาว ไทยโคราช และเขมร-ส่วย
โดยกล่าวถึงวัฒนธรรมเกี่ยวกับความเชื่อของชนกลุ่มดังกล่าว

AA Kmr ANAR 2536/1993, ผกา เบญจกาญจน์. การศึกษาทรัพยากรท้องถิ่น : กันตรึม มหาสารคาม
: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒมหาสารคาม, 43 หน้า.

งานวิจัยเล่มนี้กล่าวโดยรวมถึงคำว่า วรรณกรรม และกล่าวถึงเรื่องของบททรัพยากรพื้น
บ้านกันตรึมเกี่ยวกับลักษณะบทบาทของบทเพลงกันตรึม การนำบททางคติมาร้องกันตรึม การเสริม
สร้อยในบทร้อง ตลอดจนคุณค่าของบทเพลงกันตรึม

AA Kmr ANBL 2534/1991, พาน สุขพล่า และสุวิไล เปรมศรีรัตน์. "พิธีไหว้พระจันทร์วันเพ็ญเดือนสิบ
สองของคนไทยเชื้อสายเขมร". วารสารภาษาและวัฒนธรรม, 10.2 : 47-64.

บทความเรื่องนี้กล่าวถึง พิธีไหว้พระจันทร์ของคนไทยเชื้อสายเขมรที่บ้านพรหมเทพ อําเภอ
ท่าตูม จังหวัดสุรินทร์ ซึ่งจัดทุกวันเพ็ญเดือนสิบสอง โดยกล่าวถึงลักษณะและขั้นตอนของพิธี สิ่ง
ที่ใช้ประกอบความเชื่อตามคติของศาสนาพราหมณ์และพุทธที่ปรากฏในพิธีนี้ การเปลี่ยนแปลงของ
ความเชื่อ รวมทั้งพิธีกรรมกับความเป็นชุมชน การดำรงชีพ

AA Kmr ANBL 2537/1994, อัจฉรา ภาณุรัตน์ และคณะ. แชนการ์ : ประเพณีแต่งงานพื้นเมืองเขมรอีสาน
ใต้ สุรินทร์. ศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดสุรินทร์, 51 หน้า.

หนังสือเล่มนี้กล่าวถึงประเพณีการแต่งงานของชาวเขมรในประเทศไทยโดยละเอียด พร้อม
ภาพประกอบ ตั้งแต่การเกี่ยวพาราสี จนถึงประเพณีแต่งงาน และเปรียบเทียบกับชุมชนเขมรอีสานไทย
ถิ่นอื่นๆ ด้วย เช่น ที่บ้านตาเพชร บ้านเจนีง ตลอดจนอุปกรณ์ พิธีกรรม และความเชื่อต่างๆ
เกี่ยวกับพิธีแต่งงาน

AA Kmr ANDR 2530/1987, อัจฉรา ภาณุรัตน์ และเครือจิต บุณนาค. ผ้าไหมในวิถีชีวิตไทยภูยและไทย
เขมร. ศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดสุรินทร์, สถาบันราชภัฏสุรินทร์.

เอกสารการวิจัยฉบับนี้เป็นการศึกษาผ้าพื้นเมืองชาวไทยเขมร ที่จังหวัดสุรินทร์โดยกล่าวถึง
ลักษณะและวิธีการทอผ้าไทยพื้นเมืองชนิดต่างๆ ได้แก่ ผ้าโฮล อันปรม โฉนดลอก สมอ อัมลุษิม
กะเนียว นอกจากนี้ยังมีผ้าไหมสุรินทร์ประเภทที่เรียกว่าลายสาคุ สหรัย ระเบ็ก ซึ่งเป็นลวดลาย
ดั้งเดิม ผ้าพื้นเมืองสุรินทร์แบ่งประเภทของการใช้เป็น ผ้านุ่งผ้าถุงและผ้าชาย ซึ่งมีลวดลายต่างๆ ผ้า
สะไบ ซึ่งรวมทั้งผ้าสะไบผ้าถุงและผ้าขาวม้าสำหรับผู้ชาย และเชิงผ้านุ่ง ซึ่งใช้ต่อกับผืนผ้านุ่ง นอก
จากนี้ยังได้กล่าวถึงผ้ามัดหมี่พื้นเมืองสุรินทร์ซึ่งมีลวดลายเฉพาะต่างๆ รวมถึงผ้าในงานศพ ผ้าไหว้
ผ้าถวายพระ จากการที่สุรินทร์มีประชากรทั้งที่เป็นเขมร ภูย และลาว ชาวไทยภูยมีวัฒนธรรมด้านการ
ทอผ้าและใช้ผ้าที่คล้ายคลึงกับชาวเขมร มีความแตกต่างบ้างเพียงเล็กน้อย ผู้ศึกษาได้กล่าวถึง
ลักษณะผ้าประเภทต่างๆ ที่ชาวภูยใช้ในวาระต่างๆ ด้วย

AA Kmr ANFA 2521/1978, วิภา กงกะนันท์. โครงการรวบรวมและศึกษาเปรียบเทียบนิทานพื้นบ้านของชาวกะเหรี่ยงจอมบึงและเขมรราชบุรี. สภาวิจัยแห่งชาติ.

งานวิจัยนี้ศึกษานิทานกะเหรี่ยงที่จอมบึงและนิทานเขมรที่พงสวาย จังหวัดราชบุรี จำนวน 194 เรื่อง ได้กล่าวถึงประเภทของนิทานเขมรซึ่งได้แก่นิทานสัตว์ นิทานชาวบ้าน นิทานตลกและนิทานโบราณคดี วิเคราะห์ลักษณะที่แสดงถึงอารมณ์ขันและความเข้าใจในธรรมชาติของมนุษย์และวัฒนธรรม ในตอนท้ายมีการเปรียบเทียบนิทานเขมรและนิทานกะเหรี่ยง นอกจากนี้ยังให้ข้อมูลเกี่ยวกับผู้เล่านิทานและหมู่บ้านของทั้งสองกลุ่มด้วย

AA Kmr ANFR 2497/1954, หอพระสมุดวชิรญาณ. ประชุมสุภาษิตเขมร. พระนคร : โสภณพิมพ์. วัฒนาการพิมพ์.

เอกสารฉบับนี้รวบรวมสุภาษิตภาษาเขมร ได้แก่ สุภาษิตโบราณ สุภาษิตสอนเด็ก สุภาษิตสอนบุตร

AA Kmr ANFR 2522/1979, ยุพดี จรรย์ญาณนท์. การศึกษานิทานชาวบ้าน ตำบลจอมพระ อำเภอจอมพระ จังหวัดสุรินทร์. วิทยานิพนธ์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ศึกษารวบรวมนิทานชาวบ้านเขมร เพื่อจำแนกนิทานตามสารัตถะของนิทานแต่ละเรื่อง และเพื่อพิจารณาวัฒนธรรมท้องถิ่นโดยวิถีชีวิต ความเชื่อ และอธิบายความให้เห็นลักษณะทั่วไปของชีวิต วัฒนธรรมท้องถิ่น ตลอดจนค่านิยมทางสังคมอันจะชี้ให้เห็นเอกลักษณ์ของคนในท้องถิ่น

AA Kmr ANFR 2527/1984, จังหวัดสุรินทร์. จำนวน สุภาษิต คำสอน สุรินทร์-ศรีสะเกษ. พิมพ์ครั้งที่ 1 กรุงเทพฯ : กรุงเทพมหานครพิมพ์.

หนังสือเล่มนี้รวบรวมจำนวน สุภาษิต คำสอน ของจังหวัดสุรินทร์และศรีสะเกษ แปลเป็นภาษาไทย

AA Kmr ANFR 2528/1985, ศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดสุรินทร์. นิทานพื้นบ้านในจังหวัดสุรินทร์ ศรีสะเกษ. เอกสารวัฒนธรรม ชุดที่ 2 กรุงเทพฯ : กรุงเทพมหานครพิมพ์, 192 หน้า.

หนังสือเล่มนี้รวบรวมนิทานพื้นบ้านของจังหวัดศรีสะเกษ และจังหวัดสุรินทร์ ซึ่งเป็นพื้นที่ที่ใช้ภาษาพื้นบ้านหลายภาษา ได้แก่ นิทานพื้นบ้านภาษากูย นิทานพื้นบ้านภาษาเขมร และนิทานพื้นบ้านไทยอีสาน (ลาว) โดยใช้อักษรไทยจัดบันทึกภาษาต่างๆ แล้วแปลเป็นภาษาไทย

AA Kmr ANFR 2535/1992, สัทธา อริยฐานันท์. การวิเคราะห์วรรณกรรมคำสอนอีสานใต้ บุรีรัมย์ : ศูนย์ตำราวิทยาลัยครูบุรีรัมย์, 229 หน้า.

หนังสือเล่มนี้เป็นการค้นคว้าเพื่อศึกษาตัวอักษรและอักขรวิธี ความเป็นมา และจุดมุ่งหมายในการแต่ง ศึกษาธรรมเนียมนิยม ปิรเวรต และแปลอักษรโบราณเป็นภาษาไทย

AA Kmr ANFR 2538/1995, สุวิไล เปรมศรีรัตน์. "นิทานพื้นบ้านเขมรถิ่นไทย". สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท, มหาวิทยาลัยมหิดล, 64 หน้า.

หนังสือเล่มนี้รวบรวมนิทานพื้นบ้านเขมรถิ่นไทยจำนวน 10 เรื่อง เขียนเป็นภาษาเขมรถิ่นไทยด้วยอักษรไทย และมีคำแปลเป็นภาษาไทย มีภาพการ์ตูนประกอบเรื่อง ใช้สำหรับผู้พูดภาษาเขมรถิ่นไทยอ่านกันลิ้มหนังสือและสำหรับผู้สนใจนิทานพื้นบ้านทั่วไป หนังสือนี้เป็นหนึ่งในโครงการพัฒนาสื่อภาษาพื้นบ้าน

AA Kmr ANGN 2436/1893, นารี สาริกะภูติ. วัฒนธรรมพื้นบ้านของชาวไทยเชื้อสายเขมร บ้านหัวสำโรง สระสองตอน และดงยาว.

บทความนี้กล่าวถึงวัฒนธรรมประเพณีของคนไทยเชื้อสายเขมรที่ยังคงปฏิบัติสืบทอดต่อกันมาที่บ้านสำโรง สระสองตอน และดงยาว อำเภอพนมสารคาม มีลักษณะวัฒนธรรมที่หลากหลายเนื่องจากอยู่ในเขตภาคกลางจึงรับเอาวิถีชีวิตชาวนาไทย ซึ่งมีพุทธศาสนาเป็นหลักในการดำรงชีวิต และวัฒนธรรมชาวลาวเวียงที่อยู่ในหมู่บ้านใกล้เคียง เป็นวัฒนธรรมพื้นบ้านที่แสดงความเป็นชุมชนเขมร ในเรื่องความเชื่อ พิธีกรรมต่างๆ เพลงพื้นบ้าน หัตถกรรม เป็นต้น รับวัฒนธรรมลาวเช่น ประเพณีบุญข้าวหลาม

AA Kmr ANGN 2520/1977, ชื่น ศรีสวัสดิ์. ความร่ำรวยในหมู่บ้านชาวไทยเขมร (เขมร) : ศึกษากรณีความเชื่อในเรื่องคาถาอาคม. โครงการสนับสนุนการวิจัยทางวัฒนธรรม, มูลนิธิเจมส์ เอช ดับเบิลยู ทอมป์สัน.

เอกสารฉบับนี้ศึกษาในเรื่องภาษาเขมรในด้านคาถาอาคม วิเคราะห์อิทธิพลของคาถาอาคมต่อชีวิตและวิถีชีวิตของคนเขมร

AA Kmr ANGN 2521/1978, คณะโบราณคดี มหาวิทยาลัยศิลปากร. อีสานคดี : เนื่องในงานการเล่นพื้นบ้านอีสาน. กรุงเทพฯ : บี. เอส. การพิมพ์, 123 หน้า.

หนังสือเล่มนี้กล่าวถึงประวัติทั่วไปของภาคอีสาน เพื่อนำเข้าสู่การเล่นพื้นบ้านอีสานกันตรึมเป็นการเล่นพื้นบ้านอีสานได้ รวมทั้งประวัติความเป็นมาและรายละเอียดต่างๆ ของการเล่นกันตรึม

AA Kmr ANGN 2522/1979, วิทยาลัยครูบุรีรัมย์. สมบัติอีสานใต้ บุรีรัมย์ : แผนกเอกสารการพิมพ์ วิทยาลัยครูบุรีรัมย์, 133 หน้า.

หนังสือเล่มนี้กล่าวถึงภูมิศาสตร์จังหวัดบุรีรัมย์ การเล่นกันตรึม พิธีกรรมพื้นบ้าน พิธีโดนตาของชาวเขมร และพิธีคล้องช้างของชาวส่วย ซึ่งเป็นประชากรส่วนใหญ่ของอีสานใต้คือ เขมรและส่วย

AA Kmr ANG 2524/1981, สมจิตร กัลยาศิริ. การวิเคราะห์เพลงพื้นเมืองและการละเล่นพื้นเมืองของ
จังหวัดสุรินทร์. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

การวิเคราะห์เพลงพื้นเมืองและการละเล่นพื้นเมืองของจังหวัดสุรินทร์ โดยสมจิตร กัลยาศิริ
วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524.

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อรวบรวมเพลงพื้นเมืองและการละเล่นพื้นเมือง และ
วิเคราะห์เพื่อหาคุณค่าด้านภาษา สังคมวิทยา จริยศาสตร์ จิตวิทยา ดนตรี อารมณ์ และการแสดง
การละเล่นพื้นเมืองโดยใช้แบบสอบถามกลุ่มตัวอย่างจากนักศึกษาวิทยาลัยครูสุรินทร์ร้อยคนและ
ประชาชนในจังหวัดสุรินทร์อีก 100 คน ได้พบว่าเพลงและการละเล่นพื้นเมืองของจังหวัดสุรินทร์ยังมี
คุณค่าเป็นอยู่มากทางด้านอารมณ์ ดนตรี ภาษา และสังคมวิทยา ส่วนมากเคยได้ยินได้ฟังและ
เคยชมการละเล่น และมีทำรำ ลีลา ปลูกฝังในสถาบันการศึกษา และสนับสนุนดนตรีพื้นเมือง เห็นได้
จากการจัดประกวดย่อยๆ มีการจัดแสดงการสาธิตให้ประชาชนได้ชมด้วย

AA Kmr ANG 2524/1981, สมจิตร พ่วงบุตร. การวิเคราะห์เพลงพื้นบ้านและการละเล่นพื้นบ้านจังหวัด
สุรินทร์. วิทยานิพนธ์คณะครุศาสตร์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

วิทยานิพนธ์เล่มนี้วิเคราะห์เชิงมนุษยวิทยา คุณลักษณะ และดนตรีของเพลงพื้นบ้านของ
จังหวัดสุรินทร์ ได้แก่ กันตรึม มะมวด เจริญ อ้ายย เพลงกล่อมเด็ก

AA Kmr ANG 2526/1983, ศูนย์วัฒนธรรมบุรีรัมย์. วารสารศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดบุรีรัมย์ ปีที่ 1 ฉบับที่
2 (ธันวาคม 2526), 58 หน้า.

หนังสือเล่มนี้กล่าวถึงวัฒนธรรมอีสานใต้ เรื่อง บทเรียนจากยาย เป็นการบันทึกโดยใช้
อักษรเขมร ทยอยเล่มหน้า 49 กล่าวถึงอารมณ์ขันที่พบในบทเพลงกันตรึม มีตัวอย่างบทร้องที่ใช้อักษร
ไทยบันทึก และระเบียบวิธีการเขียน

AA Kmr ANG 2526/1983, เสนอ มูลศาสตร์. รุ่งระเชษฐ์ สุรินทร์ : ศิริวัฒนาการพิมพ์, 38 หน้า.

หนังสือเล่มนี้กล่าวถึงเรื่องของจังหวัดสุรินทร์โดยสังเขป ชื่อหมู่บ้าน บทความเรื่อง "ทะมบ"
การละเล่นดนตรีพื้นเมือง

AA Kmr ANG 2526/1983, จังหวัดสุรินทร์. ประวัติมหาดไทยส่วนภูมิภาคจังหวัดสุรินทร์. กรุงเทพฯ :
บริษัท เอเชียเพรส จำกัด, 174 หน้า.

หนังสือเล่มนี้กล่าวถึงประวัติสภาพโดยทั่วไปของจังหวัดสุรินทร์ ที่ตั้งพรมแดน ประชากร
คือ ชาวเขมร และส่วย ซึ่งเป็นประชากรส่วนใหญ่ของจังหวัด การละเล่น การดำเนินชีวิต และ
การละเล่นพื้นเมืองต่างๆ พร้อมภาพประกอบ

AA Kmr ANG 2527/1984, สมจิตร พ่วงบุตร ผู้รวบรวม. เพลงพื้นบ้านและการละเล่นพื้นบ้านจังหวัด
สุรินทร์. กรุงเทพมหานคร, 332 หน้า.

เอกสารนี้รวบรวมบทความจากการประชุมเพลงพื้นบ้านและการละเล่นพื้นบ้านจังหวัดสุรินทร์ ระหว่างวันที่ 18-21 มกราคม 2526 โดยศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดสุรินทร์ วิทยาลัยครูสุรินทร์ ในเล่มจะกล่าวถึงประวัติจังหวัดสุรินทร์ คำพื้นบ้าน โดยการยกตัวอย่างชื่อบ้านชื่อเมืองที่อาจส่งความหมายที่คลาดเคลื่อนไป ประวัติความเป็นมาของชนกัญ ภาษาเขมรสุรินทร์โดยสังเขป ประเพณีการแต่งงานของชนกัญ วันแซนโดนตา ประเพณีเก่าชาวสุรินทร์ ตลอดจนเพลง-ดนตรี เพลงพื้นเมือง และการละเล่นพื้นบ้านชาวสุรินทร์

AA Kmr ANGN 2527/1984, สุวิไล เปรมศรีรัตน์ และสุชุมาวดี ขำศิริบุญ. "ชื่อหมู่บ้านของอำเภอเมืองสุรินทร์" สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท, มหาวิทยาลัยมหิดล, 66 หน้า.

หนังสือเล่มนี้กล่าวถึง รายชื่อหมู่บ้านในเขตอำเภอเมืองสุรินทร์ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นภาษาเขมร นอกจากนั้นก็มีภาษาส่วย ลาว และไทยอยู่ด้วย โดยศึกษารวบรวมชื่อหมู่บ้านที่เป็นชื่อราชการ หรือใช้เรียกเป็นทางการ หรือพบในเอกสารราชการ หรือป้ายราชการ และได้รวบรวมชื่อหมู่บ้านต่างๆ ดังกล่าวที่เป็นชื่อพื้นบ้าน หรือรู้จักและเรียกโดยคนพื้นบ้าน โดยเขียนชื่อเป็นสัทอักษรและอักษรไทย พร้อมนี้ให้ความหมายของชื่อแต่ละชื่อตามที่ได้สอบถามจากคนพื้นบ้านไว้ให้ด้วย ชื่อหมู่บ้านมักแสดงสภาพแวดล้อม หรือประวัติศาสตร์บางประการของหมู่บ้าน

AA Kmr ANGN 2531/1988, สุเมธ คงสวัสดิ์. ความเชื่อของชาวบ้านพลวง ตำบลก้งแอน อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒมหาสารคาม, 221 หน้า.

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ศึกษาสภาพทั่วไปของความเชื่อ สาเหตุ และผลของความเชื่อของชาวบ้านพลวง หมู่ที่ 5 และหมู่ที่ 13 ตำบลก้งแอน อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์ ซึ่งพบว่าชาวบ้านมีความเชื่อที่เด่นๆ ได้แก่ ความเชื่อเกี่ยวกับโชคลาง ฤกษ์ เครื่องรางของขลัง ความฝัน เวทย์มนต์ คาถา โหราศาสตร์ ยากกลางบ้าน ปรากฏการณ์ธรรมชาติ สุขภาพสวัสดิภาพและข้อห้ามต่างๆ ลักษณะบุคคล ศาสนา ภูตผีปีศาจ ยาสั่ง โดยความเชื่อเหล่านี้ถูกถ่ายทอดกันมาและเป็นตัวกำหนดกิจกรรมต่างๆ ของชาวบ้าน

AA Kmr ANGN 2532/1989, พรทิพย์ อุศุภรัตน์ และเสาวภา พรสิริพงษ์. "ชุมชนเขกจามที่ยังคงเหลืออยู่ในกรุงเทพฯ". วารสารภาษาและวัฒนธรรม ปีที่ 8 เล่มที่ 1 (มกราคม-มิถุนายน 2532), 18-30.

บทความนี้กล่าวถึงเรื่องราวของเขกจามหรือเขกคร้ว เป็นเขกที่อพยพมาจากเมืองพระตะบอง กัมพูชา ในสมัยรัชกาลที่ 3 ของกรุงรัตนโกสินทร์ และเขกกลุ่มนี้พูดภาษา "เขมร" แต่นับถือศาสนาอิสลาม ในรุ่นหลังไม่พูดภาษาเขมรกันแล้วเพราะสังคมที่แวดล้อมพูดภาษามลายู ปัจจุบันเขกจามที่พูดภาษาเขมรกลุ่มนี้อาศัยอยู่ที่ริมคลองมหานาค ยังคงเคร่งครัดทางศาสนามาก และยังคงพูดภาษาเขมรอยู่ในกลุ่มคนสูงอายุและความสามารถในการทอดผ้าไหม

AA Kmr ANG 2532/1989, อรุณ สอาด. “ลำเจียก :ไม้ทรงคุณค่าเป็นอนันต์”. วารสารภาษาและวัฒนธรรม 8.2 : 38-44.

บทความเรื่องนี้กล่าวถึง ดอกลำเจียก ดอกไม้กลิ่นหอมที่รู้จักกันดี และใช้ประโยชน์ได้มากมายในหมู่ชาวเขมรที่บ้านตาพรหม ตำบลม อำเภอลำทะ จังหวัดสุรินทร์ กล่าวถึงนิทานพื้นบ้านที่กล่าวถึงดอกลำเจียก เพลงปกริเบจ เครื่องอบรำ ขนมเกรสมลำเจียก นอกจากนี้ยังใช้ทำยาสมุนไพรและใช้สานเสื่อ

AA Kmr ANG 2533/1990, สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ. สรุปผลการประชุมเชิงปฏิบัติการข้อมูลวัฒนธรรมพื้นบ้าน, 21-24 สิงหาคม 2533, ณ วิทยาลัยครูบุรีรัมย์ บุรีรัมย์ : ศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดบุรีรัมย์.

หนังสือเล่มนี้เป็นการสรุปผลการประชุมเชิงปฏิบัติการข้อมูลวัฒนธรรมพื้นบ้านของจังหวัดในประเทศไทย 8 จังหวัด ในส่วนของจังหวัดบุรีรัมย์กล่าวถึงการอพยพย้ายถิ่นของชุมชนโบราณบุรีรัมย์ ศูนย์กลางชุมชน เส้นทางคมนาคม การละเล่น ศิลปวัฒนธรรมของชุมชนเขมร

AA Kmr ANG 2533/1990, สำนักงานวัฒนธรรมแห่งชาติ. สรุปผลการประชุมเชิงปฏิบัติการข้อมูลวัฒนธรรมพื้นบ้าน, 21-24 สิงหาคม 2533 ณ วิทยาลัยครูบุรีรัมย์ : ศูนย์วัฒนธรรมบุรีรัมย์.

เอกสารฉบับนี้ กล่าวถึงวัฒนธรรมโบราณของเขมรบุรีรัมย์ การอพยพย้ายถิ่นของชาวเขมร ศูนย์กลางชุมชน เส้นทางคมนาคม การละเล่น ศิลปะ วัฒนธรรมพื้นบ้านเขมร

AA Kmr ANG 2534/1991, มงกุฏ แก่นเดียว. ทองคำแห่งภูมิปัญญา. เอกสารเผยแพร่, สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสุรินทร์และคณะกรรมการศาสนาเพื่อการพัฒนาจังหวัดสุรินทร์, 59 หน้า.

เอกสารนี้กล่าวถึงทฤษฎีการแพทย์ไทยเรื่องธาตุสี่ นามานุกรมสมุนไพรไทย-ลาว-เขมร ชื่อโรคภาษาเขมร ความรู้เกี่ยวกับหมอยาพื้นบ้าน พจนานุกรมการแพทย์พื้นบ้านเขมร และการรักษาคนเจ็บป่วยด้วยพิธีกรรม

AA Kmr ANG 2534/1991, วิทยาลัยครูบุรีรัมย์.สมบัติอีสานใต้. พิมพ์ครั้งที่ 1 บุรีรัมย์ : โรงพิมพ์เรวัตการพิมพ์, 226 หน้า.

หนังสือเล่มนี้กล่าวถึงศูนย์วัฒนธรรมของวิทยาลัยครูบุรีรัมย์ โบราณคดีของจังหวัดบุรีรัมย์ นิทานพื้นบ้านอีสานใต้ ภาษิตเขมรถิ่นอีสานใต้ มะม่วง พิธีกรรมความเชื่อเรื่องดนตรีบำบัด แหล่งท่องเที่ยว และกล่าวรวมไปถึงส่วยเลี้ยงช้างที่จังหวัดสุรินทร์

AA Kmr ANG 2534/1991, วุฒินันท์ ประภูจัน. การรักษาแบบพื้นบ้านไทยของชนบท อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒมหาสารคาม.

วิทยานิพนธ์นี้ศึกษาการใช้สมุนไพรของชาวเขมร ลาว และกวยในการรักษาอาการเจ็บป่วย โดยกล่าวถึงยาสมุนไพรที่ใช้ ขบวนการการรักษาโดยหมอแผนโบราณ หมอพื้นบ้าน และหมอพระ

AA Kmr ANGN 2537/1994, วิทยาลัยครูบุรีรัมย์. สมบัติอีสานใต้ 6 บุรีรัมย์ : วิทยาลัยครูบุรีรัมย์, 180 หน้า

หนังสือเล่มนี้กล่าวถึงวัฒนธรรมอีสาน การทอผ้า ชุมชนโบราณ เศรษฐกิจ เพลงพื้นบ้านอันเป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นอีสาน

AA Kmr ANGN 2537/1994, ศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดสุรินทร์. เพลงพื้นบ้านและการละเล่นพื้นบ้านจังหวัดสุรินทร์. กรุงเทพฯ : กรุงเทพมหานครพิมพ์, 336 หน้า.

หนังสือเล่มนี้กล่าวถึง ประวัติความเป็นมาของจังหวัดสุรินทร์ และรวมเรื่องต่างๆ ของจังหวัดสุรินทร์ได้แก่ ชนพื้นเมือง คือ เขมร-กูย ภาษาเขมร-กูย ประเพณี และการละเล่นพื้นเมือง

AA Kmr ANGN 2538/1995, ประกอบ ผลงาน. สารานุกรมกลุ่มชาติพันธุ์เขมรถิ่นไทย. กรุงเทพฯ : สหธรรมมิก, 33 หน้า.

หนังสือเล่มนี้กล่าวถึงความหมายของคำว่า เขมร ประวัติศาสตร์ ลักษณะภาษา การขยายตัวของประชากร โครงสร้างทางการเมือง สังคม การปกครอง ถิ่นฐานดั้งเดิม ความเชื่อ ขนบธรรมเนียม ประเพณี การละเล่นต่างๆ ของชาวเขมรถิ่นไทย พร้อมทั้งภาพประกอบ

AA Kmr ANGN 2538/1995, สุวิไล เปรมศรีรัตน์. "ชาวนโนหาร ชูชาติ ชอนเจ็ด สำนักสุภาสิตสอนใจ". สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท, มหาวิทยาลัยมหิดล, 10 หน้า.

หนังสือเล่มนี้เป็นส่วนหนึ่งของโครงการพัฒนาสื่อภาษาพื้นบ้านเพื่อให้ชาวบ้านบันทึกวัฒนธรรมพื้นบ้าน และจัดทำเป็นหนังสือสำหรับชาวบ้านที่พูดภาษาเขมรถิ่นไทยอ่านโดยใช้ภาษาไทยและภาษาเขมรถิ่นไทย พร้อมภาพการ์ตูนประกอบ เนื้อหาเกี่ยวกับสุภาสิตสอนใจ 9 สุภาสิต

AA Kmr ANGN 2538/1995, สุวิไล เปรมศรีรัตน์. "เฮาปลื้ง การสู่ขวัญ". สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท, มหาวิทยาลัยมหิดล, 8 หน้า.

หนังสือเล่มนี้เป็นส่วนหนึ่งของโครงการพัฒนาสื่อภาษาพื้นบ้านเพื่อให้ชาวบ้านบันทึกวัฒนธรรมพื้นบ้าน และจัดทำเป็นหนังสือสำหรับชาวบ้านที่พูดภาษาเขมรถิ่นไทยอ่านโดยใช้ภาษาไทยและภาษาเขมรถิ่นไทย พร้อมภาพการ์ตูนประกอบ เนื้อหาเกี่ยวกับพิธีสู่ขวัญเมื่อมีญาติจะต้องเดินทางไปแดนไกล

AA Kmr ANGN ไม่ปรากฏปีที่พิมพ์, สำนักงานจังหวัดบุรีรัมย์. การศึกษา ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม, ม.ป.ท., ม.ป.ป.

หนังสือเล่มนี้กล่าวถึงสมบัติอีสานใต้ว่ามีอะไรบ้าง จำนวนประชากรพูดภาษาอะไรบ้าง นับถือศาสนาอะไร และมีแผนที่จังหวัดบุรีรัมย์ประกอบ

AA Kmr ANTR 2535/1992, ประทีป แพร่มย์. พิธีกรรมมะมืวดของกลุ่มชาติพันธุ์ชาวเขมร : ศึกษากรณี บ้านตะโกราย ตำบลบ้านบ่อ อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒมหาสารคาม, 108 หน้า.

วิทยานิพนธ์เล่มนี้ศึกษาพิธีกรรมมะมืวดซึ่งจัดขึ้นโดยมีจุดมุ่งหมายในการรักษาคนป่วยของชาวไทยเขมร มีวิเคราะห์บทบาทของมะมืวดต่อการรักษา การศึกษา การสื่อสาร เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม การเมือง และรายละเอียดเกี่ยวกับพิธีกรรมมะมืวด

AA Kmr Bib 2539/1994, อรรพรรณ ภูอิสระกิจ และจตุพร โคตรกนก. บรรณานุกรมเขมรศึกษา. ภาค วิชาภาษาตะวันออก, คณะโบราณคดี, มหาวิทยาลัยศิลปากร.

หนังสือนี้รวบรวมหนังสือ บทความ บรรณานุกรมและเอกสารต่างๆที่เกี่ยวกับภาษา อารยธรรมศิลปวัฒนธรรมชาวเขมร และประเทศเขมรโดยเน้นบรรณานุกรมทางด้านภาษาศาสตร์ ภาษาเขมรและวรรณกรรมเขมรเป็นหลักเพื่อใช้เป็นพื้นฐานในการศึกษาค้นคว้าต่อไป เอกสารที่รวบรวมไว้มีทั้งที่เขียนเป็นภาษาเขมร ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และฝรั่งเศส บางหัวเรื่องเป็นเอกสารที่เขียนเป็นภาษาเขมร เอกสารเกี่ยวกับภาษาเขมรถิ่นไทย เอกสารเกี่ยวกับการศึกษาเรื่องระบบเขียนและจารึก ลักษณะคำและประโยคภาษาเขมรประจำวัน ภาษาศาสตร์เปรียบเทียบ เขมรใต้ ประวัติศาสตร์ ภูมิศาสตร์ วรรณคดี วัฒนธรรม เศรษฐกิจ การเมือง การแพทย์ ศิลป สังคมวิทยา มนุษยวิทยา พจนานุกรม และอื่นๆ เป็นต้น

AA Kmr ED 2527/1984, โรจน์ ราชประโคน. วิเคราะห์อิทธิพลของภาษาเขมรที่มีต่อการพูดและเขียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่พูดภาษาเขมรในจังหวัดบุรีรัมย์. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต, ภาควิชามัธยมศึกษา, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 147 หน้า.

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ศึกษาอิทธิพลของภาษาเขมรที่มีต่อข้อบกพร่องต่างๆ ในการพูด และเขียนภาษาไทยด้านเสียง คำศัพท์ และโครงสร้าง ของนักเรียนที่พูดภาษาเขมร พบว่าอิทธิพลของภาษาเขมรที่มีต่อข้อบกพร่องในการพูดของนักเรียน คือ อิทธิพลด้านการออกเสียงในภาษา ในด้านอิทธิพลของภาษาเขมรที่มีต่อข้อบกพร่องในด้านการเขียน คือ ข้อบกพร่องในด้านสะกดการันต์ การใช้คำพ้องเสียง ส่วนในเรื่องโครงสร้างของประโยค ข้อบกพร่อง คือ การเพิ่มคำในประโยค

AA Kmr ED 2531/1988, ณรงค์ฤทธิ์ โสภาก. การวิเคราะห์ปัญหาการใช้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นเด็กเล็ก และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่พูดภาษาเขมรและภาษาส่วยในชีวิตประจำวัน. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร, 147 หน้า.

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้วิเคราะห์ปัญหาการใช้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นเด็กเล็กที่พูดภาษาเขมร และภาษาส่วยในชีวิตประจำวัน และเพื่อศึกษาความพร้อมในการใช้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่ผ่านการเรียนชั้นเด็กเล็กมาแล้ว โดยพบว่านักเรียนชั้นเด็กเล็กมีปัญหาการใช้ภาษาด้านหน่วยเสียงเดียว หน่วยเสียงซ้อน ปัญหาคำและประโยค และปัญหาด้านความหมาย ส่วนนัก

เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ส่วนมากมีความพร้อมในการพูดและฟังภาษาไทย มีนักเรียนเพียงบาง
คนเท่านั้นที่มีปัญหา

AA Kmr ED 2533/1990, สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท, มหาวิทยาลัยมหิดล. คู่มือ
การอ่าน-เขียนภาษาเขมรถิ่นไทย, โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย (ม.บ.ป.), 11 หน้า.

คู่มือการอ่าน-เขียนภาษาเขมรถิ่นไทยสร้างขึ้นโดยความตกลงของผู้แทนจาก จังหวัดสุรินทร์
บุรีรัมย์ และศรีสะเกษ ในการประชุมเมื่อเดือนเมษายน 2530, เดือนพฤษภาคม 2531 และเดือน
มีนาคม 2531 ณ จังหวัดสุรินทร์ โดยใช้สำเนียงในตัวเมืองสุรินทร์ซึ่งเป็นสำเนียงที่เข้าใจได้โดยทั่วไป
เป็นหลัก เนื้อหาในเล่มจะกล่าวถึง การเขียนพยัญชนะ และสระ, การเขียนคำแสดงไวยากรณ์, การ
เขียนชื่อสถานที่, ชื่อคน, คำยืม ฯลฯ และข้อตกลงในการเขียนเสียงที่แตกต่างกันในท้องถิ่นต่างๆ
โดยใช้อักษรไทยและใช้วิธีการเขียนในระบบภาษาเขมร

AA Kmr ED 2533/1990, สุวิไล เปรมศรีรัตน์. "การพัฒนาระบบเขียนภาษาเขมรถิ่นไทย". สถาบันวิจัย
ภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท, มหาวิทยาลัยมหิดล, 123 หน้า.

หนังสือเล่มนี้กล่าวถึง ปัญหาความสำคัญและวิธีการในการพัฒนาระบบภาษาเขียนของภาษา
เขมรถิ่นไทย โดยการใช้อักษรไทย เพื่อให้เป็นเครื่องมือในการบันทึกวัฒนธรรมและภูมิปัญญาพื้น
บ้าน ซึ่งใช้ภาษาไทยไม่สมบูรณ์ และในขณะเดียวกันก็เป็นเครื่องมือสำหรับการสื่อสารด้านความรู้
ต่างๆ ไปสู่ชาวบ้าน เช่น การสื่อสารทั่วไป การสาธารณสุข เป็นต้น มีรายละเอียดกล่าวถึงความแตก
ต่างของภาษาเขมรถิ่นไทยและภาษาไทย ความแตกต่างของภาษาเขมรถิ่นต่างๆ การจัดประชุมเพื่อหา
ข้อตกลง 3 ครั้ง ของโครงการพัฒนาสื่อภาษาพื้นบ้าน และผลสรุป

AA Kmr ED 2536/1993, สุวิไล เปรมศรีรัตน์ และพาน สุขพล่า. "จ๊อฮ บือฮ เรียะ อัจ ปึงกัร บานเตอ
[โรคท้องร่วงสามารถป้องกันได้]. สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท, มหาวิทยาลัย
มหิดล, 16 หน้า.

หนังสือเล่มนี้เป็นหนังสือประกอบภาพการ์ตูน ที่บรรยายด้วยภาษาเขมรถิ่นไทยและภาษา
ไทยสำหรับให้ชาวบ้านที่พูดภาษาเขมรถิ่นไทยอ่านเพื่อป้องกันโรคท้องร่วง และเพื่อให้ทราบวิธีการ
ช่วยตัวเองในการรักษาเบื้องต้น

AA Kmr ED 2538/1995, สุวิไล เปรมศรีรัตน์. "ช้านูนโวหาร ชุฟาซิด ซอนเจิด ลำนวนสุภาซิดสอนใจ".
สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท, มหาวิทยาลัยมหิดล, 10 หน้า.

หนังสือเล่มนี้เป็นส่วนหนึ่งของโครงการพัฒนาสื่อภาษาพื้นบ้านเพื่อให้ชาวบ้านบันทึกวัฒนธรรม
พื้นบ้าน และจัดทำเป็นหนังสือสำหรับชาวบ้านที่พูดภาษาเขมรถิ่นไทยอ่านโดยใช้ภาษาไทยและ
ภาษาเขมรถิ่นไทย พร้อมภาพการ์ตูนประกอบ เนื้อหาเกี่ยวกับสุภาซิดสอนใจ 9 สุภาซิด

AA Kmr ED 2538/1995, สุวิไล เปรมศรีรัตน์. "ห้อง เทอ ยาง นา เจีย ทำอย่างไรดี". คู่มือปฐมพยาบาลฉบับภาษาเขมรถิ่นไทย และภาษาไทย, สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท, มหาวิทยาลัยมหิดล, 74 หน้า.

คู่มือปฐมพยาบาลเล่มนี้เขียนด้วยภาษาเขมรถิ่นไทยและภาษาไทย พร้อมทั้งมีภาพการ์ตูนประกอบ เป็นหนังสือสำหรับให้ชาวบ้านที่พูดภาษาเขมรถิ่นไทยอ่านเพื่อเสริมทักษะการอ่านและกันลืมการรู้หนังสือ ในขณะเดียวกันก็ได้ความรู้ในการปฐมพยาบาลและการสาธารณสุขเบื้องต้น โดยกล่าวถึงวิธีการป้องกันโรค อาหารที่ดี การใช้ยา การมีลูก บาดแผล ความเจ็บป่วย และโรคต่างๆ

AA Kmr ED 2538/1995, สุวิไล เปรมศรีรัตน์. "นิทานพื้นบ้านเขมรถิ่นไทย". สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท, มหาวิทยาลัยมหิดล, 64 หน้า.

หนังสือเล่มนี้รวบรวมนิทานพื้นบ้านเขมรถิ่นไทยจำนวน 10 เรื่อง เขียนเป็นภาษาเขมรถิ่นไทยด้วยอักษรไทย และมีคำแปลเป็นภาษาไทย มีภาพการ์ตูนประกอบเรื่อง สำหรับผู้พูดภาษาเขมรถิ่นไทยอ่านกันลืมหนังสือและสำหรับผู้สนใจนิทานพื้นบ้านทั่วไป หนังสือนี้เป็นหนึ่งในโครงการพัฒนาสื่อภาษาพื้นบ้าน

AA Kmr ED 2538/1995, สุวิไล เปรมศรีรัตน์. "เฮาปลิง การสู้ขวัญ". สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท, มหาวิทยาลัยมหิดล, 8 หน้า.

หนังสือเล่มนี้เป็นส่วนหนึ่งของโครงการพัฒนาสื่อภาษาพื้นบ้านเพื่อให้ชาวบ้านที่วัฒนธรรมพื้นบ้าน และจัดทำเป็นหนังสือสำหรับชาวบ้านที่พูดภาษาเขมรถิ่นไทยอ่านโดยใช้ภาษาไทยและภาษาเขมรถิ่นไทย พร้อมภาพการ์ตูนประกอบ เนื้อหาเกี่ยวกับพิธีสู้ขวัญเมื่อมีญาติจะต้องเดินทางไปแดนไกล

AA Kmr EG 2507/1964, Lebar, Frank M., Geraded C. Hickey and John K. Musgrave. "Khmer". In *Ethnic Groups of Mainland Southeast Asia: Human Relations Area Files Press, New Haven.*

ตอนหนึ่งของหนังสือนี้กล่าวถึงกลุ่มคนที่เรียกตนเองว่าเขมร โดยกล่าวถึงในแง่ที่อยู่ ความสัมพันธ์ด้านภาษา ลักษณะประชากร ความสัมพันธ์ด้านประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม มีรายละเอียดเกี่ยวกับแบบแผนการตั้งถิ่นฐานและบ้านเรือนที่อยู่อาศัย ระบบเศรษฐกิจ: เกษตรกรรม เลี้ยงสัตว์ จัดสรรแรงงานระหว่างหญิงชาย การถือครองที่ดิน งานฝีมือและการค้า ระบบเครือญาติ ครอบครัวและการแต่งงาน โครงสร้างทางสังคมและการเมือง ระบบความเชื่อและศาสนา

AA Kmr EG 2507/1964, N.A. International Boundary Study No.40. Cambodia-Thailand Boundary. Department of State, Bur. of Intelligence and Research. Office of research in Econ. and SC.

เอกสารนี้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะทางภูมิศาสตร์ของบริเวณชายแดน ประวัติ ปัจจัยด้านสังคม เศรษฐกิจ และกล่าวถึงสนธิสัญญาต่างๆ ที่เกี่ยวกับชายแดน

AA Kmr EG 2513/1970, Ethnographic Study Series. Minority Groups in Thailand : a "Khmer". The Cultural Information Analysis Center and Center for Research in Social System. Department of the Army, Washington, D.C. 20310.

หนังสือนี้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับชาวเขมรในประเทศไทย โดยให้ข้อมูลเกี่ยวกับชื่อ จำนวนประชากร ถิ่นฐาน ภาษา ประวัติศาสตร์ ทั้งตำนานและมีหลักฐาน ลักษณะทางกายภาพ โครงสร้างทางสังคม การแบ่งชนชั้น ระบบเครือญาติและโครงสร้างทางครอบครัว ประเพณีเกี่ยวกับการแต่งงาน การหย่าร้าง ประเพณีเกี่ยวกับการเกิด การอบรมเด็ก การศึกษา และการตาย ประเพณีเกี่ยวกับการแต่งกาย ความเชื่อในสิ่งเหนือธรรมชาติ ความเชื่อทางพุทธศาสนา ความเชื่อเกี่ยวกับผี ระบบเศรษฐกิจ ศิลปหัตถกรรม ระบบการเมือง การปกครอง สิ่งที่ควรประพฤติปฏิบัติ ความสามารถทางการทหาร และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการทำงานกับคนเขมร

AA Kmr EG 2525/1992, รัตนา รุจิรกุล. ภูมิศาสตร์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. พิมพ์ครั้งที่ 1 กรุงเทพฯ : ทิพย์อักษรการพิมพ์, 423 หน้า.

หนังสือเล่มนี้กล่าวถึงลักษณะทั่วไปของภาคอีสาน ในส่วนของเรื่องประชากร ได้กล่าวถึงกลุ่มชนที่พูดภาษาเขมร ว่ามีถิ่นฐานอยู่ที่ใด จำนวนประชากรเท่าไร ตลอดจนการดำเนินชีวิต ศิลปวัฒนธรรมของกลุ่มชนเหล่านี้ด้วย ภาคผนวกมีแผนที่ของทุกจังหวัดในภาคอีสานประกอบ

AA Kmr EG 2529/1986, สำนักงานจังหวัดศรีสะเกษ. ประวัติมรดกไทยส่วนภูมิภาค จังหวัดศรีสะเกษ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์เทพนิมิตการพิมพ์, 179 หน้า.

หนังสือเล่มนี้กล่าวถึงประวัติโดยทั่วไปของจังหวัดศรีสะเกษ รวมทั้งภูมิศาสตร์ ประชากร ทรัพยากร โบราณสถาน โบราณวัตถุ และภาษาที่ใช้พูดคือ เขมร ลาว ส่วย เขมร ซึ่งเขมรมีผู้พูดมากที่สุด และยังอ้างถึง ขนบธรรมเนียม ประเพณีของผู้คนที่พูดกันคนละภาษาในจังหวัดศรีสะเกษด้วย

AA Kmr EG 2531/1988, Ethnographic Study Series. Minority Groups in Thailand: The Khmer. Department of the Army, Washington, D.C. 20310.

ตอนหนึ่งของหนังสือเล่มนี้กล่าวถึงลักษณะทั่วไปของกลุ่มชาวเขมรในประเทศไทยเช่น ชื่อประชากร และที่ตั้ง รวมทั้งภูมิหลังได้แก่ ลักษณะทางชาติพันธุ์ ภาษา ประวัติศาสตร์บอกเล่าแบบแผนการตั้งถิ่นฐาน ลักษณะทางกายภาพ สุขภาพ โครงสร้างทางสังคม ระบบเครือญาติ โครงสร้างทางครอบครัว การแต่งงาน การหย่าร้าง การเกิด การเติบโต การศึกษา และการตาย ประเพณีและข้อห้าม ความเชื่อและพุทธศาสนา โครงสร้างทางเศรษฐกิจ ศิลปวัฒนธรรมและงานฝีมือ โครงสร้างทางการเมือง ความสามารถในการทำงาน วิธีการทำงานกับคนเขมรในประเทศไทย เป็นต้น

AA Kmr EG 2534/1991, บรรจบ วงศ์พิพัฒน์พงศ์. ภูมิศาสตร์ภาคตะวันออกเฉียงใต้ของประเทศไทย.
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา, 217 หน้า.

หนังสือเล่มนี้กล่าวถึงภูมิศาสตร์ทั่วๆ ไปของภาคตะวันออกเฉียงใต้ของประเทศไทย
ทรัพยากรธรรมชาติ ประชากร ในส่วนของประชากรกล่าวถึงประชากรชาวเขมรว่ามียุโรป
แดนไทย-กัมพูชาในจังหวัดตราด พร้อมทั้งจำนวนประชากร ชุมชนชาวเขมร และกลุ่มภาษาอื่นๆ
การอพยพย้ายถิ่นฐานของประชากรแถบนี้

AA Kmr ET 2533/1990, ไพฑูรย์ มีกุล. วัฒนธรรมแม่น้ำมูล. เชียงตุงพันธวิทยาและประวัติศาสตร์
กรณีการผสมกลมกลืนของกลุ่มชาติพันธุ์ กวย เขมร และลาว, มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

เอกสารนี้กล่าวถึงพัฒนาการทางสังคมและวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ ในเขตอีสาน
ใต้ได้แก่ ชาวกวย (ส่วย) เขมร และลาว โดยดูจากเอกสารทางประวัติศาสตร์ที่เกี่ยวกับการอพยพโยก
ย้ายเข้ามาตั้งถิ่นฐานในเขตประเทศไทย เช่น สาเหตุและบริเวณที่ตั้งถิ่นฐาน และยังได้กล่าวถึงการ
ผสมกลมกลืนทางวัฒนธรรมของกลุ่มชนต่างๆ ในเขตอีสานใต้ ซึ่งเกิดจากการที่กลุ่มที่เล็กกว่าหรือล่า
หลังกว่าปรับเปลี่ยนภาษาและวิถีชีวิตให้เข้ากับกลุ่มที่ใหญ่กว่าหรือมีวัฒนธรรมเด่นกว่า

AA Kmr HL 2529/1986, ปราโมทย์ ประสาทกุล. ปัจจัยที่มีผลต่อการไม่ใช้วิธีคุมกำเนิดในกลุ่มชาวไทย
ชนบทที่พูดภาษาเขมร. สถาบันวิจัยประชากรและสังคม, มหาวิทยาลัยมหิดล, 66 หน้า.

งานวิจัยนี้ศึกษาสาเหตุที่การวางแผนครอบครัวไม่เป็นที่ยอมรับอย่างแพร่หลายในกลุ่ม
ประชากรไทยที่พูดภาษาเขมร โดยทำการวิจัยที่หมู่บ้านชายแดนไทย-เขมร ที่จังหวัดสุรินทร์ ได้พบว่า
ชาวไทยเขมรเป็นกลุ่มที่มีความเกี่ยวพันทางสังคมกันอย่างเหนียวแน่น มีการยึดถือประเพณีดั้งเดิม
เพื่อนบ้านและญาติพี่น้องที่มีประสบการณ์ด้านไม่ดีต่างๆ ในการคุมกำเนิดสมัยใหม่ จึงมีอิทธิพลต่อ
ชาวบ้านด้วยกันมาก งานวิจัยนี้พบว่าชาวบ้านที่พูดภาษาเขมรยังมีวิธีการใช้คุมกำเนิดแบบพื้นบ้านกัน
มาก ได้แก่ การใช้สมุนไพร

การศึกษาชี้ให้เห็นว่า การขยายบริการให้ถึงชาวบ้านนั้น จะต้องคำนึงถึงวัฒนธรรมของ
กลุ่มเป้าหมายที่เฉพาะเจาะจงเป็นกลุ่มๆ ไป เพื่อให้การวางแผนครอบครัวสมัยใหม่ไม่ไปขัดกับ
บรรทัดฐานและค่านิยมทางสังคมของชุมชนนั้นๆ

AA Kmr HL 2531/1988, วิทยาลัยครูอุบลราชธานี. ประวัติและโบราณคดีอุบลราชธานี. เอกสารการ
สัมมนาทางวิชาการ, ประวัติศาสตร์และโบราณคดี จังหวัดอุบลราชธานี, ม.บ.ท.

หนังสือเล่มนี้กล่าวถึงประวัติโบราณคดีของจังหวัดอุบลราชธานี และชนกลุ่มน้อยของ
จังหวัดว่ามีภาษากลุ่มมอญ-เขมร จำพวกชา บรู กูย เยอ กล่าวถึงเมื่อครั้งเขมรเรืองอำนาจ ขยาย
อำนาจเข้ามาปกครองดินแดนแถบนี้

AA Kmr HL 2534/1991, มงกุฎ แก่นเดียว. ทองคำแห่งภูมิปัญญา. เอกสารเผยแพร่, สำนักงานสา
ธารณสุขจังหวัดสุรินทร์และคณะกรรมการศาสนาเพื่อการพัฒนาจังหวัดสุรินทร์, 59 หน้า.

เอกสารนี้กล่าวถึงทฤษฎีการแพทย์ไทยเรื่องธาตุสี่ นามานุกรมสมุนไพรไทย-ลาว-เขมร ชื่อโรคภาษาเขมร ความรู้เกี่ยวกับหมอยาพื้นบ้าน พจนานุกรมการแพทย์พื้นบ้านเขมร และการรักษาคนเจ็บป่วยด้วยพิธีกรรม

AA Kmr HL 2534/1991, วุฒินันท์ ประภูจำนง. การรักษาแบบพื้นบ้านโดยใช้สมุนไพรของชนบทอำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒมหาสารคาม, 162 หน้า.

วิทยานิพนธ์เล่มนี้ศึกษาการใช้สมุนไพรของชาวชนบททั้งสามกลุ่มชาติพันธุ์คือ ไทยเขมร ไทยลาว และไทยกวย ในด้านการเจ็บป่วย ยาสมุนไพรที่ใช้ ขบวนการการรักษา โดยหมอแผนโบราณ หมอพื้นบ้าน และหมอพระ

AA Kmr HL 2534/1991, ศูนย์ศึกษานโยบายสาธารณสุข, คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์, มหาวิทยาลัยมหิดล. รายงานการวิจัยศักยภาพหมอฟพื้นบ้านกับการสาธารณสุขมูลฐาน : กรณีศึกษาจังหวัดสุรินทร์.

เอกสารเล่มนี้เสนอผลการวิจัย ซึ่งดำเนินการในเขตอำเภอต่างๆ ในจังหวัดซึ่งประชากรส่วนมากเป็นกลุ่มชาวไทยเขมร บางส่วนเป็นชาวกูย และบางส่วนเป็นชาวไทยอีสาน (ลาว) โดยได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์ วิธีวิจัย เช่น จำนวนและการเลือกพื้นที่ตัวอย่าง จำนวนและเลือกกลุ่มตัวอย่าง สภาวะทางสังคม-เศรษฐกิจของพื้นที่วิจัย ผลการวิจัยทำให้เข้าใจถึงการแพทย์พื้นบ้านที่มีพื้นฐานมาจากประสบการณ์เชิงประจักษ์ของมนุษย์ และการแพทย์พื้นบ้านที่มีพื้นฐานมาจากศาสนาและระบบความเชื่อของชุมชน

AA Kmr HL 2535/1992, ทอง บุญยศ (บรรณธิการ). ศักยภาพหมอฟพื้นบ้านกับการสาธารณสุขมูลฐาน : กรณีศึกษาจังหวัดสุรินทร์. สำนักงานคณะกรรมการสาธารณสุขมูลฐาน, กระทรวงสาธารณสุข, โรงพิมพ์องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก.

หนังสือเล่มนี้ศึกษาข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับหมอฟพื้นบ้านในจังหวัดสุรินทร์ ซึ่งเป็นจังหวัดที่มีหลายกลุ่มชนเช่น ลาว ลัวะ เขมร แต่ละกลุ่มจะมีความเชื่อและวิธีการเกี่ยวกับการรักษาปฏิบัติตนต่างๆ กันไป การศึกษาทำในพื้นที่ 5 อำเภอคือ อำเภอเมือง ปราสาท รัตนบุรี จอมพระ และกาบเชิง โดยศึกษาภูมิหลังทางสังคม เศรษฐกิจของหมอฟพื้นบ้าน ภูมิหลังการเป็นหมอฟพื้นบ้าน บทบาทการรักษา วิธีการรักษาโรคและอาการสำคัญ และการถ่ายทอดความรู้ เป็นต้น หมอฟพื้นบ้านมีทั้งที่รักษาโรคด้วยการอาศัยพิธีกรรมและสัญลักษณ์ และหมอฟพื้นบ้านที่ใช้วิธีการที่มองเห็นจับต้องได้ อาศัยตำรายาหรือวัตถุในการรักษา

AA Kmr HL 2536/1993, สุวิไล เปรมศรีรัตน์ และพาน สุขพล่า. "จ๊อฮ ปิวฮ เรียะ อัจ ปึงกัร บาน เตอ [โรคท้องร่วงสามารถป้องกันได้]. สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท, มหาวิทยาลัย มหิดล, 16 หน้า.

หนังสือเล่มนี้เป็นหนังสือประกอบภาพการ์ตูน ที่บรรยายด้วยภาษาเขมรถิ่นไทยและภาษาไทยสำหรับให้ชาวบ้านที่พูดภาษาเขมรถิ่นไทยอ่านเพื่อการป้องกันโรคท้องร่วง และเพื่อให้ทราบวิธีการช่วยตัวเองในการรักษาเบื้องต้นภายในจะกล่าวถึงสาเหตุ การป้องกันและรักษาโรคท้องร่วง

AA Kmr HL 2538/1995, สุวิไล เปรมศรีรัตน์. "น้อง เทอ ยาง นา เจีย ทำอย่างไรดี". คู่มือปฐมพยาบาลฉบับภาษาเขมรถิ่นไทย และภาษาไทย, สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท, มหาวิทยาลัยมหิดล, 74 หน้า.

คู่มือปฐมพยาบาลเล่มนี้เขียนด้วยภาษาเขมรถิ่นไทยและภาษาไทย พร้อมทั้งมีภาพการ์ตูนประกอบ เป็นหนังสือสำหรับให้ชาวบ้านที่พูดภาษาเขมรถิ่นไทยอ่านเพื่อเสริมทักษะการอ่านและกลั่นกรองความรู้หนังสือ ในขณะเดียวกันก็ได้ความรู้ในการปฐมพยาบาลและการสาธารณสุขเบื้องต้น โดยกล่าวถึงวิธีการป้องกันโรค อาหารที่ดี การใช้ยา การมีลูก บาดแผล ความเจ็บป่วย และโรคต่างๆ

AA Kmr HT 2499/1956, หลวงบริบาล บุรีภัณฑ์. ผังชาวแม่น้ำโขง. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ไทยสัมพันธ์, 618 หน้า.

หนังสือเล่มนี้กล่าวถึงมณฑลภาคอีสานในส่วนของประวัติศาสตร์ชาติไทยและดินแดนสุวรรณภูมิ ซึ่งมีหลายชนชาติอยู่ร่วมกัน คือ ขอม มอญ ละว้า โดยเฉพาะขอมได้กล่าวถึงลักษณะรูปร่างหน้าตา และประวัติศาสตร์อาณาจักรขอมด้วย

AA Kmr HT 2523/1980, ถนอม อานามวัฒน์. ภูมิหลังความสัมพันธ์ไทย-เขมร-ญวน. แสงรุ่งการพิมพ์, กรุงเทพฯ.

หนังสือเล่มนี้กล่าวถึงความสัมพันธ์ระหว่างไทย เขมร และญวน สมัยก่อนกรุงศรีอยุธยา สมัยกรุงศรีอยุธยา กรุงธนบุรี และกรุงรัตนโกสินทร์ บทบาทของญวนในการเข้าปกครองเขมร และบทบาทของไทยในการขยายอิทธิพลเหนือเขมร สงครามไทยและญวนในดินแดนเขมร ปฏิกริยาของเขมรต่อไทย และญวน

AA Kmr HT 2528/1985, ทองสิบ สุทะมาร์ค. พระราชพงศาวดารเขมร ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา ลาดพร้าว, 172 หน้า.

พงศาวดารฉบับนี้กล่าวถึงชุมชนเขมรในประเทศไทย และกัมพูชา ว่าเรียกชื่อเขมรในประเทศไทยว่า เขมร์ลอร์ และเรียกเขมรในกัมพูชาว่า เขมร์กรอม

AA Kmr HT 2529/1986, จิตร ภูมิศักดิ์. ข้อเท็จจริงว่าด้วยชนชาติขอม. สำนักพิมพ์ไม้งาม "ชุดประวัติศาสตร์".

หนังสือเล่มนี้วิเคราะห์ชื่อทางนิรุกติศาสตร์ของคำว่า กรอม กะหลอม และขอม และกล่าวถึงกรอมในตำนาน ชนชาติไต กรอมในหลักฐานมอญและพม่า ขอมในภาษาลาวปัจจุบัน รวมทั้งขอมและกัมพูชาที่ลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยาในความรู้ของชาวล้านนา

AA Kmr HT 2529/1986, บุรีรัมย์. องค์การบริหารส่วนจังหวัด, บุรีรัมย์ 29, กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ศรีบุญ
อุตสาหกรรมการพิมพ์, 162 หน้า.

หนังสือเล่มนี้กล่าวถึงประวัติ รายละเอียดโดยทั่วไปของจังหวัดบุรีรัมย์ ประวัติเขา
พนมรุ้ง และกล่าวถึงคำว่า เขมรป่าดง

AA Kmr HT 2532/1989, Jacques, Claude. The Khmers in Thailand : What the Inscription
inform us. SPAFA Digest, 10, 1:16-24.

บทความนี้กล่าวถึงประวัติศาสตร์ของเขมรในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือของไทยตั้งแต่
ศตวรรษที่ 1-10 โดยสันนิษฐานจากจารึกที่ค้นพบในประเทศไทย ให้ข้อสังเกตเกี่ยวกับบทความของ
จอร์จ เซเด ที่เกี่ยวกับการค้นพบจารึกสำคัญและให้ข้อสังเกตว่าเป็นเวลาถึงสองศตวรรษที่ไม่พบจารึก
เกี่ยวกับกษัตริย์กรุงกัมพูชาในดินแดนภาคตะวันออกเฉียงเหนือของไทย

AA Kmr HT 2532/1989, สำนักงานคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ. ชุมชนโบราณในเขตจังหวัด
บุรีรัมย์ : เรวัตการพิมพ์, 196 หน้า.

หนังสือเล่มนี้กล่าวถึงประวัติชุมชน และประชาชนของจังหวัดบุรีรัมย์ และชุมชนโบราณ
ต่างๆ โดยกล่าวถึงประวัติศาสตร์ การอพยพของประชาชนชาวเขมร แผนที่แสดงอาณาเขต และการ
กระจายตัวของประชากร

AA Kmr HT 2533/1990, ศิริศักดิ์ วลลิโคม. แอ่งอารยธรรมอีสาน ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : บริษัท พิมพ์
เนตส์ พรินติ้ง จำกัด, 552 หน้า.

หนังสือเล่มนี้กล่าวถึงอารยธรรมอีสาน ศึกษาจากหลักฐานทางอารยธรรมที่พบ ในส่วนของ
กลุ่มเขมร กล่าวไว้ว่า ในจังหวัดศรีสะเกษเป็นพวกเขมรป่าดง เป็นกลุ่มชนพวกมอญ-เขมร นอกนั้น
ได้กล่าวถึงการกระจายของประชากร และกล่าวถึงหลักฐานทางโบราณคดีสนับสนุนข้อสันนิษฐาน
ด้วย

AA Kmr HT 2535/1992, ธิดา สารยา. อาณาจักรเจนละ : ประวัติศาสตร์อีสานโบราณ. กรุงเทพฯ : มติ
ชน, 104 หน้า.

หนังสือเล่มนี้กล่าวถึงประวัติอีสานโบราณ ทำเลที่ตั้ง การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและ
สังคม รวมถึงวัฒนธรรมชนพื้นเมืองเดิม คือ กูย จาม ขอม ลาว กัมพูช ตลอดจนอาณาจักรเจนละ
ในเรื่องลายลักษณ์อักษรที่บันทึก ประวัติศาสตร์ บริเวณที่ตั้ง ภาพโดยรวมแล้วเป็นเรื่องของประวัติ
ศาสตร์ของชนพื้นเมืองเดิมของภาคอีสาน ซึ่งเป็นที่ตั้งของอาณาจักรเจนละ ตลอดจนอาณาเขต
ปัจจุบันที่ถูกแยกออกเป็น ประเทศไทย และกัมพูชา

AA Kmr HT 2536/1993, ศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดสุรินทร์. สุรินทร์ : แหล่งอารยธรรมโบราณ.

หนังสือเล่มนี้กล่าวถึงพิธีกรรม ความเชื่อ ประวัติศาสตร์ของสุรินทร์ในยุคสมัยต่างๆ เรื่อง

เกี่ยวกับข้าวและพิธีกรรม หัตถกรรม การทอผ้า การทำเครื่องประดับ ศิลปะสมัยต่างๆ การผสมผสานระหว่างวัฒนธรรมกวย เขมร และลาว รวมทั้งเพลง ดนตรี และการละเล่นพื้นบ้าน

AA Kmr HT สัทธา อริยะภักดิ์. อาณาจักรขอมและความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับจารึกอักษรขอมที่เกี่ยวกับดินแดนอีสานใต้. วิทยาลัยครูบุรีรัมย์.

หนังสือเล่มนี้กล่าวถึงประวัติศาสตร์ของอาณาจักรขอม และวัฒนธรรมอีสานใต้ และกล่าวถึง ศาตราลูกหลานถิ่น ซึ่งเป็นโบราณที่พบในเขตจังหวัดบุรีรัมย์ เขียนเป็นภาษาเขมรถิ่นบุรีรัมย์ โดยใช้อักษรเขมรเขียน เป็นเรื่องเกี่ยวกับคำสั่งสอน พุทธศาสนา ภาษิตโบราณต่างๆ พร้อมทั้งคำแปลเป็นภาษาไทย

AA Kmr LANAR 2532/1989, Bauer, Christian. "เจรียง เบริญ : Khmer Epic Recitatives Inherited Form or Adaptation?" วารสารภาษาและวัฒนธรรม, 8.1 : 60-89.

บทความเรื่องนี้กล่าวถึง การศึกษาเจรียง เบริญ เพลงมหากาพย์เขมร โดยเก็บข้อมูลสนามอัดเทปเจรียงสดกว่า 50 ชั่วโมง สัมภาษณ์นักเจรียง และใช้ข้อมูลเอกสาร เพื่อดูวิวัฒนาการของหมอลำลาว มีหลักฐานว่ามีการแลกเปลี่ยนมาตั้งแต่ศตวรรษที่ 11

AA Kmr LANAR 2533/1990, Bauer, Christian. "เจรียง เบริญ : Khmer Epic Recitatives Inherited Form or Adaptation? Part II" วารสารภาษาและวัฒนธรรม, 9.1 : 107-130.

บทความเรื่องนี้กล่าวถึง เจรียง เบริญ ของเขมรซึ่งเป็นเพลงมหากาพย์ที่มีการขับลำเหมือนหมอลำลาว ผู้เขียนมีความเห็นว่าคงจะได้รับอิทธิพลจากลาวเฉพาะการใช้เครื่องดนตรีแคนเท่านั้น ส่วนเนื้อร้อง ทำนอง จังหวะกลอง และพิธีการจัดแสดงบางอย่างยังคงเอกลักษณ์เขมร ผู้เขียนศึกษาโดยบันทึกเทปเจรียงสด 50 กว่าชั่วโมง การแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมกับเขมรนี้ นอกจากหมอลำลาวแล้วยังมีเพลงโคราชด้วย

AA Kmr LANAR 2538/1995, วิโรจน์ เอี่ยมสุ. "มโหรีเขมร : วิเคราะห์เฉพาะกรณีบ้านสะเดากิ่งอำเภอพลับพลาชัย จังหวัดบุรีรัมย์. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาวัฒนธรรมศึกษา, สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท, มหาวิทยาลัยมหิดล.

วิทยานิพนธ์เล่มนี้กล่าวถึง การศึกษามโหรีเขมร ซึ่งเป็นดนตรีพื้นบ้านอีสานตอนใต้ที่มีเอกลักษณ์ชัดเจนสืบทอดต่อกันมา โดยกล่าวถึงประวัติการย้ายถิ่น การประสมวง การใช้ดนตรีจากวัสดุพื้นบ้าน เลียนแบบเครื่องดนตรีมาตรฐาน เครื่องดนตรีชนิดต่างๆ เครื่องประกอบจังหวะ การร้องเพลงปฎิพากย์ การไหว้ครู และความสัมพันธ์กับพุทธศาสนา

AA Kmr LC 2507/1964, Smalley, William A. Ethnolinguistic Survey of Northern Khmer Speaking People in Northeast Thailand (With data on Kuy). Monograph, Bible Societies.

เอกสารนี้กล่าวถึงยุทธวิธีในการดำเนินงานของกลุ่มมิชชันนารีในเมืองไทย ปัญหาความแตกต่างของภาษาต่างๆ การพูดหลายภาษา นโยบายในการใช้ภาษาต่างๆ เช่น ภาษาประจำชาติ ภาษาท้องถิ่น ภาษาชนกลุ่มน้อย เช่น เขมรและกวย นอกจากนั้นยังกล่าวถึงการทำแผนที่แสดงกลุ่มชาติพันธุ์ภาษาในจังหวัดสุรินทร์ บุรีรัมย์ และศรีสะเกษ

AA Kmr LC 2519/1976, Smalley, William A. "The problem of vowels: Northern Khmer". In *Phonemes and Orthography: Language Planning in Ten Minority Languages of Thailand*. William A. Smalley, ed. Pacific Linguistics, Series C, No.43, Chapter 3, pp.43-83.

ในบทนี้ ผู้เขียนกล่าวถึงภาษาเขมรถิ่นไทย และปัญหาการเขียนสระในภาษาเขมรถิ่นไทย ด้วยอักษรไทย เนื่องจากระบบเขียนของภาษาไทยและเขมรต่างกัน ภาษาเขมรมีระบบพยางค์ที่ซับซ้อนกว่า แต่ไม่มีวรรณยุกต์ ผู้เขียนได้กล่าวถึงระบบพยัญชนะในภาษาเขมรถิ่นไทยทั้งพยัญชนะต้นและพยัญชนะท้าย ระบบสระ และการเสนอวิธีการใช้อักษรไทยในการเขียน พร้อมทั้งให้ตัวอย่างเป็นคำ และเป็นข้อความ

AA Kmr LC 2522/1979, ยุพดี จรรย์นุานน. การศึกษานิทานชาวบ้าน ตำบลจอมพระ อำเภอจอมพระ จังหวัดสุรินทร์. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.

งานวิจัยนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อรวบรวมและเผยแพร่นิทานชาวบ้านที่ตำบลจอมพระ อำเภอจอมพระ จังหวัดสุรินทร์ เพื่อจำแนกนิทานตามสารัตถะของนิทานแต่ละเรื่องและเพื่อพิจารณาวัฒนธรรมท้องถิ่นจากนิทานโดยวิธีตีความ และอธิบายความให้เห็นลักษณะทั่วไปของชีวิต วัฒนธรรมท้องถิ่น ตลอดจนค่านิยมทางสังคมอันจะชี้ให้เห็นเอกลักษณ์ของคนในท้องถิ่นด้วย

AA Kmr LC 2524/1981, สวัสดิ์ วิเศษวงษ์. ตำราเรียนอักษรโบราณ กรุงเทพฯ : บริษัทการพิมพ์, 109 หน้า.

หนังสือเล่มนี้เป็นตำราเรียนอักษรขอมโบราณ โดยกล่าวถึงขอมกัมพูชา และขอมไทย อักษรมอญ บาลี และอักขระวิธีการเขียนอักษรภาษาต่างๆ ด้วย

AA Kmr LC 2525/1982, Somkiet Poopatwiboon. Discourse level cohesion in Northern Khmer. M.A. Thesis, Institute of Language and Culture for Rural Development, Mahidol University.

วิทยานิพนธ์เล่มนี้กล่าวถึง การศึกษาลักษณะของภาษาเขมรเหนือในระดับข้อความจากนิทาน 16 เรื่อง โดยดูโครงสร้างขององค์ประกอบเนื้อเรื่อง ความสัมพันธ์ของตัวละครกับการใช้ภาษา ลักษณะการเชื่อมโยงหน้าต่างๆ และข้อความที่สำคัญ เป็นต้น

AA Kmr LC 2525/1982, กตัญญู ชูชื่น. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 81 หน้า.

หนังสือเล่มนี้กล่าวถึงภาษาเขมรที่พบการใช้ในภาษาไทย ชนิดของคำ การสร้างคำในภาษาเขมร วิธีการนำคำเขมรมาใช้ในภาษาไทย และยังกล่าวถึงภาษาเขมรที่พูดในประเทศไทยว่ามีอยู่ในบริเวณอีสานใต้ที่เรียกว่า เขมรเลอ หรือเขมรสูง ภาพการเปรียบเทียบอักษรเขมรและสารบัญคำศัพท์ภาษาเขมรที่ใช้ในภาษาไทย

AA Kmr LC 2525/1982, จิตร ภูมิศักดิ์. ข้อเท็จจริงว่าด้วยชนชาติขอม. สำนักพิมพ์ไม้งาม.

หนังสือเล่มนี้วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของคำว่า ขอม กรอม กระอม ศึกษาเอกสารไทยที่กล่าวถึงขอมและค้นคว้าจากข้อมูลภาษาขอมและพม่า พยายามชี้ถึงความเป็นชาติพันธุ์ขอม การมองกลุ่มขอม รวมทั้งงานทางประวัติศาสตร์ ของชาวตะวันตกที่ศึกษาเกี่ยวกับเรื่องนี้

AA Kmr LC 2526/1983, เพ็ญพักตร์ ลิ้มสัมพันธ์. อักษรธรรมอีสาน นครปฐม : แผนกบริการกลาง, มหาวิทยาลัยศิลปากร, 223 หน้า.

หนังสือเล่มนี้กล่าวถึงอักษรธรรมอีสานซึ่งเป็นจารึกที่พบในภาคเหนือ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งมีความสัมพันธ์กับอักษรพม่า ลาว และเขมร โดยเปรียบเทียบกับอักษรปัจจุบัน อักษรวิธีของอักษรธรรมที่พบแต่ละยุค

AA Kmr LC 2526/1983, ลัทธา อริยะภักดิ์. คำสอนลูกหลาน บุรีรัมย์ : ภาควิชาภาษาไทย, วิทยาลัยครูบุรีรัมย์, 71 หน้า.

หนังสือเล่มนี้ เป็นจารึกภาษาเขมรถิ่นไทย เขียนด้วยอักษรเขมร เป็นจารึกใบลานมี 2 ฉบับ คือ

1. เรื่อง ศาสด์ลูกหลาน พบที่อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์
2. เรื่อง ฉบับประญา พบที่วัดสะตอ อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์

ผู้เขียนใช้วิธีแปลถอดความเป็นภาษาไทยจากต้นฉบับเท่านั้น มิได้มีเนื้อหาอื่นเพิ่มเติมแต่อย่างใด

AA Kmr LC 2527/1984, Phunsap Isarangkun Na Ayutthaya. A relational grammar analysis of the Burirum Dialect of Northern Khmer. M.A. Thesis, Institute of Language and Culture for Rural Development, Mahidol University.

วิทยานิพนธ์เล่มนี้ กล่าวถึงการใช้ทฤษฎีไวยากรณ์สัมพันธ์ (Relation Grammar) ในการวิเคราะห์ภาษาเขมรเหนือที่บุรีรัมย์ในระดับอนุประโยค (clause)

AA Kmr LC 2527/1984, เคือน สิงคณา, สุวิไล เปรมศรีรัตน์, เดวิด โทมัส. "บทสนทนาภาษาเขมรสุรินทร์". สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท, มหาวิทยาลัยมหิดล.

หนังสือเล่มนี้กล่าวถึง บทสนทนาภาษาเขมรสุรินทร์ทั้งหมด 100 บท เนื้อเรื่องของการ

สนทนาเป็นเรื่องของการพูดคุย ทักทายเกี่ยวกับชีวิตในหมู่บ้านชาวเขมรในชนบท บทนำให้ความรู้เกี่ยวกับระบบเสียงภาษาเขมรสุรินทร์ และในท้ายเล่มมีรายการคำศัพท์ที่พบในหนังสือเล่มนี้

AA Kmr LC 2527/1984, โรจน์ ราชประโคน. วิเคราะห์อิทธิพลของภาษาเขมรที่มีต่อการพูดและเขียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่พูดภาษาเขมรในจังหวัดบุรีรัมย์. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต, ภาควิชามัธยมศึกษา, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 147 หน้า.

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ศึกษาอิทธิพลของภาษาเขมรที่มีต่อข้อบกพร่องต่างๆ ในการพูดและเขียนภาษาไทยด้านเสียง คำศัพท์ และโครงสร้าง ของนักเรียนที่พูดภาษาเขมร โดยพบว่าอิทธิพลของภาษาเขมรที่มีต่อข้อบกพร่องในการพูดของนักเรียน คือ อิทธิพลด้านการออกเสียงในภาษา ในด้านอิทธิพลของภาษาเขมรที่มีต่อข้อบกพร่องในด้านการเขียน คือ ข้อบกพร่องในด้านสะกดการันต์ การใช้คำพ้องส่วน ส่วนในเรื่องโครงสร้างของประโยค ข้อบกพร่อง ได้แก่ การเพิ่มคำในประโยค

AA Kmr LC 2527/1984, สุวิไล เปรมศรีรัตน์ และสุชุมารดี ขำศิริบุญ. "ชื่อหมู่บ้านของอำเภอเมืองสุรินทร์". สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท, มหาวิทยาลัยมหิดล, 66 หน้า.

หนังสือเล่มนี้กล่าวถึง รายชื่อหมู่บ้านในเขตอำเภอเมืองสุรินทร์ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นภาษาเขมร นอกจากนั้นก็มีภาษาส่วย ลาว และไทยอยู่ด้วย โดยศึกษารวบรวมชื่อหมู่บ้านที่เป็นชื่อราชการ หรือใช้เรียกเป็นทางการ หรือพบในเอกสารราชการ หรือป้ายราชการ และได้รวบรวมชื่อหมู่บ้านต่างๆ ดังกล่าวที่เป็นชื่อพื้นบ้าน หรือรู้จักและเรียกโดยคนพื้นบ้าน โดยเขียนชื่อเป็นสัทอักษรและอักษรไทย พร้อมนี้ให้ความหมายของชื่อแต่ละชื่อตามที่ได้สอบถามจากคนพื้นบ้านไว้ให้ด้วย ชื่อหมู่บ้านมักแสดงสภาพแวดล้อม หรือประวัติศาสตร์ของหมู่บ้านบางส่วน

AA Kmr LC 2527/1984, สุวิไล เปรมศรีรัตน์. "วัฒนธรรมการใช้ภาษาเขมรสูง". วารสารภาษาและวัฒนธรรม, 4.1 : 24-29.

บทความเรื่องนี้กล่าวถึง ค่านิยมทางสังคมชาวเขมร ที่สะท้อนให้เห็นได้จากการใช้ภาษาในการทักทาย การลาจาก การขอบคุณ และอื่นๆ โดยที่จะต้องมีการใช้คำเรียกบุคคลที่ถูกต้อง การรู้ระบบเครือญาติและการรู้จักใช้คำเครือญาติ มีการทัก มีการไหว้ รู้วิธีการขานรับที่เหมาะสมสำหรับหญิงหรือชาย รู้จักเลือกใช้คำในระดับที่แสดงความสุภาพ มีการพูดลาที่ถูกต้อง และใช้น้ำเสียงที่เหมาะสม เป็นต้น

AA Kmr LC 2528/1985, มนตรี ศรีบุษรา. ภาษาเขมรในปากชีใต้. ศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดจันทบุรี วิทยาลัยรำไพพรรณี.

หนังสือนี้กล่าวถึงชื่อจังหวัด อำเภอ ตำบล หมู่บ้าน และชื่อสถานที่ต่างๆ ในประเทศไทยที่มาจากภาษาเขมร โดยเฉพาะในภาคใต้ โดยได้ยกตัวอย่างชื่อต่างๆ ที่เป็นภาษาไทย เปรียบเทียบกับคำในภาษาเขมรและให้ความหมาย และในส่วนท้ายได้กล่าวถึงคำภาษามะลายูที่มาจากภาษาเขมรด้วย

AA Kmr LC 2529/1986, Krissana Yodongkhon. The Phonological Study of Northern Khmer: Prakhonchai District, Buriram Province. M.A. Thesis, Institute of Language and Culture for Rural Development, Mahidol University.

วิทยานิพนธ์เล่มนี้กล่าวถึง การศึกษาระบบโครงสร้างทางเสียงภาษาเขมร ที่อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์

AA Kmr LC 2529/1986, Naraset Pisitpanporn. Rice Cycle. M.A. Thesis. Institute of Language and Culture for Rural Development, Mahidol University.

วิทยานิพนธ์เล่มนี้ศึกษาความสัมพันธ์ของวงจรข้าวกับสังคม วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม และภาษาพูดของชาวเขมรในประเทศไทย โดยศึกษาคำและความหมายในภาษาเขมรถิ่นไทยที่เกี่ยวข้องกับวงจรข้าวหรือกิจกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการปลูกข้าวและบริโภคข้าวในชีวิตของชาวเขมร ซึ่งได้แก่ภาษาที่ใช้ในกิจกรรมต่างๆ ชีวิตประจำวัน กิจกรรมทางวัฒนธรรม เพลง และอื่นๆ

AA Kmr LC 2529/1986, Naraset Pisitpanporn. Rice Cycle. M.A. Thesis, Institute of Language and Culture for Rural Development, Mahidol University.

วิทยานิพนธ์เล่มนี้กล่าวถึง การศึกษาคำศัพท์และสำนวนภาษาเขมรถิ่นสุรินทร์ เรื่องเกี่ยวกับวงจรข้าวโดยใช้วิธีการศึกษาด้านภาษาศาสตร์ เพื่อแสดงให้เห็นความเกี่ยวข้องสัมพันธ์ของภาษาที่ใช้ต่อสังคม วัฒนธรรม และวงจรข้าวในชีวิตของชาวเขมร

AA Kmr LC 2529/1986, สุวิไล เปรมศรีรัตน์. "ชุมชนพูดหลายภาษาที่บ้านเมืองสิง". วารสารภาษาและวัฒนธรรม, 6.2 : 11-35.

บทความเรื่องนี้กล่าวถึง ชุมชนบ้านเมืองสิง อำเภอจอมพระ จังหวัดสุรินทร์ ซึ่งมีประชาชนที่พูดภาษาขุย (ส่วย) เขมร ลาว และจีน มีขุยมากที่สุด อยู่แยกเป็นคุ่ม ส่วนมากชาวบ้านจะพูดและเข้าใจได้เกือบทุกภาษา ยกเว้นจีนซึ่งค้าขาย พูดและฟังเข้าใจผู้อื่นได้ แต่ไม่มีชาวบ้านรู้จักภาษาจีน ชาวขุยแม้จะมีจำนวนมากที่สุด แต่ก็พูดภาษาอื่นๆ ได้มากที่สุด บทความนี้กล่าวถึงการใช้ภาษาในสถานการณ์และสถานที่ต่างๆ ด้วย

AA Kmr LC 2530/1987, Jenner, Philip N. "Observations on the Surin dialect of Khmer". South-East Asian Linguistic Studies, Department of Linguistics Research School of Pacific Studies, The Australian National University, Reprinted, pp.61-73.

บทความนี้กล่าวถึงลักษณะของภาษาเขมรสุรินทร์ ได้แก่ หน่วยเสียง เช่น หน่วยเสียงสระ, หน่วยเสียงพยัญชนะ, การลงเสียงหนัก-เบา และทำนองเสียง, โครงสร้างของคำ นอกจากนี้ยังแสดงบทสนทนาไว้ด้วย

AA Kmr LC 2530/1987, Prakob Phon-Ngam. A Phonological Comparison of Spoken Central Khmer (Phnom Penh) and Northern Khmer (Surin). M.A. Thesis, Institute of Language and Culture for Rural Development, Mahidol University.

วิทยานิพนธ์เล่มนี้กล่าวถึง การศึกษาเปรียบเทียบระบบเสียงภาษาเขมรสุรินทร์กับเขมรพนมเปญซึ่งมีความแตกต่างกันบางประการ เช่น สระ การปรากฏของพยัญชนะบางเสียง และลักษณะพยางค์หน้า เป็นต้น

AA Kmr LC 2530/1987, พิศิษฐ์ ตัณฑวานิช. ผลการศึกษาภาษาเขมรเพื่อการแปลไบเบิลสุรินทร์ : ศูนย์วัฒนธรรมสุรินทร์, 15 หน้า.

หนังสือเล่มนี้กล่าวถึงงานเปรียบเทียบอักษรเขมร กับอักษรไทย และสรุปผลการศึกษาอักษรวิธีของเขมร การจารึกอักษรโบราณลงในใบลาน

AA Kmr LC 2531/1988, ณรงค์ฤทธิ์ โสดา. การวิเคราะห์ปัญหาการใช้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นเด็กเล็ก และประถม 1 ที่พูดภาษาเขมรและภาษาส่วยในชีวิตประจำวัน. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร, 147 หน้า.

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ศึกษาวิเคราะห์การใช้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นเด็กเล็กและนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่พูดภาษาเขมรและภาษาส่วยในชีวิตประจำวัน ได้ผลสรุปว่านักเรียนชั้นเด็กเล็กออกเสียงพยัญชนะไม่ถูกต้อง เช่น เสียงสระ จากสั้นเป็นยาว จากยาวเป็นสั้น วรณยุกต์ออกเสียงได้ทั้ง 5 เสียง แต่สลับกันอย่างไม่เป็นระบบ จังหวะ เว้นจังหวะไม่ถูกต้อง การเรียงคำผิดตำแหน่ง ใช้คำไม่ตรงความหมาย และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ส่วนมากมีความพร้อมในการใช้ภาษาไทย มีบางส่วนที่มีปัญหาในการฟังและพูดภาษาไทย

AA Kmr LC 2531/1988, ศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดสุรินทร์. ลายสือขอมของคนรุ่นใหม่ สุรินทร์ : ศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดสุรินทร์, 22 หน้า.

หนังสือเล่มนี้กล่าวถึงอักษรขอมที่ใช้บันทึกภาษาเขมรสุรินทร์ เนื้อหาที่บันทึกส่วนใหญ่เป็นเทศนาชาดก หรือวรรณกรรมอิงพระพุทธศาสนา จำนวนที่ใช้ไฟระเระมาก เพราะเป็นการใช้ภาษาไทยและภาษาเขมรอย่างกลมกลืนกัน

AA Kmr LC 2532/1989, Bauer, Christian. "Northern Khmer /kamay/". MKS XV: 165-169.

บทความนี้เสนอความเห็นของผู้เขียนเกี่ยวกับคำว่า /kamay/ ในภาษาเขมรเหนือว่าเป็นหน่วยคำอุปสรรคของภาษาเขมรกลาง

AA Kmr LC 2532/1989, Pompen Sujinpram. Morphemes to clauses in Northern Khmer (Surin). M.A. Thesis, Institute of Language and Culture for Rural Development, Mahidol University.

วิทยานิพนธ์เล่มนี้กล่าวถึง การศึกษาระบบไวยากรณ์ของภาษาเขมรเหนือที่บ้านเกาะตลุง ตำบลบุภาณี อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์ โดยศึกษาตั้งแต่ระดับคำจนถึงระดับอนุประโยค และใช้ไวยากรณ์แทคมมีคในการวิเคราะห์

AA Kmr LC 2532/1989, วิษุกร ทองหล่อ. ความเข้าใจของชาวบ้านในจังหวัดสุรินทร์ที่ใช้ภาษาเขมรและภาษาส่วยในการอ่านเอกสารของทางราชการ. วิทยานิพนธ์, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และเอกสารเกี่ยวกับจังหวัดสุรินทร์ โดยกล่าวถึงลักษณะทั่วไปของภาษาเขมร และภาษาส่วย อธิบายความแตกต่างของภาษาเขมรและภาษาส่วยในเรื่องของคำศัพท์ และทำการศึกษาโดยใช้วิธีการทางสถิติกับกลุ่มตัวอย่าง และสรุปว่าชาวบ้านเข้าใจเอกสารทางราชการในระดับต่ำ เพราะมีความเข้าใจในเรื่องของคำศัพท์ วลีในระดับต่ำ และมีความเข้าใจในประโยค ย่อความปานกลาง แต่สามารถสรุปใจความสำคัญได้

AA Kmr LC 2533/1990, Thomas, David and Wanna Tienmee. An Acoustic Study of Northern Khmer Vowels. MKS XVI-XVII : 99-108.

บทความนี้กล่าวถึงการศึกษาเสียงสระในภาษาเขมรเหนือหรือเขมรถิ่นไทยด้วยการใช้เครื่องมือทางกลศาสตร์ที่เรียกว่า Kay Sonograph model 7029A เนื่องจากเป็นระบบเสียงสระที่นำเสนองานวิจัยมีสระจำนวนมากอยู่ในตำแหน่งที่ต่างๆ กัน

AA Kmr LC 2533/1990, Thomas, David. "On the 'language' status of Northern Khmer". วารสารภาษาและวัฒนธรรม, 9.1 : 98-106 หน้า.

บทความนี้ผู้เขียนเสนอวิธีพิจารณาสถานะของภาษาเขมรถิ่นในประเทศไทยถือได้ว่าเป็นภาษาอีกภาษาหนึ่ง ซึ่งต่างจากภาษาเขมรอื่นๆ โดยใช้กรอบความคิดทางด้านภาษาเชิงสังคม

AA Kmr LC 2533/1990, Thomas, Dorothy. "The Instrument/locative and Goal Affixe-N in Surin Khmer". MKS XVI-XVII : 85-98.

บทความนี้ศึกษาลักษณะของการลงอาคมในคำภาษาเขมรถิ่นไทยเพื่อทำหน้าที่บอกสิ่งที่เป็นเครื่องมือสิ่งของหรือที่ทำให้คำๆ นั้นๆ เป็นคำนาม

AA Kmr LC 2533/1990, สุวิไล เปรมศรีรัตน์. "การพัฒนาระบบเขียนภาษาเขมรถิ่นไทย". สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท, มหาวิทยาลัยมหิดล, 123 หน้า.

หนังสือเล่มนี้กล่าวถึง ปัญหาความสำคัญและวิธีการในการพัฒนาระบบภาษาเขียนของภาษาเขมรถิ่นไทย โดยการใช้อักษรไทย เพื่อให้เป็นเครื่องมือในการบันทึกวัฒนธรรมและภูมิปัญญาพื้นบ้าน ซึ่งใช้ภาษาไทยไม่สมบูรณ์ และในขณะเดียวกันก็เป็นเครื่องมือสำหรับการสื่อสารด้านความรู้ต่างๆ ไปสู่ชาวบ้าน เช่น การสื่อสารทั่วไป การสาธารณสุข เป็นต้น มีรายละเอียดกล่าวถึงความแตก

ต่างของภาษาเขมรถิ่นไทยและภาษาไทย ความแตกต่างของภาษาเขมรถิ่นต่างๆ การจัดประชุมเพื่อหาข้อตกลง 3 ครั้ง ของโครงการพัฒนาสื่อภาษาพื้นบ้าน และผลสรุป

AA Kmr LC 2533/1990, สุวิไล เปรมศรีรัตน์. "คู่มืออ่าน-เขียนภาษาเขมรถิ่นไทย". สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท, มหาวิทยาลัยมหิดล, 11 หน้า.

คู่มือการอ่าน-เขียนภาษาเขมรถิ่นไทยนี้กล่าวถึง วิธีการเขียนพยัญชนะต้น พยัญชนะสะกดสระ การเขียนพยางค์ คำ และข้อความในภาษาเขมรถิ่นไทยด้วย การใช้อักษรไทย ตามที่ได้มีการประชุมตกลงไว้ในโครงการพัฒนาสื่อภาษาพื้นบ้าน

AA Kmr LC 2534/1991, Kotchakorn Boontiam. Expressives in Northern Khmer. M.A. Thesis, Institute of Language and Culture for Rural Development, Mahidol University.

วิทยานิพนธ์เล่มนี้กล่าวถึง การศึกษาลักษณะของคำเสริมสร้อยในภาษาเขมรสุรินทร์ ทั้งลักษณะทางเสียงและลักษณะความหมาย

AA Kmr LC 2534/1991, นัยนา โปรงธุระ. "จารึกสำนักนางขาว" (ศาลานางขาว) ในภาษา-จารึก.

บทความนี้กล่าวถึงจารึกสำนักนางขาว (ศาลานางขาว) ซึ่งเป็นภาษาเขมร โดยให้รายละเอียดเกี่ยวกับจารึก คำแปล และผู้เขียนมีความเห็นว่าจารึกนี้น่าจะมีอายุในราวศตวรรษที่ 16-17 แต่ทั้งนี้ยังต้องการศึกษาเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางโบราณคดี และเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์

AA Kmr LC 2534/1991, อุไรศรี วรตะริน. "คำภาษาเขมรที่ใช้เรียกโบราณสถานและแหล่งโบราณคดีในจังหวัดสุโขทัย". ในภาษาจารึก (พิจารณาตามข้อความในเรื่องที่ทำ).

บทความนี้กล่าวถึงการวิเคราะห์ที่มาของคำภาษาเขมร ที่ปรากฏในชื่อของโบราณสถานในจังหวัดสุโขทัย ซึ่งแบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ 1 เป็นคำภาษาเขมรที่รู้จักความหมายและมักปรากฏในชื่อของอื่นๆ ด้วย และกลุ่มที่เป็นคำเขมรที่ปรากฏในชื่อของโบราณสถานเฉพาะจังหวัดสุโขทัย ซึ่งยังไม่ค่อยเป็นที่รู้จัก

AA Kmr LC 2536/1993, ชิตาภา สุขพล่า. การเปรียบเทียบสัมฤทธิ์ผลในการเผยแพร่ข่าวสารเรื่องโรคท้องร่วงระหว่างเอกสารภาษาถิ่น (เขมรถิ่นไทยกับภาษาไทยมาตรฐาน) ในพื้นที่อำเภอท่าตูม จังหวัดสุรินทร์. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศาสตรมหาบัณฑิต, ภาควิชาการประชาสัมพันธ์ บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 183 หน้า.

วิทยานิพนธ์เล่มนี้ศึกษาเปรียบเทียบสัมฤทธิ์ผลในการเผยแพร่ข่าวสารเรื่องโรคท้องร่วงโดยใช้ภาษาเขมรถิ่นไทยและภาษาไทยมาตรฐาน โดยเปรียบเทียบในด้านความรู้ความเข้าใจ ทศนคติ ความสนใจ และความแตกต่างในกลุ่มบุคคล การวิจัยนี้เป็นการวิจัยสนาม ศึกษาทดลองใน 2 หมู่บ้านที่พูดภาษาเขมรถิ่นไทยที่จังหวัดสุรินทร์ โดยให้แต่ละหมู่บ้านทดลองอ่านเอกสารโรคท้องร่วง

ภาษาไทยหรือภาษาเขมรถิ่นไทย ผลการศึกษาปรากฏว่าหมู่บ้านที่อ่านเอกสารภาษาเขมรถิ่นไทยมีความรู้ความเข้าใจมากขึ้นกว่าอีกหมู่บ้าน แม้ว่าทัศนคติของกลุ่มที่อ่านจะรู้สึกว่ามีค่าและความเข้าใจและพอใจเอกสารภาษาไทยมากกว่า

AA Kmr LC 2536/1993, บรรจบ พันธุเมธา. อันเนื่องด้วยชื่อ. คณะอนุกรรมการการเผยแพร่เอกลักษณ์ไทยในคณะกรรมการเอกลักษณ์ของชาติ, สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี.

เอกสารฉบับนี้ศึกษาคำของไทย-เขมร ที่มีการถ่ายทอด ยืมกันและกัน เปรียบเทียบคำเขมรกับภาษาถิ่นได้ เขมรกับจีน เขมรกับมลายู เขมรกับมอญ และภาษาต่างๆ ที่พบการใช้ในภาษาเขมร

AA Kmr LC 2536/1993, ละออง จ่องอยู่. รวมคำศัพท์ ภาษาไทย-ภาษาเขมรสุรินทร์-ภาษาอังกฤษ. โรงเรียนสิรินธร, จังหวัดสุรินทร์, 101 หน้า.

หนังสือนี้รวบรวมคำศัพท์ภาษาไทย ภาษาเขมรสุรินทร์-ภาษาอังกฤษ ที่ใช้ในชีวิตประจำวันกว่า 2,000 คำ จุดประสงค์เพื่อให้เป็นเครื่องมือสำหรับข้าราชการ พ่อค้า ประชาชนที่มาจังหวัดสุรินทร์ และอื่นๆ โดยจัดเป็นหมวดๆ 15 หมวด ได้แก่ การเดินทาง ที่อยู่อาศัย ธรรมชาติ พืชผัก สัตว์ โรคและยา อาชีพ อาหาร และคำไวยากรณ์ เป็นต้น สำหรับการเรียนภาษาเขมรสุรินทร์นั้นใช้ตัวอักษรไทย เขียนตามระบบของมหาวิทยาลัยมหิดล

AA Kmr LC 2536/1993, สุวิไล เปรมศรีรัตน์ และพาน สุขพล่า. "จ๊อฮ บ๊วย เรียะ อัจ ปึงกัร บานเตอ [โรคท้องร่วงสามารถป้องกันได้]. สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท, มหาวิทยาลัยมหิดล, 16 หน้า.

หนังสือเล่มนี้เป็นหนังสือประกอบภาพการ์ตูน ที่บรรยายด้วยภาษาเขมรถิ่นไทยและภาษาไทยสำหรับให้ชาวบ้านที่พูดภาษาเขมรถิ่นไทยอ่านเพื่อป้องกันโรคท้องร่วง และเพื่อให้ทราบวิธีการช่วยตัวเองในการรักษาเบื้องต้น

AA Kmr LC 2537/1994, ทองเหลื่อง บุญพร้อม. พจนานุกรมไทย-เขมรถิ่นไทย-เขมรกัมพูชา-อังกฤษ บุรีรัมย์ : เรวัตติการพิมพ์.

พจนานุกรมนี้เป็นพจนานุกรมเปรียบเทียบภาษาเพื่อใช้เป็นสื่อทางการศึกษาในเขตภาคอีสานตอนใต้ โดยเรียงคำศัพท์เป็นภาษาไทย เขมรถิ่นไทย เขมรกัมพูชา และอังกฤษ ตามลำดับ ในบทนำได้กล่าวถึงตระกูลภาษา ระบบเสียง การใช้อักษรไทยเขียนภาษาเขมร และแผนที่ชุมชน และบริเวณที่พูดภาษาเขมรถิ่นไทย

AA Kmr LC 2538/1995, Suwilai Premasirat. "Phonetic variation of final trill and final palatals in Khmer dialects of Thailand". MKS 24 : 1-26 หน้า.

บทความนี้เสนอผลของการศึกษาพยัญชนะท้ายที่สำคัญของภาษาเขมร 3 ชุด ซึ่งมีความแตกต่างในการใช้ในพื้นที่ต่างๆ กัน คือ เสียงพยัญชนะ r <ร> เสียง ɲ <ญ> หรือ ɲ <ง> และ

เสียง c <จ> หรือ k <ก> หรือไม่ปรากฏรูปเลย (Ø) โดยศึกษาภาษาเขมรถิ่นไทยใน 37 พื้นที่ (อำเภอ) และใน 12 จังหวัด ผลของการศึกษาแสดงด้วยการกระจายของการใช้เสียงแต่ละเสียง บนแผนที่ ปรากฏว่ายังมีการใช้ r <ร>, ɲ <ญ> และ c <จ> อยู่มาก ในบริเวณประชากร หนาแน่นแถบสุรินทร์ บุรีรัมย์ และบางส่วนของศรีสะเกษ นอกจากนี้ยังแสดงจำนวนประชากรผู้ที่พูด ภาษาเขมรถิ่นไทยใน 12 จังหวัด และแสดงจำนวน และการกระจายของผู้พูดด้วยแผนที่

AA Kmr LC 2538/1995, สุวิไล เปรมศรีรัตน์. "ตำนานโวหาร ชูฟ้าขีด ขอนเจ็ด ลำนวนสุภาชิตสอนใจ". สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท, มหาวิทยาลัยมหิดล, 10 หน้า.

หนังสือเล่มนี้เป็นส่วนหนึ่งของโครงการพัฒนาสื่อภาษาพื้นบ้านเพื่อให้ชาวบ้านบันทึกวัฒนธรรมพื้นบ้าน และจัดทำเป็นหนังสือสำหรับชาวบ้านที่พูดภาษาเขมรถิ่นไทยอ่านโดยใช้ภาษาไทยและ ภาษาเขมรถิ่นไทย พร้อมภาพการ์ตูนประกอบ เนื้อหาเกี่ยวกับสุภาชิตสอนใจ 9 สุภาชิต

AA Kmr LC 2538/1995, สุวิไล เปรมศรีรัตน์. "นิ้อง เทอ ยาง นา เจีย ทำอย่างไรดี". คู่มือปฐม พยาบาลฉบับภาษาเขมรถิ่นไทย และภาษาไทย, สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท, มหาวิทยาลัยมหิดล, 74 หน้า.

คู่มือปฐมพยาบาลเล่มนี้เขียนด้วยภาษาเขมรถิ่นไทยและภาษาไทย พร้อมทั้งมีภาพการ์ตูน ประกอบ เป็นหนังสือสำหรับให้ชาวบ้านที่พูดภาษาเขมรถิ่นไทยอ่านเพื่อเสริมทักษะการอ่านและกัน ลืมการรู้หนังสือ ในขณะเดียวกันก็ได้ความรู้ในการปฐมพยาบาลและการสาธารณสุขเบื้องต้น โดย กล่าวถึงวิธีการป้องกันโรค อาหารที่ดี การใช้ยา การมีลูก บาดแผล ความเจ็บป่วย และโรคต่างๆ

AA Kmr LC 2538/1995, สุวิไล เปรมศรีรัตน์. "นิทานพื้นบ้านเขมรถิ่นไทย". สถาบันวิจัยภาษาและ วัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท, มหาวิทยาลัยมหิดล, 64 หน้า.

หนังสือเล่มนี้รวบรวมนิทานพื้นบ้านเขมรถิ่นไทยจำนวน 10 เรื่อง เขียนเป็นภาษาเขมรถิ่น ไทยด้วยอักษรไทย และมีคำแปลเป็นภาษาไทย มีภาพการ์ตูนประกอบเรื่อง สำหรับผู้พูดภาษาเขมร ถิ่นไทยอ่านกันลืมหนังสือและสำหรับผู้สนใจนิทานพื้นบ้านทั่วไป หนังสือนี้เป็นหนึ่งในโครงการ พัฒนาสื่อภาษาพื้นบ้าน

AA Kmr LC 2538/1995, สุวิไล เปรมศรีรัตน์. "เฮาปลื้ง การสู่ขวัญ". สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรม เพื่อพัฒนาชนบท, มหาวิทยาลัยมหิดล, 8 หน้า.

หนังสือเล่มนี้เป็นส่วนหนึ่งของโครงการพัฒนาสื่อภาษาพื้นบ้านเพื่อให้ชาวบ้านบันทึกวัฒนธรรมพื้นบ้าน และจัดทำเป็นหนังสือสำหรับชาวบ้านที่พูดภาษาเขมรถิ่นไทยอ่านโดยใช้ภาษาไทยและ ภาษาเขมรถิ่นไทย พร้อมภาพการ์ตูนประกอบ เนื้อหาเกี่ยวกับพิธีสู่ขวัญเมื่อมีญาติจะต้องเดินทางไป แดนไกล

AA Kmr LC 2539/1996, Amphon Wichitkhachee. A Phonological Study of the Khmer Spoken at Ban Nawattai, Tambon Dongnoi, Ratchasan Sub-district, Chachoengsaw Province. M.A. Thesis, Institute of Language and Culture for Rural Development, Mahidol University.

วิทยานิพนธ์เล่มนี้ศึกษาระบบโครงสร้างเสียงของภาษาเขมรที่พูดที่บ้านหน้าวัดใต้ ตำบลดงน้อยกิ่งอำเภอรราชาสี จังหัดฉะเชิงเทรา โดยได้มีการเปรียบเทียบลักษณะทางเสียงของเขมรถิ่นนี้กับภาษาเขมรซึ่งใช้ภาษาเขียนเป็นหลักและข้อมูลที่เก็บ และเปรียบเทียบภาษาที่ใช้โดยคนช่วงอายุ 60 ปีขึ้นไป และ 20 ปีด้วย

AA Kmr LC 2539/1996, Suwilai Premssirat. "Linguistic contributions of the study of Northern Khmer." Paper presented at the International Conferenc on Khmer Studies, Phanom Penh, August 1996.

ในบทความนี้กล่าวถึงการศึกษาด้านภาษาศาสตร์เกี่ยวกับชาวเขมรถิ่นไทย (Northern Khmer) ซึ่งมีจำนวนมากกว่า 1 ล้านคนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของไทยในช่วงสองทศวรรษที่ผ่านมา (เป็นช่วงที่ขาดการศึกษาด้านเขมรทั้งภาษา) ที่ได้ให้ความรู้ในแง่มุมต่างๆ ดังมีหัวข้อต่อไปนี้ การกระจายของกลุ่มเขมรในประเทศไทยและแผนที่ภาษา ชื่อและสถานะโครงสร้างภาษาทั้งด้านเสียงและไวยากรณ์ การศึกษาทางสัทศาสตร์ของเสียงเด่นและยากในภาษาเขมรได้แก่สระและพยัญชนะสะกด พจนานุกรมและการศึกษากลุ่มคำศัพท์การเล่นคำ บทเรียนภาษาและเรื่องของการพัฒนาระบบเขียนภาษาเขมรถิ่นไทย โดยใช้อักษรไทย ซึ่งได้มีการนำไปใช้ในการทำเอกสารสาธารณะ นิตานพื้นบ้าน เพลง สุภาษิต และอื่นๆ

AA Kmr LC 2539/1996, สุวิไล เปรมศรีรัตน์ และอรรณพ ภู่อิสระกิจ. ลักษณะและการกระจายของภาษาเขมรถิ่นไทย : อดีต ปัจจุบัน และอนาคตของพยัญชนะสะกด. สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท, มหาวิทยาลัยมหิดล.

หนังสือเล่มนี้กล่าวถึงลักษณะของพยัญชนะสะกดสำคัญในภาษาเขมรถิ่นไทยในพื้นที่ต่างๆ ซึ่งมีความแตกต่างหลากหลายเป็นอย่างมาก พยัญชนะสะกดที่นำมาศึกษาคือ พยัญชนะสะกด -ร /-r/ พยัญชนะสะกด -ฌ /-j/ หรือรูปแปรอื่นๆ และพยัญชนะสะกด -จ /-c/ ซึ่งมีการออกเสียงรูปแปรต่างๆ หลายรูปในสภาพปัจจุบัน โดยดูว่ามีรูปแปรใดเกิดมากน้อยอย่างไรและในพื้นที่ใดบ้าง ซึ่งปรากฏว่าเขมรถิ่นไทยมีลักษณะการเกิดของเสียงพยัญชนะสะกดดังกล่าวที่น่าสนใจ มีลักษณะเป็นเฉพาะของตนเอง ซึ่งต่างจากภาษาเขมรทั้งภาษาชัดแจ้ง และสามารถจะคาดแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงในอนาคตได้ นอกจากนี้จากการเปรียบเทียบคำที่มีพยัญชนะสะกดดังกล่าวกับภาษาเขียน ภาษาเขมรปัจจุบันได้พบว่าในอดีตภาษาเขมรมีการออกเสียงพยัญชนะสะกด -ร /-r/ เช่น ในคำว่า คมร ดังที่ยังคงออกเสียงในเขตสุรินทร์และอีกหลายพื้นที่ของภาษาเขมรถิ่นไทย ในขณะที่ภาษาเขมรปัจจุบันไม่มีการออกเสียงแล้ว โดยออกเสียงว่า คมเม เท่านั้น ส่วนพยัญชนะสะกด -ฌ /-j/

และ -จ /-c/ มีแนวโน้มจะใช้มากขึ้นในอนาคต เพราะความง่ายในการออกเสียงเนื่องจากเกิดฐานเดียวกับสระที่นำมา แม้ว่าในอดีตจะออกเป็นเสียง -ง /-ŋ/ และ -ก /-k/ ดังที่ยังปรากฏในภาษาเขียน

AA Kmr LC ไม่ปรากฏปีที่พิมพ์, มนัส สุขสาย. ตำราเรียนอักษรโบราณอีสาน อุดรราชธานี : ศูนย์วัฒนธรรมอุดรราชธานี, 101 หน้า.

หนังสือเล่มนี้กล่าวถึงประวัติโบราณสถานในอีสาน และอักษรโบราณต่างๆ ได้แก่ อักษรขอม อักษรธรรมอีสาน อักษรไทยน้อยในแต่ละภาษาโดยกล่าวถึงอักษรวิธีการเขียนการอ่านรวมถึงวรรณกรรม พร้อมแปลเป็นภาษาไทยด้วย

AA Kmr LC ไม่ปรากฏปีที่พิมพ์, สงบ บุญคล้าย. ภาษาเขมรเบื้องต้น บุรีรัมย์ : ศูนย์เขมรศึกษา, วิทยาลัยครูบุรีรัมย์, 432 หน้า.

หนังสือเล่มนี้กล่าวถึงภาษาเขมรถิ่นไทย และเขมรกันพูชา รวมทั้งประชากร ระบบเสียง บทสนทนา ตัวอักษร การอ่าน-เขียน สุภาษิต คำพังเพย

AA Kmr LC ไม่ปรากฏปีที่พิมพ์, สัทธา อริยะธกัณฑ์. อาณาจักรขอมและความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับจารึกอักษรขอมที่เกี่ยวกับดินแดนอีสานใต้. วิทยาลัยครูบุรีรัมย์.

หนังสือเล่มนี้กล่าวถึงประวัติศาสตร์ของอาณาจักรขอม และวัฒนธรรมอีสานใต้ และกล่าวถึงศาสตร์ลูกหลานถิ่น ซึ่งเป็นโบราณวัตถุที่พบในเขตจังหวัดบุรีรัมย์ เขียนเป็นภาษาเขมรถิ่นบุรีรัมย์ โดยใช้อักษรเขมรเขียน เป็นเรื่องเกี่ยวกับคำสั่งสอน พุทธศาสนา ภาษิตโบราณต่างๆ พร้อมทั้งคำแปลเป็นภาษาไทย

AA Kmr LC ไม่ปรากฏปีที่พิมพ์, สำเริง วันทอง. วิเคราะห์ภาษาเขมร หมู่บ้านพรหมเทพ อำเภอดำรงวิทยะจันทน์. ภาควิชาภาษาไทย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒมหาสารคาม, 170 หน้า.

งานวิจัยฉบับนี้กล่าวถึงการศึกษาระบบเสียงภาษาเขมรที่หมู่บ้านพรหมเทพ อำเภอดำรงวิทยะจันทน์ สรุปว่ามีพยัญชนะ 21 หน่วยเสียง สระ 28 หน่วยเสียง ไม่มีหน่วยเสียงวรรณยุกต์ ลักษณะคำมี 7 ชนิด คือ นาม วิเศษณ์ กริยา บุพบท สันธาน คุณศัพท์ และสรรพนาม มีการสร้างคำขึ้นใหม่โดยการประสมคำ มีคำไทยที่เขมรยืมไปใช้บางคำ และบางคำที่ไทยยืมจากเขมรมาใช้เช่นกัน

AA Kmr MI 2525/1982, อมรา พงศาพิชญ์, พลศักดิ์ จิรไกรศิริ, ธเนศ วงศ์ยานนาวา. การศึกษาเปรียบเทียบผู้อพยพทางบกในค่ายอพยพคนลาว คนเขมร และคนเวียดนาม. ทุนอุดหนุนการวิจัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

รายงานการวิจัยฉบับนี้เป็นงานวิจัยเชิงมนุษยวิทยาที่บันทึกเหตุการณ์เกี่ยวกับผู้ลี้ภัยชาวลาว เขมร และเวียดนาม ตั้งแต่ปี 2522-2525 โดยเน้นการสังเกตและการสอบถาม สถานที่ที่ใช้ในการ

ศึกษา การศึกษาได้ทำการศึกษาผู้ลี้ภัยชาวลาวในศูนย์หนองคาย ผู้ลี้ภัยชาวเวียดนามในศูนย์สีกิ้ว และผู้ลี้ภัยชาวเขมรที่ศูนย์เขาอีต้ง (สระแก้ว) รวมทั้งในศูนย์ลุ่มพุก ศูนย์ไม้รูด และศูนย์พนัสนิคม โดยในตอนท้ายได้สรุปถึงฐานะของผู้ลี้ภัยอินโดจีนในประเทศไทยในอนาคต

AA Kmr MT 2533/1990, สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ. สรุปผลการประชุมเชิงปฏิบัติการข้อมูลวัฒนธรรมพื้นบ้าน, 21-24 สิงหาคม 2533, ณ วิทยาลัยครูบุรีรัมย์ บุรีรัมย์ : ศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด บุรีรัมย์.

หนังสือเล่มนี้เป็นการสรุปผลการประชุมเชิงปฏิบัติการข้อมูลวัฒนธรรมพื้นบ้านของจังหวัดในประเทศไทย 8 จังหวัด ในส่วนของจังหวัดบุรีรัมย์กล่าวถึงการอพยพย้ายถิ่นของชุมชนโบราณ บุรีรัมย์ ศูนย์กลางชุมชน เส้นทางคมนาคม การละเล่น ศิลปวัฒนธรรมของชุมชนเขมร

AA Kmr SS 2533/1990, บัญชร แก้วส่อง, บุษบา จันทร์ผ่อง, ชัยยง ยามรัตน์, มงคล ด่านอรพินทร์. รายงานการวิจัยเรื่องศักยภาพชุมชนหมู่บ้านอีสาน: กรณีศึกษาบ้านลำโรง อำเภอมือง จังหวัดสุรินทร์.

รายงานนี้กล่าวถึงศักยภาพของชุมชน ชุมชนดั้งเดิม การตั้งถิ่นฐาน โครงสร้างการศึกษา โครงสร้างทรัพยากร ปัจจัยการผลิต ระบบผลิต ระบบเครือญาติ ศาสนา ความเชื่อ โครงสร้างอำนาจ การปกครอง ปัญหาและแนวทางแก้ไขของชุมชน กล่าวถึงเป็นยุคอิทธิพลทุนนิยม (2500-2520) ยุคอิทธิพลรัฐ (2520-ปัจจุบัน) สรุปและข้อเสนอแนะ

AA Kmr TR 2528/1985, การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. การสำรวจเบื้องต้นเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยว 4 จังหวัดอีสานตอนล่าง บุรีรัมย์ ศรีสะเกษ สุรินทร์ อุบลราชธานี. กองวางแผนโครงการการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย.

หนังสือเล่มนี้กล่าวถึงแนวโน้มการลงทุน และอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว และแนะนำสถานที่ท่องเที่ยวใน 4 จังหวัดภาคอีสานตอนล่าง ในเรื่องประชากร ภาษาที่พูด เชื้อสายของประชากรในเขตจังหวัดดังกล่าว

AA Kmr TR 2525/1982, ปราโมทย์ ทัศนสุวรรณ. อีสาน เล่ม 3 ครั้งที่ 1 กรุงเทพฯ :ไทยวัฒนาพานิช, 124 หน้า.

หนังสือเล่มนี้เป็นสารคดีท่องเที่ยวจังหวัดทางภาคอีสาน ในเล่ม 3 นี้กล่าวถึง จังหวัดศรีสะเกษ สกลนคร สุรินทร์ อุดรธานี และอุบลราชธานี และกล่าวถึงชุมชนที่พูดภาษาเขมรสูงว่ามีอยู่ที่จังหวัดศรีสะเกษ สกลนคร สุรินทร์ และมีอยู่บ้างเล็กน้อยที่จังหวัดอุบลราชธานี และอุดรธานี

AA Kmr 2526/1983, ภูมิจิต เรืองเดช. กันตรึม เพลงพื้นบ้านชาวเขมรในจังหวัดบุรีรัมย์. โครงการศูนย์วัฒนธรรมท้องถิ่น, กรมการฝึกหัดครู.

รายงานวิจัยฉบับนี้กล่าวถึงการเล่นกันตรึมซึ่งเป็นการเล่นเพลงพื้นบ้านของชาวเขมรในเขต

อีสานใต้ โดยศึกษารวบรวมข้อมูลที่อำเภอกระสา อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ กล่าวถึง
วิวัฒนาการของเพลงพื้นบ้าน เครื่องดนตรีที่ใช้ประกอบ การแต่งกาย เครื่องเล่นไหม้ บักร้อง ทำนอง
และฉันทลักษณ์ของเพลงกันตรึม โดยมีการวิเคราะห์บทเพลงทางด้านสังคมวิทยา จิตวิทยา และใน
แง่สุนทรียศาสตร์ นอกจากนี้ยังมีการเปรียบเทียบการเล่นเพลงกันตรึมกับเพลงพื้นบ้านไทยภาคกลาง

AA Kmr 2530/1987, พระศักดิ์ วรฉัตร. โครงสร้างอำนาจของชุมชนชาวไทยที่พูดภาษาเขมร
ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ : ศึกษาเฉพาะกรณีตำบลพรหมเทพ อำเภอท่าตูม จังหวัดสุรินทร์,
วิทยานิพนธ์ ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 197 หน้า.

วิทยานิพนธ์เล่มนี้ศึกษาสภาพ โดยทั่วไปของชุมชนชาวไทยที่พูดภาษาเขมร โครงสร้าง
อำนาจของชุมชน และปัจจัยในการยอมรับอำนาจของชนชั้นนำในชุมชน โดยศึกษาจากประชากร 2
กลุ่ม คือ กลุ่มข้าราชการ, คณะกรรมการพัฒนาหมู่บ้าน และกลุ่มชาวบ้าน โดยใช้วิธีการสังเกต และ
สัมภาษณ์

AA Kmu ANBL 2512/1969, Hudspeth, J. Edwin, Tribal Highways and Byways : A Church
Growth Study in North Thailand วิทยานิพนธ์ Master of Arts in Missions, The Faculty
of Fuller Theological Seminary, 363 หน้า มีตารางและแผนภูมิ พร้อมด้วยแผนที่ เขียนเป็น
ภาษาอังกฤษ

วิทยานิพนธ์เล่มนี้กล่าวถึงการเผยแพร่ศาสนาคริสต์ในกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ ในประเทศไทย
อันได้แก่ อีเก้อ ม้ง ขมุ มูเซอ ละว้า ลีซอ ลัวะ เย้า กะเหรี่ยงสะกอ และกะเหรี่ยงโปว์ วิทยานิพนธ์นี้
ให้ความสำคัญกับบทที่กล่าวถึงกะเหรี่ยงมาก เพราะเป็นกลุ่มชาติพันธุ์ที่นิยมชมชอบรับนับถือศาสนา
คริสต์

AA Kmu ANBL 2539/1996, ปราณี วงษ์เทศ. พิธีฆ่าควายเลี้ยงผีของขมุเมืองน่าน. ศิลปวัฒนธรรม 17,11:
112-124.

บทความนี้กล่าวถึงชาวขมุที่บ้านใหม่ชายแดน กิ่งอำเภอสองแคว จังหวัดน่าน พิธีเลี้ยงผีเมื่อ
มีการเจ็บไข้ ในบทความนี้กล่าวถึงพิธีฆ่าควายเลี้ยงผีเช่นกัน มีการสร้างเรือผี ตั้งหิ้งผี หมักเหล้าให้
“อุ” ทำพิธีฆ่าหมา แล้วนำมาปรุงอาหาร ทำพิธีสังเวยผี แล้วผู้ร่วมพิธีจึงกินพร้อมกับเหล้าไห แล้วทำ
พิธีสู่ขวัญควาย และฆ่าควาย เอาเลือดป้ายหน้าลูกหลานเป็นสัญลักษณ์ แบ่งเนื้อให้ผู้เฒ่าผู้แก่ และ
ร่วมกันกินอาหารที่ปรุงจากควาย.

AA Kmu ANFR 2523/1980, Lindell, Kristina, Ojvind-Jan; Swahn, Damrong Tayanin. Folk
Tales from Kammu: 11 : A Story-Tellers Tales. Scandinavian Institute of Asian
Studies.

หนังสือเล่มนี้กล่าวถึงทัศนคติของชาวขมุต่อชนกลุ่มใหญ่ วรรณคดีขมุ ปัญหาในการแปล
นิทานขมุและนิทานลามกและรูปภาพ ในหนังสือนี้บรรจุนิทานพื้นบ้านขมุ ประมาณ 18 เรื่อง วาด

ภาพประกอบโดยชาวขมุ มีการแสดงความคิดเห็นด้านคติชนวิทยาต่อเรื่องดรรชนี เค้าโครง และประเภทของนิทาน นอกจากนี้ยังได้ให้บรรณานุกรม และแผนที่แสดงตอนเหนือประเทศลาว

AA Kmu ANGN2508/1965, Lebar, Frank M. The Khamu: Final Report to National Research Council. Bangkok.

รายงานนี้กล่าวถึงการติดต่อระหว่างกลุ่มขมุกับกลุ่มชาติพันธุ์อื่นๆ และการผสมกลมกลืนกันระหว่างกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ ในภาคเหนือของไทยและบริเวณใกล้เคียง

AA Kmu ANGN2524/1981, พิกุลทอง รุจิราภา. "เหล้าของขมุ". วารสารภาษาและวัฒนธรรม, 1.2 : 29-34

บทความเรื่องนี้ กล่าวถึงวิธีการทำเหล้าของชาวขมุ ส่วนประกอบและวิธีทำ รวมทั้งธรรมเนียมในการดื่ม

AA Kmu ANGN2531/1988, สุวิไล เปรมศรีรัตน์. "ชีวิตชาวขมุจาก 50 บทสนทนา". สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท, มหาวิทยาลัยมหิดล, 254 หน้า.

หนังสือเล่มนี้กล่าวถึง ชีวิตประจำวันของชาวขมุเผ่ามุ่มต่างๆ โดยแบ่งเป็นบทสนทนาได้ตอบซักถามระหว่างชาวขมุจำนวน 50 บทสนทนา เช่น การทักทาย ภาพหมู่บ้านยามเช้า ความคิดเห็นเกี่ยวกับกรุงเทพฯ อาชีพชาวขมุ การทำไร่ ทำเหล้าไท เลี้ยงผี ข้อมห้ามข้อปฏิบัติ เลี้ยงไก่ เครื่องดนตรี "โห่ร" การจับไข้ จับปลา ทำสวนครัว บ้านขมุ ออกเรือนใหม่ ฯลฯ โดยเขียนภาษาขมุด้วยอักษรไทยพร้อมคำแปล นอกจากนี้ยังให้ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับชาวขมุและลักษณะภาษาขมุในบทนำตอนต้น และรายการคำศัพท์ไว้ตอนท้ายเล่ม

AA Kmu ANGN2504/1961, Young, Oliver Gordon, The Hilltribes of Northern Thailand (A Socio-Ethnological Report) Prepared Under the Auspices of the Government of Thailand and the Cooperation of the United States Operations Mission to Thailand, 120 หน้า, มีตารางและภาพประกอบมาก, เขียนเป็นภาษาอังกฤษ

หนังสือเล่มนี้ให้ความรู้อย่างกว้างเกี่ยวกับมานุษยวิทยาและสังคมวิทยาของชาวเขาเผ่าต่างๆ ในประเทศไทย อันได้แก่ อีเก้อ มูเซอ ลีซอ แฉ่ว ละว้า ขมุ ถิ่น ยัมบริ กะเหรี่ยงสะกอ กะเหรี่ยงโปว์ กะเหรี่ยงบะเกะ ตองซู่ และจีนฮ่อ

AA Kmu ANGN2508/1965, Wood, W.A.R., Consul in Paradise sixty-nine years in Siam, Suriwong Book Centre, 175 หน้า

หนังสือเล่มนี้กล่าวถึงชีวิตของผู้แต่งซึ่งเป็นกงสุลอังกฤษที่เชียงใหม่ และได้อยู่ในประเทศไทยเป็นเวลา 69 ปี ได้กล่าวถึงขนบธรรมเนียมของคนไทย และกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ ในประเทศไทย อันได้แก่ ม้ง เย้า ละว้า ขมุ อีเก้อ มูเซอ ลีซอ มราบริ ได้กล่าวถึงกะเหรี่ยงในประเทศไทยว่าแยกเป็น

4 กลุ่มใหญ่ คือกะเหรี่ยงสะกอ กะเหรี่ยงโปว์ กะเหรี่ยงบะเก และตองตู ได้กล่าวถึงลักษณะทางกายภาพและการแต่งกาย พร้อมทั้งกล่าวด้วยมีกะเหรี่ยงสะกอจำนวนมากที่ถือศาสนาคริสต์ นิกายแบปติสต์

AA Kmu ANTR 2510/1967, Peter Kunstadter, *Southeast Asian Tribes, Minority and Nations*, Princeton Center of International Studies, เขียนเป็นภาษาอังกฤษ มีบรรณานุกรม มีภาพประกอบมาก และมีตารางแสดงจำนวนประชากรต่างๆ

หนังสือเล่มนี้ กล่าวถึงความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มชาติพันธุ์ที่เป็นชนกลุ่มน้อยกับชนส่วนใหญ่ในประเทศต่างๆ ในเอเชียอาคเนย์ ในส่วนที่กล่าวถึงประเทศไทยได้ยกตัวอย่างเช่น กรณีของม้ง ขมุ และละว้า เป็นต้น มีการกล่าวถึงศาสนาและพิธีกรรมค่อนข้างละเอียด

AA Kmu ANTR 2539/1996, ปราณี วงษ์เทศ. "พิธีฆ่าควายเลี้ยงผีของขมุเมืองน่าน". ในศิลป-วัฒนธรรม.

บทความนี้กล่าวถึงพิธีเลี้ยงผีแก่นคนป่วยของขมุเมืองน่าน ที่บ้านใหม่ ชายแดน ตำบลชนแดน กิ่งอำเภอสองแคว มีการตั้งหิ้งผีในบ้าน ฆ่าหมา ฆ่าไก่ ทำเหล้าไหวว กิจกรรมต่างๆ จะทำกันที่ศาลากลางบ้าน มีการตั้งโต๊ะ เป็นสัญลักษณ์ของการฆ่าควายเช่นผี มีการสู่ขวัญควาย และทำพิธีฆ่าควาย แล้วนำมาทำอาหาร เพื่อเซ่นผี แล้วชำแหละออกเป็นส่วนต่างๆ แยกให้ผู้เฒ่าผู้แก่นำไปทำอาหาร และมีการฉลอง 3 วัน 3 คืน

AA Kmu EC 2523/1980, ชอบ คชาอนันต์ (ดร.), "ชาวเขาในประเทศไทย" ศูนย์วิจัยชาวเขา จังหวัดเชียงใหม่, พ.ศ. 2523, บทความโรเนียว, 9 หน้า มีภาคผนวก เดิมเขียนเป็นภาษาอังกฤษ แล้วน.ส. ผ่องเพ็ญเช เทพหัสดิน ณ อยุธยา แปลเป็นภาษาไทยเพื่อพิมพ์เผยแพร่ในงานเทศกาลเที่ยวเมืองไทย 31 ตุลาคม - 2 พฤศจิกายน 2523 กรมประชาสงเคราะห์ เอกสารวิชาการเลขที่ 102 เล่มที่ 12/2523

บทความนี้ให้ภาพชาวเขาโดยรวม กล่าวถึงการรวมกลุ่มการกระจายและขนาดของประชากรชาวเขา ลักษณะทางสังคมของชาวเขาพิจารณาจากด้านการเกษตร ปัญหาใหญ่เกี่ยวกับชาวเขา ปัจจัยตัวเร่งต่อปัญหาชาวเขา ตอนท้ายบทความให้รายละเอียดโดยสรุปเกี่ยวกับชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยง ม้ง ขมุเซอ เย้า ลัวะ(ถิ่น) อีเก้อ ลีซอ ละว้า ขมุ มีภาคผนวกแสดงแผนภูมิตระกูลภาษา และจำนวนประชากรชาวเขาเผ่าต่างๆ ใน พ.ศ. 2522

AA Kmu EC 2539/1996, นิพัทธเวช สืบแสง. การอพยพแรงงานของชาวเขาเผ่าขมุ : สถานการณ์และผลกระทบต่อชุมชน. สถาบันวิจัยชาวเขา, กรมประชาสงเคราะห์, กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม.

เอกสารการวิจัยฉบับนี้กล่าวถึงประเด็นของการอพยพแรงงานในระดับมหภาค และสถานการณ์การอพยพแรงงานของชาวขมุ โดยยกกรณีตัวอย่างชาวขมุที่บ้านน้ำสอใต้ ตำบลทุ่งช้าง อำเภอทุ่งช้าง ผู้เขียนได้กล่าวถึงปัจจัยที่สนับสนุนให้เกิดอพยพแรงงาน และปรับตัวของชุมชนต่อการ

อพยพแรงงานที่เกิดขึ้นโดยการทำนาดำ และเลี้ยงสัตว์ และชี้ให้เห็นผลกระทบที่มีต่อชุมชน รวมทั้งข้อเสนอแนะ

AA Kmu EC 2539/1996, นิพัทธเวช สืบแสง. สังคมและวัฒนธรรมชาวมุขกับการพัฒนา. สถาบันวิจัยชาวเขา, กรมประชาสงเคราะห์, กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม.

เอกสารการวิจัยฉบับนี้ให้ภาพรวมเกี่ยวกับสังคมและวัฒนธรรมของชาวมุขในภาพกว้าง เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจชุมชนมุข โดยเฉพาะผู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาและสงเคราะห์ชาวเขาเผ่ามุข โดยกล่าวถึงความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับชาวมุข ประวัติ การแบ่งกลุ่ม การกระจายตัว โครงสร้างทางสังคม องค์การชุมชน ผู้นำชุมชนแบบดั้งเดิมและแบบเมือง ระบบความเชื่อ ลักษณะเศรษฐกิจ และได้นำเสนอประสบการณ์ด้านการพัฒนาในมิติทางวัฒนธรรมในชุมชนชาวมุข

AA Kmu EG 2513/1970, Ethnographic Study Series. Minority Groups in Thailand: The Khmu. Department of the Army, Washington, D.C. 20310.

หนังสือเล่มนี้กล่าวถึงเรื่องราวๆ ไปเกี่ยวกับชื่อของชาวมุข ลักษณะที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ ภูมิหลังได้แก่ ลักษณะทางชาติพันธุ์ ประวัติ ลักษณะทางกายภาพได้แก่ สุขภาพกาย สุขภาพจิต โครงสร้างทางสังคม โครงสร้างทางครอบครัว การตาย การผสมกลมกลืนเข้ากับกลุ่มชนใกล้เคียง ประเพณีและข้อห้าม ศาสนาความเชื่อ โครงสร้างทางเศรษฐกิจ งานฝีมือ โครงสร้างทางการเมือง ความสามารถและข้อเสนอแนะวิธีการทำงานกับคนชาวมุข

AA Kmu EG 2513/1970, Ethnographic Study Series. Minority Groups in Thailand : "Khmu". The Cultural Information Analysis Center and Center for Research in Social System. Department of the Army, Washington, D.C. 20310.

หนังสือนี้ให้ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับชาวมุขในประเทศไทย โดยให้ข้อมูลเกี่ยวกับชื่อ จำนวน ประชากร ที่ตั้งถิ่นฐาน ข้อมูลเกี่ยวกับชาติพันธุ์ ภาษา ประวัติศาสตร์ ทั้งตำนาน และที่มีหลักฐาน ลักษณะทางกายภาพและอุปนิสัย สถานะทางสังคมของหญิงและชาย ประเพณีเกี่ยวกับการแต่งงาน โครงสร้างทางครอบครัว การเกิด การตาย การเลี้ยงสัตว์ การผสมกลมกลืนกับชนกลุ่มใหญ่ พิธีกรรม ความเชื่อเรื่องผี การติดต่อกับมิชชันนารี ระบบเศรษฐกิจ ความชำนาญ และอาชีพรับจ้างเป็นแรงงาน การค้าขาย การติดต่อสื่อสาร สิ่งที่พักประพณีปฏิบัติ ความสามารถทางการทหาร ข้อเสนอแนะสำหรับการทำงานกับคนมุข

AA Kmu EG 2523/1980, Jacques Amyot and others. Khwai Yae Ecological Reconnaissance. Social Science Sector.

บทความนี้กล่าวถึงการสำรวจขั้นต้นเกี่ยวกับผลกระทบของการสร้างเขื่อน โดยเฉพาะอิทธิพลของสิ่งแวดล้อมต่อมนุษย์ พืช และสัตว์ในบริเวณแควใหญ่ กาญจนบุรี ในบริเวณ 7 หมู่บ้าน ซึ่งมี

ทั้งกลุ่มชาติพันธุ์ไทยและอื่นๆ เช่น กลุ่มขมุ ซึ่งอาศัยอยู่ในบริเวณมากกว่า 200 ปี และกลุ่มกะเหรี่ยง โดยกล่าวถึงสภาพทั่วไป ความคิดเห็นเกี่ยวกับการสร้างเขื่อนและการย้ายถิ่นที่ทำกิน

AA Kmu EG 2523/1980, Jacques Amyot and others., Khwae Yai Ecological Reconnaissance, social Science Sector, (Revised Edition), สถาบันวิจัยสังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, โรเนียว เย็บเล่ม, 44 หน้า เขียนเป็นภาษาอังกฤษ

หนังสือเล่มนี้กล่าวถึงระบบนิเวศของแควใหญ่ ซึ่งเริ่มต้นที่จังหวัดตากลงมา จังหวัดกาญจนบุรีจนสมทบกับแม่น้ำแม่กลอง กล่าวถึงการตั้งถิ่นฐานบ้านเรือนของคนในพื้นที่ มีกลุ่มชาติพันธุ์ขมุและกะเหรี่ยงอยู่ในบริเวณนี้เป็นเวลานานมาแล้ว กล่าวถึงการตั้งหมู่บ้านแบบต่างๆ การถือครองที่ดิน ระบบเศรษฐกิจ พืชที่ปลูกทัศนคติของชาวบ้านที่มีต่อโครงการแควใหญ่ และการที่เขาจะต้องอพยพย้ายถิ่น การจ่ายเงินทดแทนให้ในการอพยพโยกย้าย ปัญหาและข้อเสนอแนะ

AA Kmu EG 2523/1980, N.A. Khwae Yai Ecological Reconnaissance, Social Reince Sector.

เอกสารนี้เสนอรายงานเกี่ยวกับลักษณะทางภูมิศาสตร์ของบริเวณอ่างเก็บน้ำ รูปแบบการตั้งถิ่นฐาน ข้อมูลการสำรวจพื้นที่ทางนิเวศวิทยา ประชากร ได้แก่ ไทย ขมุ และกะเหรี่ยง ประเภทของหมู่บ้าน การถือครองที่ดิน และลักษณะทางเศรษฐกิจ ศึกษาความรู้ของชาวบ้านเกี่ยวกับโครงการแควใหญ่ ทัศนคติต่อการย้ายถิ่นที่อยู่ การให้คำตอบแทน และการตั้งถิ่นฐานใหม่ ชีวีบริเวณที่เป็นปัญหา และการย้ายถิ่นประชากร กำหนดทิศทางการพัฒนา ปัญหาและข้อเสนอแนะ

AA Kmu ET 2507/1964, Lebar, Frank M., Gerald C. Hickey and John K. Musgrave. "Khmu". In Ethnic Groups of Mainland Southeast Asia. Human Relation Area Files.

หนังสือเล่มนี้กล่าวถึงคำว่า "Khmu (ขมุ)" สายภาษาและถิ่นที่อยู่ และจำนวนชาวขมุ กล่าวถึงลักษณะของคนขมุ วิถีชีวิตชาวขมุ ภาษา ความเชื่อ การตั้งถิ่นฐาน บ้านเรือน การทำการเกษตร เศรษฐกิจ และการเก็บถนอมอาหาร นอกจากนี้ยังกล่าวถึงความสัมพันธ์ระหว่างคนขมุและคนลาว การแบ่งหน้าที่การงาน ความรู้เกี่ยวกับระบบเครือญาติ ครอบครัวและการแต่งงาน องค์การทางสังคมและการเมือง รวมทั้งศาสนาความเชื่อ

AA Kmu ET 2508/1965, Lebar, Frank M. The Khmu : Final Report to National Research Council, Bangkok.

รายงานฉบับนี้เป็นการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มขมุและกลุ่มอื่นๆ การผสมกลมกลืนระหว่างกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ ในภาคเหนือและบริเวณใกล้เคียง กล่าวถึงชาวขมุในประเทศไทยโดยให้ข้อมูลด้านลักษณะทางวัฒนธรรม โครงสร้างทางสังคม การทำการเกษตร จำนวนที่พบในประเทศไทย การติดต่อสื่อสารกับชาวลาว

AA Kmu ET 2541/1998, สุวิไล เปรมศรีรัตน์. สารานุกรมกลุ่มชาติพันธุ์ ชมู. สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท, มหาวิทยาลัยมหิดล

สารานุกรมฉบับนี้ให้ความรู้เกี่ยวกับชาวชมูทั้งในด้านวัฒนธรรม ความเชื่อ ลักษณะภาษา การกระจายตัว และการทำมาหากิน โดยได้กล่าวถึงชื่อ พื้นที่อยู่อาศัย ลักษณะภาษา ครอบครัว เครือญาติ และโครงสร้างทางสังคม หน้าของหญิงและชาย ลักษณะนิสัยและค่านิยม ศาสนา ความเชื่อ พิธีกรรม และการป้องกันและรักษาโรคแบบพื้นบ้าน รวมทั้งดนตรี การละเล่นพื้นบ้านต่างๆ รวมถึงการละเล่น

AA Kmu HL 2531/1988, วงศ์สฤติ จั้วสกุล และคนอื่นๆ. "การศึกษาการใช้สมุนไพรของชนกลุ่มน้อยเผ่ามลาบรี, ถิ่น, ชมู และเย้า" ปรากฏในหนังสือผลการวิเคราะห์กลุ่มสังคมล่าสัตว์ : ชนกลุ่มน้อยเผ่า "ผีตอเหลือง" ในประเทศไทย โดยสุรินทร์ ภูซจร และคณะกองพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ กรมศิลปากร

บทความนี้กล่าวถึงการสำรวจและรวบรวมสมุนไพรที่เผ่ามลาบรีใช้ 5 ชนิด เผ่าชมู 11 ชนิด เผ่าถิ่น 8 ชนิด และเผ่าเย้า 5 ชนิด และได้นำมาศึกษาองค์ประกอบทางเคมี และเภสัชวิทยา เพื่อดูความเป็นไปได้ในการใช้สมุนไพรดังกล่าว

AA Kmu HL 2533/1990, สุวิไล เปรมศรีรัตน์. "วิธีการป้องกันและรักษาโรคแบบพื้นบ้านชาวชมูและบทสนทนาสาธารณสุขไทย-ชมู". สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท, มหาวิทยาลัยมหิดล, 281 หน้า.

หนังสือเล่มนี้แบ่งเป็น 2 ส่วน ส่วนที่หนึ่งให้ความรู้เกี่ยวกับชาวชมู ความเชื่อ และพิธีกรรมในการรักษาคนป่วยตามลำดับขั้นตอนรุนแรงโดยใช้สัตว์ในการเซ่นไหว้ ตั้งแต่สัตว์เล็กไปถึงสัตว์ใหญ่ ได้แก่ ไก่ หมู ควาย รวมทั้งการใช้สมุนไพร และการแพทย์ปัจจุบันที่เข้าไปมีบทบาทมากขึ้น ส่วนที่สองเป็นบทสนทนาสาธารณสุขไทย-ชมู เพื่อให้เห็นวิธีการใช้ภาษาในการพูดคุย ซักถาม ตามชนิดของโรค และอาการ และตามระบบต่างๆ ของร่างกาย

AA Kmu HL 2541/1998, นิพัทธเวช สืบแสง. รายงานการวิจัยวัฒนธรรมกับพฤติกรรมทางเพศและสถานะการณ์การแพร่ระบาดของโรคเอดส์ในชุมชนชาวเขาเผ่าถิ่นและชมู. สถาบันวิจัยชาวเขา กรมประชาสัมพันธ์ กรมแรงงานและสวัสดิการสังคม

รายงานการวิจัยฉบับนี้เป็นรายงานการวิจัยเชิงปฏิบัติการซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับสถานะการณ์การแพร่ระบาดของโรคเอดส์ที่เกิดขึ้นในชุมชน และกระบวนการทางวัฒนธรรมที่สร้างมโนทัศน์เกี่ยวกับทางเพศสัมพันธ์และกำหนดพฤติกรรมทางเพศของชุมชนชาวเขาเผ่าชมู และเผ่าถิ่นในจังหวัดน่าน โดยกล่าวถึงปัญหาการแพร่ระบาดของโรคเอดส์และโลกทัศน์ มโนทัศน์เกี่ยวกับหญิงชาย และเพศสัมพันธ์ และการควบคุมพฤติกรรมทางเพศ และการเปลี่ยนพฤติกรรมใน

สถานการณ์โรคเอดส์ในชุมชน การตอบสนองของชุมชน การวิจัยเชิงปฏิบัติการนี้สนับสนุนให้ชุมชนนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาโรคเอดส์ที่เกิดขึ้นในชุมชน

AA Kmu LC 2512/1969, Story, Joan H. and John H. Story, Hill Tribes, the Target Audience, รายงานโรเนียว เย็บเล่มเสนอต่อ USIS, 13 หน้า มีตารางและภาคผนวก, เขียนเป็นภาษาอังกฤษ

รายงานการวิจัยนี้เป็นรายงานสุดท้ายเสนอต่อ USIS ซึ่งให้ทุนวิจัยในระหว่างธันวาคม 1968-มีนาคม 1969 เป็นการครอบคลุมการวิจัยภาคสนามในจังหวัดน่าน เชียงราย เชียงใหม่ และแม่ฮ่องสอน ในกลุ่มชาวเขาเผ่าต่างๆ ได้แก่ ม้ง เย้า อีเก้อ มูเซอ ลีซอ กะเหรี่ยง ลัวะ และขมุ การวิจัยมีวัตถุประสงค์วิเคราะห์พฤติกรรมการรับฟังวิทยุของชาวเขา ศึกษารายการที่ชาวเขาชอบ เวลาที่เขาสะดวกจะรับฟัง จำนวนคนที่รับฟังวิทยุ และศึกษาหารายการที่จะเป็นประโยชน์ต่อชาวเขา

AA Kmu LC 2517/1974, สุริยา รัตนกุล, "ปัญหาการเรียนภาษาไทยของเด็กเริ่มเรียนที่พูดภาษาขมุ-ละว้า-ถิ่น", โรเนียว, 8 หน้า เป็นบทความที่แสดงที่ครูสัมมนาการ เขตการศึกษา 8 จังหวัดเชียงใหม่ ในคราวที่กรมวิชาการกระทรวงศึกษาธิการเชิญไปร่วมประชุมปฏิบัติการเพื่อสร้างแบบเรียนภาษาไทยเบื้องต้นให้แก่เด็กชาวเขาเผ่าขมุ-ละว้า-ถิ่น เมื่อวันที่ 20 สิงหาคม 2517

AA Kmu LC 2519/1976, สุริยา รัตนกุล, "ปัญหาการเรียนภาษาไทยของเด็กเริ่มเรียนที่พูดภาษาขมุ-ละว้า-ถิ่น" บทความแสดงที่ครูสัมมนาการเขตการศึกษา 8 จังหวัดเชียงใหม่ ในคราวที่กรมวิชาการกระทรวงศึกษาธิการเชิญไปร่วมประชุมปฏิบัติการเพื่อสร้างแบบเรียนภาษาไทยเบื้องต้นให้แก่เด็กชาวเขาเผ่าขมุ-ละว้า-ถิ่น เมื่อวันที่ 20 สิงหาคม 2517 โรเนียว, 8 หน้า

AA Kmu LC 2530/1987, Preedaporn Srisakorn. The Sound System of Khmu at Nampan in Nan. M.A. Thesis, Institute of Language and Culture for Rural Development, Mahidol University.

วิทยานิพนธ์เล่มนี้กล่าวถึง การศึกษาระบบโครงสร้างทางเสียงของภาษาขมุที่บ้านน้ำป่าน ตำบลชนแดน อำเภอเชียงกลาง จังหวัดน่าน

AA Kmu LC 2530/1987, Suwilai Premsirat. Khmu, a minority language of Thailand. (A Khmu Grammar and A Study of Thai and Khmu Cutting Words). Papers in Southeast Asian Linguistics No.10. Pacific Linguistics Series A-No.75.

หนังสือเล่มนี้แยกเป็นสองส่วน ส่วนแรกเป็นเรื่องไวยากรณ์ภาษาขมุ ซึ่งผู้เขียนได้อธิบายลักษณะระบบเสียง ระบบคำ และระบบโครงสร้างทางไวยากรณ์ ได้แก่ วลี อนุประโยค ประโยค โดยให้ตัวอย่างทั้งที่เป็นคำ วลี ประโยค จนถึงข้อความที่เป็นลักษณะจนะ ทั้งที่เป็นสนทนา เรื่องเล่า นิทาน คำสั่งสอน ในส่วนที่สองเป็นเรื่องของการศึกษากลุ่มคำตัดในภาษาขมุ เปรียบเทียบกับกลุ่มคำ

ตัดในภาษาไทย ซึ่งปรากฏว่าทั้งสองภาษามีลักษณะโครงสร้างทางความหมายที่แตกต่างกันมาก
สะท้อนให้เห็นถึงวัฒนธรรมการดำเนินชีวิตที่แตกต่างกัน

AA Kmu LC 2531/1988, Supatra Jirananthanaporn. An Experiment Using Thai Orthography with Khmu Phonology at Ban Nam Pan in Nan. M.A. Thesis. Institute of Language and Culture for Rural Development, Mahidol University.

วิทยานิพนธ์เล่มนี้ศึกษาการใช้ระบบเขียนภาษาไทยในการเขียนภาษาขมุที่บ้านน้ำป่าน อำเภอเชียงกลาง จังหวัดน่าน โดยได้กล่าวถึงระบบเขียนภาษาไทย ระบบเขียนภาษาขมุ และความเป็นไปได้ในการเลือกใช้ระบบการเขียนอักษรไทยกับการเขียนภาษาขมุ มีการใช้แบบสอบถามของผู้พูดภาษาขมุในการเลือกใช้ตัวอักษร และการทดลองให้อ่าน ผลของการศึกษาทำให้ได้ระบบการเขียนภาษาขมุที่บ้านน้ำป่าน

AA Kmu LC 2531/1988, ชลธิศสา อองอาจ. The Phonology of Khmu Lue at Nan Province. M.A. Thesis, Institute of Language and Culture for Rural Development, Mahidol University.

วิทยานิพนธ์เล่มนี้กล่าวถึง การศึกษาระบบโครงสร้างทางเสียงของภาษาขมุ ลือที่บ้านสบพาง ตำบลชนแดน อำเภอเชียงกลาง จังหวัดน่าน

AA Kmu LC 2531/1988, สุวิไล เปรมศรีรัตน์. "ชีวิตชาวขมุจาก 50 บทสนทนา". สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท, มหาวิทยาลัยมหิดล, 254 หน้า.

หนังสือเล่มนี้กล่าวถึง ชีวิตประจำวันของชาวขมุแ่งมุ่มต่างๆ โดยแบ่งเป็นบทสนทนาได้ตอบซักถามระหว่างชาวขมุจำนวน 50 บทสนทนา เช่น การทักทาย ภาพหมู่บ้านยามเช้า ความคิดเห็นเกี่ยวกับกรุงเทพฯ อาชีพชาวขมุ การทำไร่ ทำเล้าไห เลี้ยงผี ข้อมห้ามข้อปฏิบัติ เลี้ยงไก่ เครื่องดนตรี "โห่" การเจ็บไข้ จับปลา ทำสวนครัว บ้านขมุ ออกเรือนใหม่ ฯลฯ โดยเขียนภาษาขมุด้วยอักษรไทยพร้อมคำแปล นอกจากนี้ยังให้ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับชาวขมุและลักษณะภาษาขมุในบทนำ ตอนต้น และรายการคำศัพท์ไว้ตอนท้ายเล่ม

AA Kmu LC 2532/1989, Sataporn Boonprasert. A Study of Language Choice for Social Communication among Hmong, Khmu, and Prai at Ban Namsord Tun Chang District, Nan Province. M.A. Thesis, Institute of Language and Culture for Rural Development, Mahidol University.

วิทยานิพนธ์เล่มนี้กล่าวถึง การศึกษาการใช้ภาษาของชุมชนม้ง ขมุ และปไร ที่บ้านน้ำสออด อำเภอท่าช้าง จังหวัดน่าน เน้นการใช้ภาษาในกลุ่มตนเองและการติดต่อระหว่างกลุ่ม การติดต่อกับคนไทย โดยดูว่าแต่ละกลุ่มจะเลือกภาษาใดในสถานการณ์ใดกับใคร เพื่อใช้เป็นแนวทางในการอภิปรายชุมชน

AA Kmu LC 2533/1990, สุวิไล เปรมศรีรัตน์. "พจนานุกรมไทย-ขมุ-อังกฤษ". สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท, มหาวิทยาลัยมหิดล, 768 หน้า.

พจนานุกรมเล่มนี้ใช้ภาษาขมุที่พูดที่บ้านห้วยเย็น อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย เป็นสำเนียงที่มีผู้เข้าใจโดยทั่วไปเป็นหลัก คำตั้งหลักในพจนานุกรมนี้นี้จะเป็นคำภาษาไทย แล้วให้คำศัพท์ภาษาขมุที่มีความหมายตรงกับคำตั้งภาษาไทย และคำตั้งย่อยซึ่งเป็นคำที่ปรากฏในภาษาขมุแต่ความหมายไม่ตรงกับภาษาไทย เขียนเป็นภาษาขมุ โดยใช้สัทอักษรและอักษรไทย มีคำภาษาขมุทั้งหมดประมาณ 4,899 คำ นอกจากนี้มีคำอธิบายเกี่ยวกับชื่อ ตระกูลภาษา ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับชาวขมุ ลักษณะทางเสียงและไวยากรณ์ของภาษาขมุ คำอธิบายเกี่ยวกับระบบการเขียนภาษาขมุซึ่งเขียนด้วยอักษรไทยที่เสนอไว้ในพจนานุกรมนี้นี้ คำย่อที่ใช้ ตลอดจนบรรณานุกรม ในตอนท้ายมีการจัดเรียงภาษาขมุตามลำดับอักษรให้ไว้เพื่อสะดวกแก่การค้นคว้า

AA Kmu LC 2533/1990, สุวิไล เปรมศรีรัตน์. "วิธีการป้องกันและรักษาโรคแบบพื้นบ้านชาวขมุ".

สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท, มหาวิทยาลัยมหิดล, 281 หน้า.

หนังสือเล่มนี้แบ่งเป็น 2 ส่วน ส่วนที่หนึ่งให้ความรู้เกี่ยวกับชาวขมุ ความเชื่อ และพิธีกรรมในการรักษาคนป่วยตามลำดับขั้นตอนรุนแรงโดยใช้สัตว์ในการเซ่นไหว้ ตั้งแต่สัตว์เล็กไปถึงสัตว์ใหญ่ ได้แก่ ไก่ หมู ควาย รวมทั้งการใช้สมุนไพร และการแพทย์ปัจจุบันที่เข้าไปมีบทบาทมากขึ้น ส่วนที่สองเป็นบทสนทนาสาธารณสุขไทยขมุ เพื่อให้เห็นวิธีการพูดคุย ชักถาม ตามชนิดของโรค และอาการและตามระบบต่างๆ ของร่างกาย

AA Kmu LC 2534/1991, Suwilai Premsrirat. "Aspects of Inter-Clausal Relations in Khmu".

In *Austroasiatic Language. Essays in honour of H.L. Shorto* Edited by J. H.C.S.

Davidson. School of Oriental and African Studies. University of London.

บทความนี้อธิบายลักษณะและกลไกในการสร้างประโยคและเชื่อมข้อความระหว่างประโยคในภาษาขมุ ซึ่งมีการใช้คำไวยากรณ์นำหน้าคำกริยา บอกความสัมพันธ์ระหว่างประโยค (clause) ลักษณะต่างๆ ได้แก่ การบอกความสัมพันธ์ของเวลาที่เกิดกริยาแต่ละกริยา บอกความที่เป็นเหตุผล ได้แก่ บอกความตั้งใจมั่นของกริยา บอกสิ่งที่จะต้องเกิดขึ้นโดยหลีกเลี่ยงไม่ได้ บอกความที่จะเกิดไม่เป็นที่ปรารถนา บอกสิ่งที่จะเกิดไม่เป็นที่คาดหวังหรือไม่ควรที่จะเกิด บอกกริยาที่เป็นเหตุและเป็นผล นอกจากความที่เป็นเหตุผลหรือเป็นเงื่อนไขและลักษณะประโยคประหยัด บอกสิ่งจะเกิดไปด้วยกัน บอกสิ่งที่ตรงข้ามกัน บอกสิ่งที่จะต้องเลือกอย่างใดอย่างหนึ่ง มักจะไม่ใช้คำไวยากรณ์หรือสันธานเชื่อม เช่น ในภาษาไทยหรืออังกฤษแต่ละประโยคจะต่อกันเฉยๆ หรือใช้วิธีกลับที่ระหว่างประธานและกริยา เป็นต้น

AA Kmu LC 2535/1992, Suwilai Premsrirat. "The Khmu color system and its elaborations". MKS 21: 131-142.

บทความนี้กล่าวถึงระบบการเรียกสีในภาษาขมุ ซึ่งแบ่งเป็นคำทั่วไป คำเรียกแม่สี และคำเรียกสีผสม ซึ่งคำเรียกสีผสมจะแบ่งตามความเข้มของสี ซึ่งมีความแตกต่างจากสีของภาษาไทย ซึ่งมักใช้ในลักษณะการเปรียบเทียบกับสีของสิ่งของที่มีอยู่ตามธรรมชาติ นอกจากนี้ยังกล่าวถึงวิธีใช้ขยายบอกลักษณะคำเรียกสีต่างๆ ซึ่งมักสัมพันธ์กับเสียงและคำเรียกสีความหมายในวัฒนธรรมขมุ

AA Kmu LC 2536/1993, Saowalak Wongnoppharatlert. Nam Sod Khmu syntactic structure : a study in Tagmemics, transformational and case grammar. M.A. Thesis, Institute of Language and Culture for Rural Development, Mahidol University.

วิทยานิพนธ์เล่มนี้กล่าวถึง การศึกษาโครงสร้างทางไวยากรณ์ของภาษาขมุที่บ้านน้ำสออด ตำบลและ อำเภอทุ่งช้าง จังหวัดน่าน โดยใช้วิธีการศึกษาตามแนวของไวยากรณ์แทกมิกในการศึกษาไวยากรณ์พื้นฐานทั่วไป และใช้แนวคิดของไวยากรณ์บริวารตในการศึกษาโครงสร้างวลี และใช้แนวคิดของไวยากรณ์แทรกในการแสดงความสัมพันธ์ระหว่างคำ

AA Kmu LC 2538/1995, Suwilai Premssirat. "The Phonological Change of Khmu Dialects in North Thailand".

บทความนี้เป็นผลการศึกษาลักษณะระบบเสียงของภาษาขมุในพื้นที่ต่างๆ ในภาคเหนือของประเทศไทย โดยเฉพาะจังหวัดเชียงรายและจังหวัดน่าน จำนวน 6 ภาษาถิ่นย่อย ได้พบว่ามีความแตกต่างกันหลายประการ ในลักษณะที่เป็นรายละเอียด เช่น ลักษณะทั่วไปของภาษานี้มีเป็นคำ 2 พยางค์ แต่บางถิ่นเป็นคำพยางค์เดียว โดยตัดคำพยางค์แรกออก ซึ่งเป็นลักษณะที่เกิดเป็นความแตกต่างระหว่างภาษาของเด็กและภาษาของผู้ใหญ่ในบางภาษาถิ่น นอกจากนี้ก็มีความแตกต่างในเรื่องของสระ พยัญชนะต้น และพยัญชนะท้าย โดยเฉพาะลักษณะของความแตกต่างที่เกี่ยวกับการปรากฏของเสียงวรรณยุกต์ (ระดับเสียงสูงต่ำ) ลักษณะน้ำเสียง (แหบทุ้มต่ำเบาหรือใสชัดแรง) หรือเสียงพยัญชนะต้นเป็นเสียงโฆษะหรือโฆษะ ซึ่งได้พบทุกลักษณะในภาษาถิ่นย่อยของขมุทั้ง 6 นี้ ทำให้เห็นพัฒนาการของการเกิดเสียงวรรณยุกต์ในภาษานี้ได้

AA Kmu LC 2539/1996, Suwilai Premssirat. "On Language Maintenance and Language Shift in Minority Languages of Thailand : A Case Study of So (Thavung)". Proceedings of the International Conference on Language Endangerment, Tokyo, Japan.

บทความเรื่องนี้ เสนอลักษณะสภาวะคุกคามภาษาชนกลุ่มน้อยที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงการใช้ และการตายของภาษาในประเทศไทย โดยยกกรณีตัวอย่างสำหรับลักษณะและสถานการณ์ทางภาษาของภาษาโล้ (ทะวืง) ที่จังหวัดสกลนคร กาฬสินธุ์ และอุดรธานี

AA Kmu Lmt 2507/1964, Lebar, Frank M., Geraded C. Hickey and John K. Musgrave. "Lamet". In *Ethnic Groups of Mainland Southeast Asia: Human Relations Area*

Files Press, New Haven.

หนังสือนี้กล่าวถึงชื่อต่างๆ ลักษณะและถิ่นที่อยู่ของกลุ่มชนนี้ รวมทั้งความสัมพันธ์ด้าน ภาษา ประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรม มีรายละเอียดเกี่ยวกับแบบแผนการตั้งถิ่นฐานและบ้านเรือนที่อยู่อาศัย ระบบเศรษฐกิจ: เกษตรกรรม เลี้ยงสัตว์ อาหาร งานฝีมือ การจัดสรรแรงงาน ระบบเครือญาติ ครอบครัวและการแต่งงาน โครงสร้างทางสังคมและการเมือง ระบบความเชื่อและศาสนา รวมทั้งพิธีกรรม โรค และวิธีการรักษา

AA Kmu LT 2507/1964, Lebar, Frank M. and others. "Khmu". In *Ethnic Groups of Mainland Southeast Asia*. Human Relations Area Files Press, New Haven.

กล่าวถึงกลุ่มชาวมุ โดยให้ความหมายคำว่ามุ ซึ่งแปลว่าคน สายภาษา ถิ่นฐานที่ตั้ง รูปร่างลักษณะ จำนวนประชากร การปรับเปลี่ยนทางวัฒนธรรมและภาษาของชาวมุ การเกษตร การปลูกเรือน และแบบแผนการตั้งบ้านเรือน เศรษฐกิจ การเก็บรักษาอาหาร กล่าวถึงความสัมพันธ์ระหว่างชาวมุและชาวลาว การแบ่งแยกหน้าที่และแรงงาน เครือญาติครอบครัวและการแต่งงาน องค์การทางสังคม และศาสนาความเชื่อ

AA Kmu MI 2510/1967, Lebar, Frank M. Observation on the movement of Khmu into north Thailand. JSS 55 (1)L 66-79.

บทความนี้กล่าวถึงชาวมุและการเดินทางเข้าสู่ประเทศไทยโดยเข้าทำงานอุตสาหกรรมไม้สัก กล่าวถึงจำนวนชาวมุที่พบในจังหวัดต่างๆ ในประเทศไทยได้แก่ เชียงใหม่ เชียงราย น่าน ลำปาง ความต้องการย้ายถิ่นฐาน แบบแผนของความสัมพันธ์ระหว่างกัน และการแต่งงาน และการผสมกลมกลืนทางวัฒนธรรมกับชนกลุ่มอื่น

AA Kmu MS 2523/1980, ชอบ คชาอนันต์ (ดร.), "ชาวเขาในประเทศไทย" ศูนย์วิจัยชาวเขา จังหวัดเชียงใหม่, พ.ศ. 2523, บทความโรเนียว, 9 หน้า มีภาคผนวก เดิมเขียนเป็นภาษาอังกฤษ แล้ว น.ส. ผ่องเพ็ญแซ เทพหัสดิน ณ อยุธยา แปลเป็นภาษาไทยเพื่อพิมพ์เผยแพร่ในงานเทศกาลเที่ยวเมืองไทย 31 ตุลาคม - 2 พฤศจิกายน 2523 กรมประชาสงเคราะห์ เอกสารวิชาการเลขที่ 102 เล่มที่ 12/2523

บทความนี้ให้ภาพชาวเขาโดยรวม กล่าวถึงการรวมกลุ่มการกระจายและขนาดของประชากรชาวเขา ลักษณะทางสังคมของชาวเขาพิจารณาจากด้านการเกษตร ปัญหาใหญ่เกี่ยวกับชาวเขา ปัจจัยตัวเร่งต่อปัญหาชาวเขา ตอนท้ายบทความให้รายละเอียดโดยสรุปเกี่ยวกับชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยง ม้ง มูเซอ เย้า ลัวะ(ถิ่น) อีก้อ ลีซอ ละว้า มุ มีภาคผนวกแสดงแผนภูมิตระกูลภาษา และจำนวนประชากรชาวเขาเผ่าต่างๆ ใน พ.ศ. 2522

AA Kmu PP 2529/1986, สำนักงานสถิติแห่งชาติ, รายงานการสำรวจประชากรชาวเขา พ.ศ. 2529 จังหวัดเชียงราย, สำนักงานสถิติแห่งชาติ, สำนักนายกรัฐมนตรี, 95 หน้า เป็นรายงานทั้งภาษาไทย

และภาษาอังกฤษควบคู่กัน

กลุ่มชาติพันธุ์ที่ศึกษาในรายงานนี้ได้แก่ กะเหรี่ยง แม่เฒ่า มูเซอ เย้า ลีซอ อีเก้อ ละว้า
ขมุ และอื่นๆ กล่าวถึงระเบียบวิธีการสำรวจ คำนิยามสรุปผลลักษณะของประชากรชาวเขา และ
ลักษณะโดยทั่วไปของกลุ่มบ้านชาวเขา และครัวเรือนชาวเขา

AA Kmu SS 2539/1996, นิพัทธเวช สืบแสง. การอพยพแรงงานของชาวเขาเผ่าขมุ : สถานการณ์และ
ผลกระทบต่อชุมชน. สถาบันวิจัยชาวเขา, กรมประชาสงเคราะห์, กระทรวงแรงงานและสวัสดิการ
สังคม.

เอกสารการวิจัยฉบับนี้กล่าวถึงประเด็นของการอพยพแรงงานในระดับมหภาค และสถาน
การณ์การอพยพแรงงานของชาวขมุ โดยยกกรณีตัวอย่างชาวขมุที่บ้านน้ำสอได้ ตำบลทุ่งช้าง
อำเภอทุ่งช้าง ผู้เขียนได้กล่าวถึงปัจจัยที่สนับสนุนให้เกิดอพยพแรงงาน และปรับตัวของชุมชนต่อการ
อพยพแรงงานที่เกิดขึ้นโดยการทำนาค่า และเลี้ยงสัตว์ และชี้ให้เห็นผลกระทบที่มีต่อชุมชน รวมทั้ง
ข้อเสนอแนะ

AA Kmu SS 2539/1996, นิพัทธเวช สืบแสง. สังคมและวัฒนธรรมชาวขมุกับการพัฒนา. สถาบันวิจัย
ชาวเขา, กรมประชาสงเคราะห์, กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม.

เอกสารการวิจัยฉบับนี้ให้ภาพรวมเกี่ยวกับสังคมและวัฒนธรรมของชาวขมุในภาพกว้าง
เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจชุมชนขมุ โดยเฉพาะผู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาและสงเคราะห์ชาวเขาเผ่าขมุ
โดยกล่าวถึงความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับชาวขมุ ประวัติ การแบ่งกลุ่ม การกระจายตัว โครงสร้างทางสังคม
องค์กรชุมชน ผู้นำชุมชนแบบดั้งเดิมและแบบเมือง ระบบความเชื่อ ลักษณะเศรษฐกิจ และได้นำ
เสนอประสบการณ์ด้านการพัฒนาในมิติทางวัฒนธรรมในชุมชนชาวขมุ

AA Kmu SS 2541/1998, นิพัทธเวช สืบแสง. รายงานการวิจัยการปรับตัวของการจัดการที่ดินและ
ทรัพยากรตามแบบประเพณีภายใต้บริบทกฎหมายของรัฐ : กรณีศึกษาชาวเขาเผ่าขมุ. สถาบันวิจัย
ชาวเขา กรมประชาสงเคราะห์ กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม

รายงานการวิจัยฉบับนี้ศึกษาถึงการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคมในชุมชนชาวขมุ ซึ่ง
เป็นผลมาจากนโยบายและกฎหมายเกี่ยวกับที่ดิน ป่าไม้ และการใช้ทรัพยากรโดยศึกษาชาวขมุที่หมู่
บ้านน้ำสอ ตำบลและอำเภอทุ่งช้าง จังหวัดน่าน กล่าวถึงสภาพชุมชนที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ ความคิด
ของชาวขมุเกี่ยวกับป่าไร่และสวน ฯ และระบบกรรมสิทธิ์ในที่ดินและการใช้ทรัพยากร และกล่าวถึง
พัฒนาการกฎหมายของรัฐ ตลอดจนการปรับตัวของชุมชนชาวขมุในการจัดการเกี่ยวกับที่ดินและ
การใช้ทรัพยากร

AA Kns ANAR 2526/1983, ไพฑูรย์ ดวงจันทร์ (ผ.ศ.), ดนตรี กีฬา และการละเล่นของชาวไทยมุสลิมใน
จังหวัดชายแดนภาคใต้ของไทย สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ
69 หน้า

หนังสือเล่มนี้กล่าวถึง ตีอตรี : ดนตรีรักษาไข้ของชาวไทยมุสลิม, กรือโต๊ะ : ดนตรีที่มีเกียรติของชาวไทยมุสลิม, บานอ : กลองยักษ์ของชาวไทยมุสลิม, ชัมเบง : นาฏศิลป์ระดับคลาสสิกของชาวไทยมุสลิม, มะโย่ง : ละครพื้นบ้านของชาวไทยมุสลิม, ซีละ : ศิลปะการต่อสู้ป้องกันตัวของชาวไทยมุสลิม, แข่งเรือกอลและหน้าพระที่นั่ง : แข่งขันจิตรกรรมลอยน้ำของชาวประมง, ดนตรีของชาวกาโอ

AA Kns ANGN 2448/1905, พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว, บทละครเรื่องเงาะป่า, พระยาศรีบัญชาพิมพ์แจกเป็นที่ระลึกในงานฌาปนกิจศพ นางสัทยาภรณ์พิมล (ทิพย์ มหามนต์) 6 ธันวาคม 2496, โรงพิมพ์บำรุงนุกุลกิจ พระนคร, 2496, 149 หน้า

หนังสือเล่มนี้มีพระราชนิพนธ์เป็นคำนำลักษณะบรรยายความมานุษยวิทยา กล่าวถึงลักษณะทางกายภาพ ถิ่นที่อยู่ ภาษา อาหาร ยา ความเป็นอยู่ของกลุ่มชาติพันธุ์ที่ภาษาไทยเรียกว่า "เงาะ" และเรียกตนเองว่า "ก๊อย" ซึ่งชาวมลายูเรียกว่า "เซมัง" หรือ "ซาไก" มีบัญชีคำศัพท์ภาษา ก๊อย 77 คำ

AA Kns ANGN 2504/1961, Brandt, John H., "The Negrito of peninsular Thailand, Journal of the Siam Society, part II.

AA Kns ANGN 2506/1963, อัมพร สนิทวงศ์ (ม.ล.), "เที่ยวเมืองปะเหลียนเก่า", อนุสรณ์องค์การส่งเสริมการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ปีที่ 4 เล่มที่ 2 หน้า 35-38, 44-47 มีภาพประกอบ

บทความนี้กล่าวถึงวิถีชีวิตและความเป็นอยู่ของชาวเงาะ(ซาไก)ที่อำเภอปะเหลียน จังหวัดตรัง ให้คำศัพท์ภาษาซาไก 9 คำ

AA Kns ANGN 2508/1965, Brandt, John H., "The Southeast Asian Negrito Further Notes on the Negrito of South Thailand", Journal of the Siam Society, Part I

AA Kns ANGN 2516/1973, วิจิตร ชุมทรัพย์, "เงาะป่า" อนุสรณ์องค์การส่งเสริมการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ปีที่ 13 เล่มที่ 8 หน้า 32-35, 45-46 มีภาพประกอบ

บทความนี้กล่าวถึงวิถีชีวิตและความเป็นอยู่ของเงาะป่า(ซาไก)ที่อำเภอเบตง อำเภอบันนังสตา จังหวัดยะลา และอำเภอปะเหลียน จังหวัดตรัง เล่าเรื่องวิธีการล่าสัตว์ของซาไกไว้ค่อนข้างละเอียด

AA Kns ANGN 2520/1977, ไพบุลย์ ดวงจันทร์, "ซาไก" ในหนังสือชื่อ เอกลักษณ์ปิยะใต้ เนื่องในงานนิทรรศการวัฒนธรรมพื้นเมืองภาคใต้ 4-6 สิงหาคม 2520 ณ วิทยาลัยครูยะลา หน้า 32-40

AA Kns ANGN 2523/1980, ไพบุลย์ ดวงจันทร์ ซาไก เจ้าแห่งขุนเขาและสมุนไพร่ สำนักพิมพ์อนงค์ศิลป์ พ.ศ. 2523

AA Kns ANGN 2526/1983, องอาจ รุ่งจันทร์ฉาย, “โอวัง ดารัต มนุษย์ยุคเริ่มแรกที่ยังหลงเหลือ” ศิลปวัฒนธรรม 4, 11: 12-28

กล่าวถึงชาโกลีที่รอยต่อของจังหวัดตรัง-พัทลุง-สตูล ในป่าดิบดงลึกของเทือกเขาบรรทัด

AA Kns ANGN 2531/1988, ประวิทย์ สุวณิษฐ์ ชาโกลี ครอบครัวศรีธารโต สารคดีฉบับเดือนเมษายน 2531 ฉบับที่ 38 ดวง ประครองเกื้ออง กลับมาคืนชีวิตให้หุบเขาธารโต บันทึกแห่งกาลเวลา สารคดีฉบับพิมพ์ครั้งที่ 1 สำนักพิมพ์สเปเชียลโปรดเจ็ค กรุงเทพฯ สิงหาคม 2531

AA Kns ANGN 2531/1988, องอาจ รุ่งจันทร์ฉาย รายงานพิเศษ ชาโกลี :ชนพื้นเมืองแห่งภูเขาบรรทัด มติชนสุดสัปดาห์ ฉบับวันอาทิตย์ที่ 28 ตุลาคม 2531 ปีที่ 9 ฉบับที่ 417

AA Kns ANGN 2532/1989, วิสิฐ ณะยะเฉียว, “ชาโกลี” ใน นางวิสันธิ โพธิ์สุนทร (บรรณาธิการ 2532) ถलग ภูเก็ท และชายฝั่งทะเลอันดามัน : โบราณคดี ประวัติศาสตร์ ชาติพันธุ์และเศรษฐกิจ กรมศิลปากรจัดพิมพ์ในโอกาสสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สเด็จพระราชดำเนินเป็นประธานในพิธีเปิดพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติถलग 14 มีนาคม 2532, 276 หน้า, บทความนี้อยู่ในหน้า 257-276

บทความนี้กล่าวถึงความตั้งแต่ต้นคนเข้ามาอยู่ในราชสำนักของรัชกาลที่ 5 กล่าวถึงเชื้อชาติและประชากร ลักษณะทางด้านภาษา (ให้รายการ 32 คำ) การแต่งกาย ที่อยู่อาศัย การดำรงชีวิต การอนามัยและยาสมุนไพร ความสัมพันธ์ภายในครอบครัว ผู้นำและโครงสร้างอำนาจภายในกลุ่มเครื่องมือเครื่องใช้ พิธีกรรมเกี่ยวกับศพ มีบรรณานุกรม และมีรูปภาพประกอบมาก

AA Kns ANGN 2533/1990, พระวิภาควฑวล (James Fitzroy McCarthy) 2533, น.ท.หญิงสุมาลี วีระวงศ์ (แปลจากต้นฉบับที่ตีพิมพ์ ค.ศ. 1901) บันทึกการสำรวจและบุกเบิกในแดนสยาม, โรงพิมพ์กรมแผนที่ทหาร, 214 หน้า

มีกล่าวถึงเผ่าชาโกลีเชื้อสายเนกริโต ว่าพบที่ภูเขาใหญ่ต้นน้ำปะหังและประะ และกล่าวว่าแม่น้ำประะเป็นเส้นกั้นเขตแดนระหว่างเผ่าชาโกลีกับชาวม้ง และบอกว่าคนสองเผ่านี้ชาวมลายูเรียกวมๆ กันว่าโอวังอุตัง (คนป่า) กล่าวว่าชาโกลีนั้นคล้ายคลึงกับชาวเกาะอันดามันมาก แต่สูงกว่า เส้นผมอ่อนดำสนิทและหยิก ส่วนชาวม้งมีผมหยาบเส้นตรง ผิวดำและดูขรุขระ ทั้งสองพวกไม่เพาะปลูกและก่อสร้างบ้านเรือน เกือบของป่ากิน บางคราวจึงจะเข้ามาติดต่อกับชาวมลายูในหมู่บ้าน นำอ้อยกับยางมาแลกข้าวที่รับจ้างทำงานก็มีบ้าง

AA Kns ANGN 2535/1992, ญิบ พันจันทร์, ชีวิตดั้งเดิมที่เทือกเขาบรรทัด สารคดีอ่านประกอบวรรณคดีเรื่อง “เงาะป่า” สำนักพิมพ์ศิลปวรรณกรรม : กรุงเทพฯ 128 หน้า

หนังสือเล่มนี้กล่าวถึงชีวิตเผ่าพันธุ์ “ชาโกลี” ในป่าลึกภาคใต้, คำกล่าวนำ ประวัติผู้เขียน คำนำสำนักพิมพ์ เรื่อง-กะแมน, โต๊ะ บะด็อน, ร็อง บะด็อน, ร็อง ตามกาน, อีรา ลอแอ้น, ภาษาชาโกลี อำเภอปะเหลียน และภาคผนวก

AA Kns ANGN 2535/1992, อนุสรณ์ นินวน, "ซาไก ฤๅ เผ่าพันธุ์แห่งมนุษยชนที่กำลังถูกกลืนจากแผ่นดิน"
ศิลปวัฒนธรรม 13, 11: 12-14

บทความนี้กล่าวถึงประเพณีของซาไก สมุนไพรการล่าสัตว์ และการปรับเปลี่ยนเข้ากับชีวิต
ในเมือง

AA Kns EG 2507/1964, Lebar, Frank M., Geraded C. Hickey and John K. Musgrave.
"Semang/Sakai". In *Ethnic Groups of Mainland Southeast Asia: Human Relations*
Area Files Press, New Haven.

หนังสือนี้กล่าวถึงชื่อต่างๆ ของชนกลุ่มนี้ ลักษณะแบบแผนการตั้งถิ่นฐานและบ้านเรือน
เครื่องมือ ครบครันและการแต่งงาน โครงสร้างทางสังคมและการเมือง ศาสนาและความเชื่อ
เป็นต้น

AA Kns EG 2530/1987, Churee Chullakesa, "The Sakais : the Problem of Their
Settlement" บทความเสนอในที่ประชุม International Conference on Thai Studies, the
Australian National University, Canberra, 3-6 July 1989, ลงพิมพ์ใน Volume 3, Part one
compiled by Ann Buller หน้า 225-228

AA Kns EG 2531/1988, วิสิฐ มะยะเจลิยว. คณิง: ที่บ้านคลองแร่ ชนเผ่าดั้งเดิมในสังคมปัจจุบัน.
ศิลปวัฒนธรรม, 9, 11: 82-85.

บทความนี้กล่าวถึง ชื่อของกลุ่มชน การเรียกชื่อ ประวัติความเป็นมา ภาษาที่พูด การดำเนิน
ชีวิตทั่วไป ประเพณีที่ยึดถือ ความเชื่อ การทำมาหากิน การรับจ้าง สภาพเศรษฐกิจ การตั้งและการ
ย้ายถิ่นฐาน

AA Kns HL 2536/1993, Bishop, Nancy M. and Mary M. Peterson. *Kensiw Health*
Glossary. Unpublished Manuscript. TUSIL-LRDP. Thammasat University. 30 p.

เอกสารฉบับนี้รวบรวมคำศัพท์เกี่ยวกับสุขภาพในภาษาเกนฮิว ที่บ้านซาไก จังหวัดยะลา
โดยแบ่งเนื้อหาเป็น 6 หมวด ได้แก่ อวัยวะในร่างกาย หน้าที่ของอวัยวะต่างๆ สภาพของร่างกาย โรค
ต่างๆ การรักษาพยาบาล และยา

AA Kns HT 2534/1991, สุรินทร์ ภูจักร และคณะ. รายงานเบื้องต้นการชุดค้นที่ถ้ำหมอเขียว จังหวัด
กระบี่ ถ้ำซาไก จังหวัดตรัง และการศึกษาชาติพันธุ์วิทยาทางโบราณคดีชนกลุ่มน้อยเผ่าซาไก จังหวัด
ตรัง. โครงการวิจัยวัฒนธรรมโหบินเนียนในประเทศไทย, เล่มที่ 1 ปี 2534, คณะโบราณคดี,
มหาวิทยาลัยศิลปากร.

รายงานฉบับนี้เสนอผลการชุดค้นทางโบราณคดีที่ถ้ำซาไก จังหวัดตรัง และถ้ำหมอเขียว
จังหวัดกระบี่ ถ้ำซาไกเป็นที่อยู่ของกลุ่มซาไกกลุ่มหนึ่งในปัจจุบัน นอกจากนี้ได้มีการเสนอผลศึกษา

เรื่องกลุ่มชนชาวซาไก ทั้งชีวิตความเป็นอยู่ และความเชื่อโดยทั่วไป การเปลี่ยนแปลงทางสังคม เศรษฐกิจ และวัฒนธรรม ซึ่งช่วยในการศึกษาหลักฐานที่ค้นพบทางโบราณคดี ผลของการศึกษาทางด้านพืชพันธุ์, อาหาร และกลุ่มชนชาวเคนซีว (ซาไกกลุ่มหนึ่ง) ได้ช่วยในการศึกษาทางโบราณคดี กล่าวคือ ได้ค้นพบเมล็ดพันธุ์พืชที่ตรงกับปัจจุบัน เป็นต้น

AA Kns LC 2448/1905, พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว, บทละครเรื่องเงาะป่า, พระยาศรีบัญชาพิมพ์แจกเป็นที่ระลึกในงานฉานปกิณศพนางสตัยการณ์พิมพ์ล (ทิพย์ มหานนท์) 6 ธันวาคม 2496, โรงพิมพ์บำรุงนุกูลกิจ พระนคร, 2496, 149 หน้า

หนังสือเล่มนี้มีพระราชนิพนธ์เป็นคำนำลักษณะบรรยายความมานุษยวิทยา กล่าวถึงลักษณะทางกายภาพ ถิ่นที่อยู่ ภาษา อาหาร ยา ความเป็นอยู่ของกลุ่มชาติพันธุ์ที่ภาษาไทยเรียกว่า "เงาะ" และเรียกตนเองว่า "ก้อย" ซึ่งชาวมลายูเรียกว่า "เซมิง" หรือ "ซาไก" มีบัญชีคำศัพท์ภาษา ก้อย 77 คำ

AA Kns LC 2527/1984, Phaiboon Duangchand, A Phonological Description of the Kansiw Language (A Sakai Dialect), วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ภาษาศาสตร์), สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบทและบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล, 244 หน้า เขียนเป็นภาษาอังกฤษ

วิทยานิพนธ์เรื่องนี้พรรณนาระบบเสียงภาษาเคนซีว (ซาไก) ซึ่งพูดที่หมู่ 3 อำเภอธารโต จังหวัดยะลา กล่าวถึงทำนองเสียง คำ พยางค์ และหน่วยเสียง มีภาคผนวก แสดงคำภาษาเคนซีว แปลเป็นภาษาอังกฤษประมาณ 2,200 คำ

AA Kns LC 2527/1984, Phaiboon Duangchand. A Phonological description of the Kansiw Language (A Sakai Dialect). M.A. Thesis, Institute of Language and Culture for Rural Development, Mahidol University.

วิทยานิพนธ์เล่มนี้กล่าวถึง การศึกษาลักษณะระบบเสียงของภาษาเคนซีว ซึ่งเป็นภาษาถิ่นหนึ่งของภาษาซาไก โดยศึกษาที่บ้านซาไก หรือบ้านแดง หมู่ 3 อำเภอธารโต จังหวัดยะลา

AA Kns LC 2532/1989, เสาวณีย์ พากเพียร, การศึกษาระบบเสียงภาษาซาไกแต้แต้อัน ตำบลประเหลียน อำเภอปะเหลียน จังหวัดตรัง, วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร

AA Kns LC 2536/1993, Bishop, Nancy M. and Mary M. Peterson. Kensiw Health Glossary. Unpublished Manuscript. TUSIL-LRDP. Thammasat University, 30 p.

เอกสารฉบับนี้รวบรวมคำศัพท์เกี่ยวกับสุขภาพในภาษาเคนซีว ที่บ้านซาไก จังหวัดยะลา โดยแบ่งเนื้อหาเป็น 6 หมวด ได้แก่ อวัยวะในร่างกาย หน้าที่ของอวัยวะต่างๆ สภาพของร่างกาย โรคต่างๆ การรักษาพยาบาล และยา

AA Kns LC 2539/1996, Bishop, Nancy M. "A preliminary discription of Kensiw (Maniq) phonolog". MKS 25 : 227-253.

บทความนี้อธิบายลักษณะระบบเสียงของภาษาเกนซิว (มานิก) ที่พบในจังหวัดยะลา โดยกล่าวถึงหน่วยเสียงสระ ซึ่งมีทั้งหมด 28 เสียง แบ่งเป็นเสียงขึ้นจมูกและเสียงปกติ กล่าวถึงหน่วยเสียงพยัญชนะ 21 เสียง กล่าวถึงการยืมคำจากภาษามลายู และลักษณะของการลงเสียงหนัก และเสียงวรรณยุกต์ซึ่งแม้จะไม่ใช่เป็นลักษณะสำคัญและเริ่มมีคำคู่ที่แตกต่างกัน ซึ่งได้มีแสดงภาพการศึกษาด้วยการใช้เครื่องมือประกอบอีกด้วย นอกจากนี้ยังได้กล่าวถึงลักษณะพยางค์ คำซ้ำ เป็นต้น

AA Kns LC 2539/1996, Bishop, Nancy. "A preliminary description of Kensiw (Maniq) phonology". MKS XXV : 227-254.

บทความนี้กล่าวถึงระบบเสียงของภาษาเกนซิว (ซาไก) ซึ่งเป็นภาษามอญ-เขมร สาขาย่อยอัสเลียน (จาเหย) ซึ่งพูดที่จังหวัดยะลา โดยกล่าวถึงลักษณะหน่วยเสียงสระ พยัญชนะ การลงเสียงหนักเบา การออกเสียงสูงต่ำ และการออกเสียงขึ้นจมูกในภาษา นอกจากนี้ยังกล่าวถึงลักษณะพยางค์ และลักษณะคำ เป็นต้น

AA Kns LC 2540/1997, Bishop, Nancy. "Who's who in Kensiw? Terms of reference and address in Kensiw". MKS 26: 245-254.

บทความนี้กล่าวถึงคำเครือญาติในภาษาเกนซิว (มานิก) ที่จังหวัดยะลา โดยศึกษาคำที่ใช้พูดกับผู้หนึ่งผู้ใด และคำที่ใช้ในการกล่าวถึงผู้หนึ่งผู้ใด ว่าใช้คำใดในลักษณะความสัมพันธ์ บทความนี้กล่าวถึงชีวิตของชาวเกนซิวในบริเวณที่ทางราชการจัดให้อยู่ซึ่งอยู่มาประมาณ 40 ปีมาแล้ว โดยชีวิตได้มีการเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมบ้าง คำเครือญาติเกนซิวโดยพื้นฐานแสดงให้เห็นระบบเครือญาติของชาวฮาวายโดยมีการปรับเปลี่ยนบ้าง

AA Kns LC ไม่ปรากฏปีที่พิมพ์, มณีรัตน์ โชติกนัชร, พุทธชาติ ธนัญยานนท์, สอริฐ มากบุญ และชัยเลิศ กิจประเสริฐ. ระบบเสียงและไวยากรณ์ภาษาซาไก กิ่งอำเภอควนโดน จังหวัดสตูล, สนับสนุนโดย ชมรมสังคมศาสตร์ภาคใต้ โรเนียว เย็บเล่ม, 154 หน้า

AA Kr ANFA 2521/1978, วิภา กงกะนันท. โครงการรวบรวมและศึกษาเปรียบเทียบนิทานพื้นบ้านของชาวกะเหรี่ยงจอมบึงและเขมรราชบุรี. สภาวิจัยแห่งชาติ.

งานวิจัยนี้ศึกษานิทานกะเหรี่ยงที่จอมบึงและนิทานเขมรที่พงสวาย จังหวัดราชบุรี จำนวน 194 เรื่อง ได้กล่าวถึงประเภทของนิทานเขมรซึ่งได้แก่นิทานสัตว์ นิทานชาวบ้าน นิทานตลกและนิทานโบราณคดี วิเคราะห์ลักษณะที่แสดงถึงอารมณ์ขันและความเข้าใจในธรรมชาติของมนุษย์และวัฒนธรรม ในตอนท้ายมีการเปรียบเทียบนิทานเขมรและนิทานกะเหรี่ยง นอกจากนี้ยังให้ข้อมูลเกี่ยวกับผู้เล่านิทานและหมู่บ้านของทั้งสองกลุ่มด้วย

AA Kuy ANBL 2539/1996, ปราณี วงษ์เทศ. เช่นตะกวด : พิธีกรรมของชาวกูยบ้านตรึม. ศิลปวัฒนธรรม, 17, 11: 84-91.

บทความนี้กล่าวถึงกลุ่มชาวล่วยหรือกวย/กูยที่บ้านตรึม ในจังหวัดสุรินทร์ ซึ่งนับถือตะกวดว่าเป็นตัวแทนของผีปุตตา หรือผีประจำหมู่บ้าน จะมีการจับตะกวดมาเสี่ยงทายว่าจะฟ้าฝนดีหรือแล้งเพื่อเตรียมรับสถานการณ์ จัดพิธีเช่นสังเวศีตาประจำหมู่บ้าน เสี่ยงทายคางไก่ เป็นต้น.

AA Kuy ANBL 2539/1996, พนิดา สงวนเสรีวานิช. ตะกวด-ต้นไม้กับบ้านตรึม. ศิลปวัฒนธรรม, 17, 11: 92-97.

บทความเรื่องนี้กล่าวถึงการให้ความสำคัญกับตะกวดของชาวกูยบ้านตรึม ซึ่งเป็นบ้านชาวล่วยที่อำเภอศรีขรภูมิ จังหวัดสุรินทร์ โดยไม่มีการทำร้าย ไม่กิน มีที่อยู่ในโพรงของต้นไม้ใหญ่ และเก่าแก่กลางหมู่บ้าน มีการจัดพิธีบูชาตะกวด ถือว่าเป็นสัตว์นำโชค เป็นสัตว์ที่เป็นสัญลักษณ์ของความอุดมสมบูรณ์ มีความเชื่อมโยงกับระบบนิเวศหรือป่าชุมชน

AA Kuy ANDR 2530/1987, อัจฉรา ภาณุรัตน์ และเครือจิต บุณนาค. ผ้าไหมในวิถีชีวิตไทยกูยและไทยเขมร. ศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดสุรินทร์, สถาบันราชภัฏสุรินทร์.

เอกสารการวิจัยฉบับนี้กล่าวถึงผ้าพื้นเมืองชาวไทยเขมรที่จังหวัดสุรินทร์ซึ่งมีเอกลักษณ์เฉพาะของตน กล่าวถึงลักษณะและวิธีการทอผ้าไทยพื้นเมืองชนิดต่างๆ ได้แก่ ผ้าโฮล อันปรม โฉนดเลอก สมอ อัมลุษิม กะเนียว นอกจากนั้นยังมีผ้าไหมสุรินทร์ประเภทที่เรียกว่าลายสาธุ สาหร่าย ระเบ็ก ซึ่งเป็นลวดลายดั้งเดิม ผ้าพื้นเมืองสุรินทร์แบ่งประเภทของการใช้เป็น ผ้าถุงผู้หญิงและผู้ชาย ซึ่งมีลวดลายต่างๆ ผ้าสะไบ ซึ่งรวมทั้งผ้าสะไบผู้หญิงและผ้าขาวม้าสำหรับผู้ชาย เชิงผ้าถุง ซึ่งใช้ต่อกับผืนผ้าถุง นอกจากนั้นยังได้กล่าวถึงผ้ามัดหมี่พื้นเมืองสุรินทร์ซึ่งมีลวดลายเฉพาะต่างๆ รวมถึงผ้าในงานศพ ผ้าไหว้ ผ้าถวายพระ สุรินทร์มีประชากรทั้งที่เป็นเขมร กูย และลาว ชาวกูยมีวัฒนธรรมด้านการทอผ้าและใช้ผ้าที่คล้ายคลึงกับชาวเขมร มีความแตกต่างบ้างเพียงเล็กน้อยผู้ศึกษาได้กล่าวถึงลักษณะผ้าประเภทต่างๆ ที่ชาวกูยใช้ในวาระต่างๆ ด้วย

AA Kuy ANFR 2528/1985, ศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดสุรินทร์. นิทานพื้นบ้านในจังหวัดสุรินทร์ ศรีสะเกษ. เอกสารวัฒนธรรม ชุดที่ 2, กรุงเทพฯ : กรรสยามการพิมพ์, 192 หน้า.

หนังสือเล่มนี้รวบรวมนิทานพื้นบ้านของจังหวัดศรีสะเกษ และจังหวัดสุรินทร์ ซึ่งเป็นพื้นที่ที่ใช้ภาษาพื้นบ้านหลายภาษาได้แก่ นิทานพื้นบ้านภาษากูย นิทานพื้นบ้านภาษาเขมร และนิทานพื้นบ้านไทยอีสาน โดยใช้อักษรไทยจัดบันทึกภาษาต่างๆ แล้วแปลเป็นภาษาไทย

AA Kuy ANGN 2509/1966, Kelly, Joseph Kelly. "A Visit with Suay-Thailand's Elephant Hunters". Sawaddi.

บทความนี้กล่าวถึงกำเนิด ภาษา อาชีพ ของคนล่วยและกล่าวถึงงานแสดงช้างที่จังหวัดสุรินทร์

AA Kuy ANGN 2526/1983, จังหวัดสุรินทร์. ประวัติมหาดไทยส่วนภูมิภาคจังหวัดสุรินทร์. กรุงเทพฯ : บริษัท เอเชียเพรส จำกัด, 174 หน้า.

หนังสือเล่มนี้กล่าวถึงประวัติศาสตร์โดยทั่วไป ของจังหวัดสุรินทร์ ที่ตั้งพรมแดน ประชากร คือ ชาวเขมร และส่วย ซึ่งเป็นประชากรส่วนใหญ่ของจังหวัด การละเล่น การดำเนินชีวิต และการละเล่นพื้นเมืองต่างๆ ภาพประกอบ

AA Kuy ANGN 2527/1984, สมจิตร พ่วงบุตร ผู้รวบรวม. เพลงพื้นบ้านและการละเล่นพื้นบ้านจังหวัดสุรินทร์. กรุงเทพมหานครการพิมพ์, กรุงเทพฯ 332 หน้า.

เอกสารนี้รวบรวมบทความจากการประชุมเพลงพื้นบ้านและการละเล่นพื้นบ้านจังหวัดสุรินทร์ ระหว่างวันที่ 18-21 มกราคม 2526 โดยศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดสุรินทร์ วิทยาลัยครูสุรินทร์ ในเล่มจะกล่าวถึงประวัติจังหวัดสุรินทร์ คำเพี้ยนโดยการยกตัวอย่างชื่อบ้านชื่อเมืองที่อาจส่งความหมายที่คลาดเคลื่อนไป ประวัติความเป็นมาของคนกูย ภาษาเขมรสุรินทร์โดยสังเขป ประเพณีการแต่งงานของคนกูย วันแซนโตนตา ประเพณีเก่าชาวสุรินทร์ ตลอดจนเพลง-ดนตรี เพลงพื้นเมือง และการละเล่นพื้นบ้านชาวสุรินทร์

AA Kuy ANGN 2529/1986, ชื่น ศรีสวัสดิ์. รายงานผลการวิจัยทางวัฒนธรรมเรื่อง การเลี้ยงช้างของชาวไทย-กูย(ส่วย) ในจังหวัดสุรินทร์.

รายงานฉบับนี้กล่าวถึงข้อมูลเกี่ยวกับจังหวัดสุรินทร์ ถิ่นฐานและภูมิหลังของชาวไทย-กูย(ส่วย) การอพยพเข้าสู่ประเทศไทย เรื่องเกี่ยวกับช้างและการเลี้ยงช้างในจังหวัดสุรินทร์ ประเพณีในการจับช้าง ความสัมพันธ์ระหว่างชาวกูยกับช้างในแง่ของมรดกทางวัฒนธรรม เป็นทรัพย์สินและเป็นสมาชิกในครอบครัว รวมทั้งสถานการณ์เกี่ยวกับการเลี้ยงช้างในปัจจุบัน จำนวนช้าง บทบาททางสังคมในปัจจุบัน และการส่งเสริมการเลี้ยงช้างให้เป็นสัญลักษณ์ของจังหวัดสุรินทร์

AA Kuy ANGN 2537/1994, ศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดสุรินทร์. เพลงพื้นบ้านและการละเล่นพื้นบ้านจังหวัดสุรินทร์. กรุงเทพฯ : กรุงเทพมหานครการพิมพ์, 336 หน้า.

หนังสือเล่มนี้กล่าวถึงประวัติความเป็นมาของจังหวัดสุรินทร์ และรวมเรื่องต่างๆ ของจังหวัดสุรินทร์ได้แก่ ชนพื้นเมือง คือ เขมร-กูย ภาษาเขมร-กูย ประเพณี และการละเล่นพื้นเมือง

AA Kuy ANGN ไม่ปรากฏปีที่พิมพ์, สำนักงานจังหวัดบุรีรัมย์ ม.ป.ท., ม.ป.ป. การศึกษา ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม.

หนังสือเล่มนี้กล่าวถึงสมบัติอีสานได้ว่ามีอะไรบ้าง จำนวนประชากรพูดภาษาอะไรบ้าง นับถือศาสนาอะไร และมีแผนที่จังหวัดบุรีรัมย์ประกอบ

AA Kuy ANTR 2530/1987, Van der Haak, Feikje. "Calling the spirit. An observation of its practice among the Kui in Thailand". JSS 75: 108-125.

บทความนี้กล่าวถึงเรื่องทั่วไปเกี่ยวกับชาวกูย พิธีกรรมต่างๆ เพื่อเรียกขวัญอย่างเป็นทางการ เช่น การขึ้นบ้านใหม่ แต่งงาน สะเดาะเคราะห์ พิธีสู่ขวัญทหาร พระ-เณร เรียกขวัญ เป็นต้น พิธีเรียกขวัญอย่างไม่เป็นทางการได้แก่งานด้านพิธีหลังการแต่งงาน การคลอดบุตร การตั้งชื่อ การเลี้ยงผีบรรพบุรุษ และการทำพิธีเมื่อมีเรื่องเสียใจ หรือตกใจ เป็นต้น โดยย้ำถึงความสำคัญของพิธีเหล่านี้ต่อคนกูย

AA Kuy ANTR 2536/1993, ธีรภาพ. "ปะชิ กูย-อะจือ". ตันต่านานลูกผู้ขายหลังช้าง, อสท. 36, 11: 92-104.

บทความกล่าวถึงความสำคัญของพิธี กิจกรรม และขั้นตอนการปฏิบัติการณ์คล้องช้างของชาวกูย ที่อำเภอท่าตูม จังหวัดสุรินทร์ ซึ่งเปรียบเสมือนการออกรบ การตั้งศูนย์ศรัทธาเพื่อฟื้นฟูและศึกษาเรื่องของการช้าง พร้อมด้วยคำสัมภาษณ์ครูบาใหญ่หรือหมอช้าง ผู้นำในพิธีกรรม และภาพประกอบ

AA Kuy ANTR 2539/1996, ปราณี วงษ์เทศ. เช่นตะกวด : พิธีกรรมของชาวกูยบ้านตรึม. ศิลปวัฒนธรรม, 17, 11: 84-91.

บทความนี้กล่าวถึงกลุ่มชาวส่วยหรือกวย/กูยที่บ้านตรึม ในจังหวัดสุรินทร์ ซึ่งนับถือตะกวดว่าเป็นตัวแทนของผีปอบา หรือผีประจำหมู่บ้าน จะมีการจับตะกวดมาเสี่ยงทายว่าจะฟ้าฝนดีหรือแล้ง เพื่อเตรียมรับสถานการณ์ จัดพิธีเช่นสังเวทย์ผีตาประจำหมู่บ้าน เสี่ยงทายคางไก่ เป็นต้น.

AA Kuy ED 2531/1988, ณรงค์ฤทธิ์ โสกา. การวิเคราะห์ปัญหาการใช้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นเด็กเล็ก และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่พูดภาษาเขมรและภาษาส่วยในชีวิตประจำวัน. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร, 147 หน้า.

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้วิเคราะห์ปัญหาการใช้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นเด็กเล็กที่พูดภาษาเขมรและภาษาส่วยในชีวิตประจำวัน และเพื่อศึกษาความพร้อมการใช้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่ผ่านการเรียนชั้นเด็กเล็กมาแล้ว โดยพบว่านักเรียนชั้นเด็กเล็กมีปัญหาการใช้ภาษาไทยด้านหน่วยเสียงเดี่ยว หน่วยเสียงซ้อน ปัญหาคำและประโยค และปัญหาด้านความหมาย ส่วนนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีความพร้อมในการพูดและฟังภาษาไทย แต่มีเพียงบางคนเท่านั้นที่มีปัญหา

AA Kuy ET 2495/1952, Seidenfaden, Erik. "The Kui People of Cambodia and Siam". JSS.

ในตอนแรกของบทความนี้กล่าวถึงงานวิจัยก่อนประวัติศาสตร์ของ Paul Leny ซึ่งทำในภาคเหนือของประเทศไทย ในตอนที่สองกล่าวถึงชาวกูยในเมืองไทยโดยอาศัยจากประสบการณ์ของงานเขียนในระหว่างปี ค.ศ.1908-1911 โดยกล่าวถึงที่อยู่ ลักษณะสายชาติพันธุ์ การจัดกลุ่มลักษณะรูปร่างหน้าตา เศรษฐกิจ ประเพณีและภาษาถิ่น

AA Kuy ET 2495/1952, Seidenfaden, Erik. "The Kui People of Combodia and Siam" JSS. 39 (2): 144-180.

บทความนี้กล่าวถึงกูยในประเทศกัมพูชาว่ามีทั้งหมด 5 ถิ่น กูยที่อยู่ในประเทศไทยอยู่ในเขตฝั่งเหนือและใต้ของลำน้ำมูล แบ่งเป็นส่วย (กูย) แท้ ส่วย-ลาว และส่วย-เขมร ซึ่งต่อมาได้เปลี่ยนมาใช้ภาษาไทยลาวหรือเขมรแทน สำหรับกูยหรือส่วยในประเทศไทยนั้น แบ่งออกได้เป็น 4 กลุ่มใหญ่ๆ คือ กูยไม กูยอิม-ลือ กูยเยอ และกูยอิม-ลัว ได้กล่าวถึงจำนวนของกูยและแต่ละพวกว่ามีจำนวนเท่าใด และมีอยู่ที่ใดบ้าง

AA Kuy ET 2507/1964, Lebar, Frank M. and others. "Kui". In *Ethnic Groups of Mainland Southeast Asia*. Human Relations Area File Press, New Haven.

กล่าวถึงกลุ่มชาวกูย ให้ข้อมูลเกี่ยวกับคำเรียกชื่อต่างๆ ถิ่นฐาน ประชากร สายภาษา ประวัติภูมิหลัง และลักษณะทางวัฒนธรรม รวมทั้งสภาพทางเศรษฐกิจ สภาพทางเกษตรกรรม และศาสนาความเชื่อของชาวกูย

AA Kuy ET 2513/1970, Ethnographic Study Series. *Minority Groups in Thailand: The Kui*. Department of the Army, Washington, D.C. 20310.

หนังสือเล่มนี้กล่าวถึงความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับชื่อต่างๆ ที่เรียกกลุ่มชนนี้ ขนาดและจำนวนประชากร ที่ตั้ง ความสัมพันธ์กับกลุ่มอื่นๆ ลักษณะภูมิศาสตร์ ภูมิหลังเกี่ยวกับกลุ่มชนนี้ได้แก่ ลักษณะทางชาติพันธุ์ ภาษา แผนการตั้งถิ่นฐานฯ ลักษณะเฉพาะกลุ่มได้แก่ รูปลักษณะ สุขภาพ ลักษณะทางจิตฯ โครงสร้างทางสังคมได้แก่ ระบบเผ่าพันธุ์ โครงสร้างครอบครัว ประเพณีการแต่งงาน การเกิด การตายฯ ประเพณีและสิ่งต้องห้ามในวัฒนธรรม เช่น การแต่งกาย อาหาร การละเล่น ความเชื่อในสิ่งเหนือธรรมชาติ ศาสนาความเชื่อ โครงสร้างทางเศรษฐกิจ ศิลปและงานฝีมือ การค้า ระบบภาษี โครงสร้างทางการเมือง การติดต่อคมนาคม การทหาร และข้อเสนอแนะในการติดต่อสื่อสารและทำงานกับชนกลุ่มนี้

AA Kuy ET 2533/1990, ไพฑูรย์ มีกุล. วัฒนธรรมแม่น้ำมูล. เชียงตุงพันธวิทย์และประวัติศาสตร์กรณีการผสมกลมกลืนของกลุ่มชาติพันธุ์ กวย เขมร และลาว, มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

เอกสารนี้กล่าวถึงพัฒนาการทางสังคมและวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ ในเขตอีสานใต้ได้แก่ ชาวกวย (ส่วย) เขมร และลาว โดยดูจากเอกสารทางประวัติศาสตร์ที่เกี่ยวกับการอพยพโยกย้ายเข้ามาตั้งถิ่นฐานในเขตประเทศไทย เช่น สาเหตุและบริเวณที่ตั้งถิ่นฐาน และยังได้กล่าวถึงการผสมกลมกลืนทางวัฒนธรรมของกลุ่มชนต่างๆ ในเขตอีสานใต้ ซึ่งเกิดจากการที่กลุ่มที่เล็กกว่าหรือล้าหลังกว่าปรับเปลี่ยนภาษาและวิถีชีวิตให้เข้ากับกลุ่มที่ใหญ่กว่าหรือมีวัฒนธรรมเด่นกว่า

AA Kuy ET 2538/1995, สมทรง บุญพัฒน์. "สารานุกรมชนชาติกูย". สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท, มหาวิทยาลัยมหิดล, 26 หน้า.

หนังสือเล่มนี้กล่าวถึง ความหมายของชื่อ ประวัติศาสตร์ความเป็นมา การตั้งถิ่นฐาน ภาษาถิ่น ลักษณะทางสังคม วัฒนธรรม ประเพณีของชาวกูย หรือส่วยในเขตอีสานใต้ของประเทศไทย

AA Kuy ET ไม่ปรากฏปีที่พิมพ์, นิคม วงเวียน. บทวิเคราะห์วัฒนธรรมที่เกี่ยวกับความเชื่อของชาวกูย. วิทยาลัยครูสุรินทร์.

เอกสารนี้ศึกษาวิเคราะห์ความเชื่อของชาวกูย (กูย) โดยใช้วิธีสังเกตและเปรียบเทียบกับกลุ่มอื่นๆ และการตีความหมาย การศึกษาวัฒนธรรมความเชื่อที่นำมาวิเคราะห์แยกออกได้เป็นด้านต่างๆ ได้แก่ ความเชื่อที่เกี่ยวข้องกับประเพณี ความเชื่อที่เกี่ยวข้องกับพิธีกรรม ความเชื่อที่เกี่ยวข้องกับสิ่งศักดิ์สิทธิ์และไสยศาสตร์ ความเชื่อที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาอบรมในสังคม ความเชื่อที่เกี่ยวข้องกับโซกลาง และปรากฏการณ์ธรรมชาติ

AA Kuy HL 2528/1985, วรณา เทียนมี และคณะ. คู่มือคำศัพท์และบทสนทนาไทย-กูย-อังกฤษ เกี่ยวกับโรคและการรักษาพยาบาลมูลฐาน. สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท, มหาวิทยาลัยมหิดล.

หนังสือเล่มนี้ให้ความรู้เกี่ยวกับศัพท์และบทสนทนาที่เกี่ยวกับสุขภาพอนามัย และโรคที่เป็นหรือพบมากในแถบพื้นที่ที่ท่าวัดคือ บ้านบึง อำเภอปรังค์กู จังหวัดศรีสะเกษ

AA Kuy HL 2534/1991, วุฒินันท์ ประภูจำนง. การรักษาแบบพื้นบ้านโดยใช้สมุนไพรของชนบทอำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒมหาสารคาม, 162 หน้า.

วิทยานิพนธ์เล่มนี้ศึกษาการใช้สมุนไพรของชาวชนบททั้งสามกลุ่มชาติพันธุ์คือ ไทยเขมร ไทยลาว และไทยกวย ในด้านการเจ็บป่วย ยาสมุนไพรที่ใช้ ขบวนการการรักษา โดยหมอมแผนโบราณ หมอพื้นบ้าน และหมอพระ

AA Kuy HL 2534/1991, ศูนย์ศึกษานโยบายสาธารณสุข, คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์, มหาวิทยาลัยมหิดล. รายงานการวิจัยศักยภาพหมอพื้นบ้านกับการสาธารณสุขมูลฐาน : กรณีศึกษาจังหวัดสุรินทร์.

เอกสารเล่มนี้เสนอผลการวิจัยซึ่งดำเนินการในเขตอำเภอต่างๆ ในจังหวัดซึ่งประชากรส่วนมากเป็นกลุ่มชาวไทยเขมร บางส่วนเป็นชาวกูย และบางส่วนเป็นชาวไทยอีสาน (ลาว) โดยได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์ วิธีวิจัย เช่น จำนวนและการเลือกพื้นที่ตัวอย่าง จำนวนและเลือกกลุ่มตัวอย่าง สภาวะทางสังคม-เศรษฐกิจของพื้นที่วิจัย ผลการวิจัยทำให้เข้าใจถึงการแพทย์พื้นบ้านที่มีพื้นฐานมาจากประสบการณ์เชิงประจักษ์ของมนุษย์ และการแพทย์พื้นบ้านที่มีพื้นฐานมาจากศาสนาและระบบความเชื่อของชุมชน

AA Kuy HL 2535/1992, ทอง บุญยศ (บรรณารักษ์). คักยภาพหมอพื้นบ้านกับการสาธารณสุขมูลฐาน : กรณีศึกษาจังหวัดสุรินทร์. สำนักงานคณะกรรมการการสาธารณสุขมูลฐาน, กระทรวงสาธารณสุข, โรงพิมพ์องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก.

หนังสือเล่มนี้ศึกษาข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับหมอพื้นบ้านในจังหวัดสุรินทร์ ซึ่งเป็นจังหวัดที่มีหลายกลุ่มชนเช่น ลาว ส่วย เขมร แต่ละกลุ่มจะมีความเชื่อและวิธีการเกี่ยวกับการรักษาปฏิบัติตนต่างๆ กันไป การศึกษาทำในพื้นที่ 5 อำเภอคือ อำเภอเมือง ปราสาท รัตนบุรี จอมพระ และกาบเชิง โดยศึกษาภูมิหลังทางสังคม เศรษฐกิจของหมอพื้นบ้าน ภูมิหลังการเป็นหมอพื้นบ้าน บทบาทการรักษา วิธีการรักษาโรคและอาการสำคัญและการถ่ายทอดความรู้ เป็นต้น หมอพื้นบ้านมีทั้งที่รักษาโรคด้วยการอาศัยพิธีกรรมและสัญลักษณ์ และหมอพื้นบ้านที่ใช้วิธีการที่มองเห็นจับต้องได้ อาศัยตำรายาหรือวัตถุในการรักษา

AA Kuy HT 2523/1980, เฟ็กเกีย วานเดอร์ฮาด และบริกิตา วอยคอส. "ประวัติและชีวิตความเป็นอยู่ของชาวกูย". วารสารภาษาและวัฒนธรรม, 9.1 : 38-45.

บทความเรื่องนี้กล่าวถึง ประวัติของชาวกูย หรือที่คนไทยเรียกว่าส่วย ข้อสันนิษฐานเกี่ยวกับแหล่งกำเนิด ตำนานเรื่องเล่า และที่อยู่ปัจจุบัน รวมทั้งลักษณะภาษาโครงสร้างสังคมและขนบธรรมเนียมประเพณี

AA Kuy HT 2531/1988, วิทยาลัยครูอุบลราชธานี. ประวัติและโบราณคดีอุบลราชธานี. เอกสารการสัมมนาทางวิชาการ ประวัติศาสตร์และโบราณคดี จังหวัดอุบลราชธานี, ม.บ.ท.

หนังสือเล่มนี้กล่าวถึงประวัติโบราณคดีของจังหวัดอุบลราชธานี และชนกลุ่มน้อยของจังหวัดว่ามีภาษากลุ่มมอญ-เขมร จำพวกข่า บรู กูย เยอ กล่าวถึงเมื่อครั้งเขมรเรืองอำนาจ ขยายอำนาจเข้ามาปกครองดินแดนแถบนี้

AA Kuy HT 2533/1990, ไพฑูรย์ มีกุล. วัฒนธรรมแม่น้ำมูล. เชียงาติพันธ์วิทยาและประวัติศาสตร์กรณีการผสมกลมกลืนของกลุ่มชาติพันธุ์ กูย เขมร และลาว, มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

เอกสารนี้กล่าวถึงพัฒนาการทางสังคมและวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ ในเขตอีสานใต้ได้แก่ ชาวกูย (ส่วย) เขมร และลาว โดยดูจากเอกสารทางประวัติศาสตร์ที่เกี่ยวกับการอพยพโยกย้ายเข้ามาตั้งถิ่นฐานในเขตประเทศไทย เช่น สาเหตุและบริเวณที่ตั้งถิ่นฐาน และยังได้กล่าวถึงการผสมกลมกลืนทางวัฒนธรรมของกลุ่มชนต่างๆ ในเขตอีสานใต้ ซึ่งเกิดจากการที่กลุ่มที่เล็กกว่าหรือล้าหลังกว่าปรับเปลี่ยนภาษาและวิถีชีวิตให้เข้ากับกลุ่มที่ใหญ่กว่าหรือมีวัฒนธรรมเด่นกว่า

AA Kuy HT 2536/1993, ศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดสุรินทร์. สุรินทร์ : แหล่งอารยธรรมโบราณ.

หนังสือเล่มนี้กล่าวถึงพิธีกรรม ความเชื่อ ประวัติศาสตร์ของสุรินทร์ในยุคสมัยต่างๆ เรื่องเกี่ยวกับข้าวและพิธีกรรม หัตถกรรม การทอผ้า การทำเครื่องประดับ ศิลปะสมัยต่างๆ การผสมผสานระหว่างวัฒนธรรมกูย เขมร และลาว รวมทั้งเพลง ดนตรี และการละเล่นพื้นบ้าน

AA Kuy LC 2519/1976, Johnston, Beulah M. "Kuy". In Phonemes and Orthography: Language Planning in Ten Minority Languages of Thailand. William A. Smalley, ed. Pacific Linguistics, Series C, No.43, Chapter ten, pp.259-272.

ในบทนี้ผู้เขียนกล่าวถึงภาษากูยและระบบวิธีการเขียนภาษากูยด้วยอักษรไทย โดยกล่าวถึงระบบพยัญชนะ ทั้งพยัญชนะเดี่ยวและควบกล้ำ ระบบสระ ลักษณะน้ำเสียง ลักษณะพยางค์ ตัวอย่างวิธีการเขียนภาษากูยด้วยอักษรไทยโดยให้ตัวอย่างทั้งที่เป็นคำและข้อความ

AA Kuy LC 2523/1980, Pailin Yantreesingh. The phonology of The Kuay language of Suphanburi with comparison to the Kuay language of Surin. M.A. Thesis, Institute of Language and Culture for Rural Development, Mahidol University.

วิทยานิพนธ์เล่มนี้กล่าวถึง การศึกษาลักษณะระบบเสียงภาษากูยที่บ้านหนองบัว อำเภอมือง จังหวัดสุพรรณบุรี และเปรียบเทียบกับภาษากูยที่สุรินทร์

AA Kuy LC 2525/1982, จิรัฐ เจริญราษฎร์. ภาษากูย (ส่วย) ที่จังหวัดสุพรรณบุรี. สาขาวิชาภาษาไทย, ภาควิชาภาษาตะวันออก, คณะโบราณคดี, มหาวิทยาลัยศิลปากร.

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ศึกษาลักษณะของเสียง คำ วลี และประโยคของภาษากูยที่จังหวัดสุพรรณบุรี โดยเก็บข้อมูลที่หมู่บ้านหนองแต้ ตำบลตลิ่งชัน อำเภอมือง หมู่บ้านหนองบัว ตำบลตลิ่งชัน อำเภอมือง และหมู่บ้านสกุณเป็กซี ตำบลตลิ่งชัน อำเภอมือง

AA Kuy LC 2526/1983, เอกวิทย์ จิโนวัฒน์. ศึกษาเปรียบเทียบการสร้างคำในภาษากูย บรู และโซ. วิทยานิพนธ์ปริญญาอักษรศาสตร์มหาบัณฑิต, ภาควิชาภาษาศาสตร์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

วิทยานิพนธ์เล่มนี้ศึกษาวิธีการสร้างคำในภาษากูย (ส่วย) บรู และโซ โดยการจำแนกประเภทหน่วยเติมศัพท์ และการซ้ำคำซึ่งมีบทบาทในการสร้างคำในภาษาทั้ง 3 เพื่อเปรียบเทียบวิธีการว่ามีความคล้ายคลึงกันอย่างไร ปรากฏว่าภาษาบรูและโซมีความใกล้เคียงกันมากกว่า

AA Kuy LC 2527/1984, Oranuch Sa-Ard. Phrases to sentences in Kuay (Surin). M.A. Thesis, Institute of Language and Culture for Rural Development, Mahidol University.

วิทยานิพนธ์เล่มนี้กล่าวถึง การศึกษาลักษณะของไวยากรณ์ของภาษากูยที่บ้านแวน ตำบลบุแกรง อำเภอมือง จังหวัดสุรินทร์ โดยศึกษาลักษณะโครงสร้างของภาษาในระดับวลีและประโยค

AA Kuy LC 2529/1986, สุวิไล เปรมศรีรัตน์. "ชุมชนพูดหลายภาษาที่บ้านเมืองสิง". วารสารภาษาและวัฒนธรรม, 6.2 : 11-35.

บทความเรื่องนี้กล่าวถึง ชุมชนบ้านเมืองสิง อำเภอมือง จังหวัดสุรินทร์ ซึ่งมีประชาชนที่

พูดภาษากูย (ส่วย) เขมร ลาว และจีน โดยมีกูยมากที่สุด อยู่แยกเป็นคุ่ม ส่วนมากชาวบ้านจะพูดและเข้าใจได้เกือบทุกภาษา ยกเว้นจีนซึ่งค้าขาย พูดและฟังเข้าใจผู้อื่นได้ แต่ไม่มีชาวบ้านรู้จักภาษาจีน ชาวกูยแม้จะมีจำนวนมากที่สุด แต่ก็พูดภาษาอื่นๆ ได้มากที่สุด บทความนี้กล่าวถึงการใช้ภาษาในสถานการณ์และสถานที่ต่างๆ ด้วย

AA Kuy LC 2531/1988, Preecha Sukgasame. Phonological interference between Kuay and Northeastern Thai in Surin. M.A. Thesis, Institute of Language and Culture for Rural Development, Mahidol University.

วิทยานิพนธ์เล่มนี้กล่าวถึง การศึกษาเปรียบเทียบลักษณะร่วม และลักษณะต่างของระบบเสียงภาษาไทยอีสานที่พูดที่บ้านหนองกับ และภาษาส่วยหรือกูย/กวย ที่พูดที่บ้านสำโรง อำเภอจอมพระ จังหวัดสุรินทร์ อธิบายสาเหตุการเพี้ยนเสียงเมื่อคนส่วยพูดภาษาไทยอีสานและเมื่อคนไทยอีสานพูดภาษาส่วย

AA Kuy LC 2531/1988, ณรงค์ฤทธิ์ โสดา. การวิเคราะห์ปัญหาการใช้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นเด็กเล็กและประถม 1 ที่พูดภาษาเขมรและภาษาส่วยในชีวิตประจำวัน. วิทยานิพนธ์, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ศึกษาวิเคราะห์การใช้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นเด็กเล็กและนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่พูดภาษาเขมรและภาษาส่วยในชีวิตประจำวัน ได้ผลสรุปว่านักเรียนชั้นเด็กเล็กออกเสียงพยัญชนะไม่ถูกต้อง เช่น เสียงสระ จากสั้นเป็นยาว จากยาวเป็นสั้น วรรณยุกต์ออกเสียงได้ทั้ง 5 เสียง แต่สลับกันอย่างไม่เป็นระบบ จังหวะ เว้นจังหวะไม่ถูกต้อง การเรียงคำผิดตำแหน่ง ใช้คำไม่ตรงความหมาย และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ส่วนมากมีความพร้อมในการใช้ภาษาไทย มีบางส่วนที่มีปัญหาในการฟังและพูดภาษาไทย

AA Kuy LC 2531/1988, ประพนธ์ จุนวิเทศ. ลักษณะการพูดหลายภาษาที่บ้านหนองอารี และบ้านลาวเดิม ตำบลดินแดง อำเภอไพรบึง จังหวัดศรีสะเกษ, วิทยานิพนธ์ปริญญาโท จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ศึกษาลักษณะการพูดหลายภาษาของคนในบ้านหนองอารี อำเภอไพรบึง จังหวัดศรีสะเกษ มีภาษาใหญ่ๆ ที่พูดกันในเขตนี้ 4 ภาษาคือ ไทยกลาง เขมร ลาว และกูย ภาษาลาวมีใช้แพร่หลายที่สุด โดยปกติภาษาพื้นบ้านประจำกลุ่มจะใช้เฉพาะภายในกลุ่มของตน การใช้ภาษาพื้นบ้านมากน้อยอย่างไรขึ้นกับกลุ่มชน เพศ สถานะทางสังคม และสถานที่ ใน 4 ภาษานี้ ภาษาไทยจะเป็นที่นิยมมากที่สุดในขณะที่ภาษากูยและเขมรจะนิยมน้อยที่สุด

AA Kuy LC 2531/1988, ประเสริฐ ศรีวิเศษ. พจนานุกรมกูย (ส่วย)-ไทย-อังกฤษ. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

พจนานุกรมฉบับนี้กล่าวถึงลักษณะระบบเสียงและลักษณะทางเสียงของภาษากูย ประวัติ

และถิ่นฐานของชาวกูยในตอนต้น จากนั้นเป็นตัวเนื้อพจนานุกรมโดยเสียงของคำในภาษากูยเป็นหลัก และใช้วิธีเรียงตามการออกเสียง

AA Kuy LC 2532/1989, วิชชุกร ทองหล่อ. ความเข้าใจของชาวบ้านในจังหวัดสุรินทร์ที่ใช้ภาษาเขมรและภาษาส่วยในการอ่านเอกสารของทางราชการ. ปรินูญานิพนธ์, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

ปรินูญานิพนธ์ฉบับนี้ศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และเอกสารเกี่ยวกับจังหวัดสุรินทร์ โดยกล่าวถึงลักษณะทั่วไปของภาษาเขมร และภาษาส่วย อธิบายความแตกต่างของภาษาเขมรและภาษาส่วยในเรื่องของคำศัพท์ และทำการศึกษาโดยใช้วิธีการทางสถิติกับกลุ่มตัวอย่าง และสรุปว่าชาวบ้านเข้าใจเอกสารทางราชการในระดับต่ำ เพราะมีความเข้าใจในเรื่องของคำศัพท์ วลีในระดับต่ำ และมีความเข้าใจในประโยค ย่อความปานกลาง แต่สามารถสรุปใจความสำคัญได้

AA Kuy LC 2533/1990, Van Der Haak, Feikje and Brigitte Woykos. "Kui dialect survey in Surin and Srisaket. MKS XVI-VII : 108-142.

บทความนี้เสนอผลของการศึกษาสำรวจการกระจายของภาษากูยในพื้นที่ต่างๆ จำนวน 65 หมู่บ้านที่จังหวัดสุรินทร์และ 49 หมู่บ้านศรีสะเกษ ปรากฏว่าแบ่งภาษาถิ่นต่างๆ ออกได้เป็น 2 กลุ่มใหญ่ๆ คือ กูย และกวย แต่ละภาษาถิ่นจะกระจายอยู่ทั่วไปทั้ง 2 จังหวัด นอกจากนี้ยังได้พบว่าภาษากูย/กวย มิได้มีจำนวนผู้พูดลดน้อยหรือจะสูญสิ้นไปดังที่ได้มีผู้คาดคะเนไว้เมื่อกว่า 70 ปีที่แล้ว

AA Kuy LC 2533/1990, วรณา เทียนมี. การกระจายของภาษากูยในประเทศไทย. ภาควิชาภาษาศาสตร์,มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

หนังสือเล่มนี้เสนอผลงานของการศึกษาสำรวจจำนวนผู้พูดภาษากูยในประเทศไทยว่ามีเท่าใด กระจายอยู่ที่หมู่บ้านใด จังหวัด อำเภอใดบ้าง และมีลักษณะแตกต่างกันอย่างไร สามารถจัดเป็นกลุ่มย่อยได้อย่างไร วิธีการศึกษาใช้การสอบถามจากกำนันผู้ใหญ่บ้านเกี่ยวกับจำนวนและหมู่บ้านที่พูดภาษากูย และใช้วิธีการตรวจสอบคำศัพท์พื้นฐาน ในหมู่บ้านที่สำรวจว่าเป็นกูยแบบใด เป็นต้น

AA Kuy LC 2535/1992, Somsong Burusphat. "The Functions of kaʔ in Oral Kui Narrative". MKS XVIII-XIX : 223-231.

บทความนี้กล่าวถึงหน้าที่คำว่า kaʔ ในเรื่องเล่า นิทานของชาวกูย ซึ่งทำที่ 2 อย่างคือ เมื่อทำหน้าที่ในการดำเนินเค้าโครงเรื่องจะบอกช่วงเวลาก่อนหลัง การเปลี่ยนอารมณ์ และเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นโดยปัจจุบันด้วย เมื่อทำหน้าที่ในระดับข้อความอื่นๆ จะทำหน้าที่เป็นตัวเชื่อมข้อความที่เป็นเงื่อนไข และข้อความขัดแย้ง รวมทั้งเป็นเครื่องหมายของการสรุป เป็นต้น

AA Kuy LC 2535/1992, สอิ่ง แสงมณี, ภาษากูย (ส่วย) ที่ตำบลเย้ยปราสาท อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์, วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร

วิทยานิพนธ์นี้ศึกษาระบบเสียงและระบบไวยากรณ์อันมีโครงสร้างคำ วลี และประโยค

AA Kuy LC 2536/1993, Somsong Burusphat. "Kui narrative repetition". MKS XXII : 149-162.

บทความนี้กล่าวถึงลักษณะของสร้างข้อความในระดับเหนือกว่าประโยค โดยเฉพาะที่ปรากฏในเรื่องเล่านิทานในภาษากูย ซึ่งมักมีการใช้การซ้ำ โดยได้กล่าวถึงรูปแบบและหน้าที่ของลักษณะของการซ้ำในภาษานี้

AA Kuy LC 2536/1993, สมทรง บุรุษพัฒน์. "คำลงท้ายบอกมาลาในภาษากูย-กวย (ส่วย)". วารสารภาษาและวัฒนธรรม, 12.1 : 25-53.

บทความเรื่องนี้กล่าวถึง ภาษากูย-กวย และผู้พูด ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับชาวกูย ระบบเสียง, การเขียนด้วยอักษรไทย และการใช้คำลงท้ายบอกมาลาชนิดต่างๆ

AA Kuy LC 2537/1994, สมทรง บุรุษพัฒน์. "เรียนภาษาและชีวิตความเป็นอยู่ของชาวกูย-กวย (ส่วย) จากบทสนทนา". สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท, มหาวิทยาลัยมหิดล, 430 หน้า.

หนังสือเล่มนี้ประกอบด้วยบทสนทนาเกี่ยวกับชีวิตประจำวันของชาวกูย 27 บท เช่น การแนะนำตัว อาหาร ทิศทาง ความเจ็บป่วย การเลี้ยงสัตว์ ปลูกพืช เป็นต้น ในท้ายบทจะมีคำศัพท์และอธิบายลักษณะไวยากรณ์ ในบทนำจะกล่าวถึงประวัติความเป็นมาของชาวกูย และลักษณะภาษากูย ส่วนท้ายเล่มจะเป็นรายการคำศัพท์ที่ปรากฏในหนังสือ

AA Kuy LC 2539/1996, Sa-ard Phromthong. The Relationship between the Language Use and Language Attitude in Kuy Community in Uthumphornphisai Srisaket. MA. Thesis Mahidol University.

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ศึกษาการใช้ภาษาและทัศนคติของชุมชนที่พูดภาษากูย ที่อำเภออุทุมพรพิสัย จังหวัดศรีสะเกษ ศึกษาจากกลุ่มบุคคลจำนวน 384 คน ซึ่งมีความแตกต่างด้านเพศ อายุ การศึกษา และอาชีพ โดยใช้แบบสอบถาม ได้ผลว่า (1) การใช้ภาษาและทัศนคติมีความสัมพันธ์ที่ขัดแย้งกัน (2) ทัศนคติต่อภาษากูยสัมพันธ์กับทัศนคติที่มีต่อกลุ่มชาวกูย (3) การใช้ภาษาระหว่างชายและหญิงมีความแตกต่างกัน (4) คนกูยในเขตชนบทมีทัศนคติที่ดีต่อภาษากูยมากกว่าคนที่อยู่ในเขตเมือง

AA Kuy SS 2532/1989, สมศักดิ์ ศรีสันติสุข, ปันหตา เผือกพันธ์ (เพ็ชรสิงห์), รุ่งอรุณ ทิมชุนทเถียร. รายงานการวิจัยเรื่อง การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ การเมือง สังคม และวัฒนธรรมในชุมชนชาติพันธุ์กวย และญ้อ : การศึกษาเปรียบเทียบเฉพาะกรณี. คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

รายงานวิจัยฉบับนี้เสนอการศึกษาเปรียบเทียบลักษณะทั่วไปและประวัติความเป็นมาของชุมชน

ชน ลักษณะ ปัจจัย และผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ การเมือง สังคม และวัฒนธรรมในชุมชนชาติพันธุ์กวยที่จังหวัดสุรินทร์ และญ้อที่จังหวัดนครพนม ปรากฏว่าลักษณะทั่วไปของชุมชนทั้งสองต่างกัน มีการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจจากระบบเศรษฐกิจแบบยังชีพเป็นระบบเศรษฐกิจแบบการค้าเช่นเดียวกัน การเปลี่ยนแปลงทางสังคมและการเมืองแบบเดิมทั้งสองมีการใช้ระบบอาวุโสอย่างมีบทบาทต่อการพัฒนาชุมชน แต่ในปัจจุบันไม่พบในชุมชนชาติพันธุ์กวย การเปลี่ยนแปลงทางสังคมวัฒนธรรม บทบาทพ่อแม่น้อยลงแต่ยังคงความสัมพันธ์ทางเครือญาติ มีความภูมิใจในชาติพันธุ์ รักษาขนบธรรมเนียมประเพณีและภาษาพื้นบ้าน ในด้านสาธารณสุขกลุ่มกวยมีการอยู่ไฟและใช้ส้วมน้อยกว่ากลุ่มญ้อ แต่มีการวางแผนครอบครัวมากกว่า นอกจากนี้กลุ่มกวยยังมีการนับถือผีบรรพบุรุษมากกว่า กลุ่มกวยมีหนี้สินมากกว่าและมีการใช้เทคโนโลยีและการพัฒนาฐานะความเป็นอยู่ในครอบครัวน้อยกว่ากลุ่มญ้อ และความผสมกลมกลืนทางวัฒนธรรมมีน้อยกว่ากลุ่มญ้อ

AA Lmt LC 2523/1980, Narumol Charoenma. The Sound Systems of Lampang Lamet and Wiangpapao Lua. M.A. Thesis, Institute of Language and Culture for Rural Development, Mahidol University.

วิทยานิพนธ์เล่มนี้กล่าวถึง การศึกษาเปรียบเทียบลักษณะระบบเสียงของภาษาละเมิดที่จังหวัดลำปาง และภาษาลัวะที่เวียงป่าเป้า และได้พบว่าทั้งสองภาษา (ซึ่งใช้ชื่อต่างกัน) นี้ มีลักษณะคล้ายคลึงเกี่ยวข้องกัน

AA Lwa ANBL 2483/1940, Seidenfaden, Erik, "The 'Lawa of Umphai and Middle Me Ping", *Journal of the Siam Society*, vol.XXXII, part 1, หน้า 29-36

บทความนี้ให้ความรู้ทางมานุษยวิทยาเกี่ยวกับชาวละว้าที่อมพายและบ้านละอูบ เล่าถึงชีวิตความเป็นอยู่ การแต่งกาย ภาษา นิทานปรัมปราเกี่ยวกับชะมังรกแอ ตอนท้ายกล่าวถึงมิชชันนารีที่เข้าไปสอนศาสนาแก่พวกละว้า

AA Lwa ANBL 2512/1969, Hudspith, J. Edwin, *Tribal Highways and Byways : A Church Growth Study in North Thailand* วิทยานิพนธ์ Master of Arts in Missions, The Faculty of Fuller Theological Seminary, 363 หน้า มีตารางและแผนภูมิ พร้อมด้วยแผนที่ เขียนเป็นภาษาอังกฤษ

วิทยานิพนธ์เล่มนี้กล่าวถึงการเผยแพร่ศาสนาคริสต์ในกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ ในประเทศไทย อันได้แก่ อีเกอ ม้ง ขมุ มูเซอ ละว้า ลีซอ ลัวะ เย้า กะเหรี่ยงสะกอ และกะเหรี่ยงโปว์ วิทยานิพนธ์นี้ให้ความสำคัญกับบทที่กล่าวถึงกะเหรี่ยงมาก เพราะเป็นกลุ่มชาติพันธุ์ที่นิยมชมชอบรับนับถือศาสนาคริสต์

AA Lwa ANBL 2526/1983, Kunstadter, Peter, "Animism, buddhism and Christianity : Religion in the Life of Lua People of Pa Pae, North-western Thailand", หน้า 135-154 ในหนังสือชื่อ *Highlanders of Thailand* (edited by John McKinnon and Wanat Bhruksasri), Oxford University Press, 358 หน้า เขียนเป็นภาษาอังกฤษ

บทความนี้กล่าวถึงศาสนาดั้งเดิมของละว้า (ที่ผู้เขียนเรียกว่าลัวะนั้นเป็นกลุ่มชาติพันธุ์ละว้า ไม่ใช่ลัวะซึ่งอยู่ที่จังหวัดน่าน) และการรับนับถือศาสนาพุทธและศาสนาคริสต์ ศึกษาที่บ้านป่าแม่ อำเภอสะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน กล่าวถึงพิธีกรรมในการโค่นเผ่าป่าเพื่อทำการเพาะปลูก กล่าวถึงการวินิจฉัยโรคและการรักษาโรคแบบดั้งเดิม กล่าวถึงความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นเมื่อการพัฒนาเข้าไปในหมู่บ้านละว้า

AA Lwa ANDR 2508/1965, Kunstadter, Sally, "Life among the Lawa", *Sawaddi*, January-February 1965, vol.3, no.3, หน้า 7-21 เขียนเป็นภาษาอังกฤษ

บทความนี้กล่าวถึงชีวิตในหมู่บ้านละว้าที่ผู้เขียนได้ไปใช้ชีวิตอยู่กับสามีซึ่งเป็นนักมานุษยวิทยา กล่าวถึงงานฝีมือและเครื่องประดับของละว้า กล่าวถึงวิธีการทอผ้า และเครื่องแต่งตัวของละว้า

AA Lwa ANFR 2507/1964, Obayashi, Taryo, "Myths and Legends of the Lawa and Karen in Northwestern Thailand", *The Japanese Journal of Ethnology*, vol.29, No.2, หน้า 113

บทความนี้กล่าวถึงนิยายปรัมปราของละว้าและกะเหรี่ยงของละว้ามี เช่น เรื่องน้ำท่วมโลก เรื่องการอยู่ในถ้ำในสมัยก่อน เรื่องการอพยพของคนละว้า เรื่องกำเนิดของข้าว เรื่องกำเนิดของวิธีการทำนา เรื่องจันทรูปาคา ฯลฯ สำหรับในส่วนที่เกี่ยวกับกะเหรี่ยงมีเช่นเรื่อง การสร้างมนุษย์ เรื่องการแบ่งแยกโลกและสวรรค์ออกจากกัน เรื่องจันทรูปาคา เรื่องกำเนิดของข้าว เรื่องสาเหตุแห่งความยากจนของกะเหรี่ยง เป็นต้น

AA Lwa ANFR 2520/1977, สุริยา รัตนกุล, "วรรณกรรมที่ไม่ได้จัดลงเป็นตัวหนังสือของละว้า" บทความเสนอในที่สัมมนาเรื่อง "ภาษาของชนกลุ่มน้อยในประเทศไทย" ณ หอประชุมจางจินด์ คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี, 3-5 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2520, โรเนียว เย็บเล่ม, 29 หน้า เขียนเป็นภาษาไทยและใช้สัทอักษรเขียนภาษาละว้า

บทความนี้ให้ความรู้เรื่องนิทานละว้า ได้แปลและอธิบายนิทานภาษาละว้า 2 เรื่อง และกล่าวถึงวรรณกรรมประเภทคำหยอกของละว้าให้ตัวอย่างบทกวีภาษาละว้า 2 ส่วนพร้อมด้วยคำแปลและคำอธิบายเป็นภาษาไทย

AA Lwa ANFR 2522/1979, Suriya Ratanakul, "The Lawa Lws□m l8E Poetry", Paper presented to the Symposium on Austro-Asiatic Languages, Helsingor, Denmark, October 24-26, 1979, Published in Journal of the Siam Society, vol.73 parts 1&2, 1985 หน้า 183-204

บทความนี้พรรณนาวรรณกรรมมุขปาฐะของละว้าที่เรียกกันว่า "คำหยอก" คือคำประพันธ์ที่แต่งไว้ให้หนุ่มสาวพูดโต้ตอบกันในเวลาที่หนุ่มไปเยี่ยมสาว และที่ใช้ร้องในพิธีงานศพ อธิบายพิธีแสดงความเป็นหนุ่มเป็นสาวในสังคมละว้า จำแนกประเภทของคำประพันธ์ชนิดนี้เป็นประเภท ได้แก่ 1) คำประพันธ์จารีต 2) คำประพันธ์แสดงความปรารถนา 3) คำประพันธ์ประเภทนิราศ 4) คำประพันธ์ประเภทลาไปค้าขาย 5) คำประพันธ์ชวนนางไปเที่ยวเล่น 6) คำประพันธ์ประเภทชวนเล่น 7) คำประพันธ์ที่แต่งขึ้นโดยปฏิภาณของหนุ่มสาวละว้ารุ่นใหม่

AA Lwa ANGN 2467/1924, Kerr, Dr..A.F.G., "The Lawa of the Baw Luang Plateau", Journal of the Siam Society, vol.XXXII, part 2 หน้า 135-146 เขียนเป็นภาษาอังกฤษ

บทความนี้ให้ข้อมูลทางมานุษยวิทยาเกี่ยวกับชาวละว้าที่บ่อหลวง อำเภอฮอด จังหวัดเชียงใหม่ กล่าวถึงการแต่งกายของชายและหญิงละว้า การสักร่างกาย บ้านเรือน การเพาะปลูก ในตอนท้ายของบทความนี้กล่าวถึงกลุ่มชาติพันธุ์อื่นคือชาวนาที่จังหวัดนครราชสีมา และชาตองเหลืองที่ภูกระดึง

AA Lwa ANGN 2477/1934, Hutchinson, E.W., "The Lawa in Northern Siam", Journal of the Siam Society vol.XXVII, part 2 หน้า 153-174 เขียนเป็นภาษาอังกฤษ มีบางตอนที่แปลเป็นภาษาไทยแล้วแปลเป็นภาษาอังกฤษ มีภาพประกอบ

บทความนี้ให้ข้อมูลทางมานุษยวิทยาเกี่ยวกับกลุ่มชาติพันธุ์ละว้า เน้นกลุ่มละว้าที่บ่อหลวง กล่าวถึงลักษณะบ้านเรือน ความเชื่อทางศาสนาและชีวิตประจำวันของละว้า ความเชื่อในไสยศาสตร์และเวทมนต์คาถา พิธีแต่งงาน การรับมรดก พิธีทำศพ วิธีการปลูกข้าว การทำเหมืองเหล็ก และช่างเหล็กชาวละว้าที่บ่อหลวง บทความนี้ให้ความรู้เกี่ยวกับบทสวดพิธีเลี้ยงผีชนิดต่างๆ เช่น ผีนา ผีประตูบ้าน ผีประตูเรือนและกระไดเตาไฟ ให้ข้อมูลทางประวัติศาสตร์และข้อมูลเกี่ยวกับภาษาละว้า

AA Lwa ANGN 2482/1939, Seidenfaden, Erik, "The Lawa Umphai and Middle Me Ping",
Journal of the Siam Society, vol.XXXII, part 1 หน้า 29-36 เขียนเป็นภาษาอังกฤษ

บทความนี้ให้ข้อมูลทางมานุษยวิทยาเกี่ยวกับชาวละว้าที่อพยพ กล่าวถึงการฆ่าควายเซ่นผี
การทำนาของชาวละว้า เครื่องแต่งกาย พิธีงานศพ บทความนี้กล่าวถึงเจ้าหญิงละว้าในนิยายที่ชื่อ
ชะมังรกแอซึ่งแต่งงานกับเจ้าปาวซึ่งเป็นผีและตั้งถิ่นฐานอยู่ที่ดอยจัมใกล้กับแม่แจ่ม

AA Lwa ANGN 2483/1940, Seidenfaden, Erik, "The 'Lawa of Umphai and Middle Me Ping",
Journal of the Siam Society, vol.XXXII, part 1, หน้า 29-36

บทความนี้ให้ความรู้ทางมานุษยวิทยาเกี่ยวกับชาวละว้าที่อพยพและบ้านละอูบ เล่าถึงชีวิต
ความเป็นอยู่ การแต่งกาย ภาษา นิทานปรัมปราเกี่ยวกับชะมังรกแอ ตอนท้ายกล่าวถึงมิชชันนารีที่
เข้าไปสอนศาสนาแก่พวกละว้า

AA Lwa ANGN 2504/1961, Young, Oliver Gordon, *The Hilltribes of Northern Thailand* (A
Socio-Ethnological Report) Prepared Under the Auspices of the Government of
Thailand and the Cooperation of the United States Operations Mission to Thailand,
120 หน้า, มีตารางและภาพประกอบมาก, เขียนเป็นภาษาอังกฤษ

หนังสือเล่มนี้ให้ความรู้อย่างกว้างเกี่ยวกับมานุษยวิทยาและสังคมวิทยาของชาวเขาเผ่าต่างๆ
ในประเทศไทย อันได้แก่ อีเก้อ มูเซอ ลีซอ แม้ว ละว้า ชมุ ถิ่น ยัมปรี กะเหรี่ยงสะกอ กะเหรี่ยงโปว์
กะเหรี่ยงบะเกะ ตองซู่ และจีนฮ่อ

AA Lwa ANGN 2507/1964, Kunstadter, Peter, "The Lua' (Lawa) of Northern Thailand :
Aspects of Social Structure, Agriculture, and Religion" ปรากฏแสดงที่สยามสมาคมเมื่อ
วันที่ 27 สิงหาคม ค.ศ.1964, พิมพ์โรเนียว เย็บเล่ม 56 หน้า มีแผนที่ประกอบ มีบรรณานุกรม
บทความนี้ให้ความรู้ทางมานุษยวิทยาเกี่ยวกับกลุ่มชาติพันธุ์ละว้า กล่าวถึงประวัติศาสตร์
โครงสร้างสังคม ศาสนา การเพาะปลูกและการทำงานใน 1 รอบปี ยาและวิธีการรักษา พยาบาล

AA Lwa ANGN 2507/1964, Lebar, Frank M., Gerald C. Hickey and John K. Musgrave, *Ethnic
Groups of Mainland Southeast Asia*, Human Relations Area Files Press, New Haven
ส่วนที่กล่าวถึงละว้าอยู่ในหน้า 120-121 เขียนเป็นภาษาอังกฤษ

หนังสือนี้กล่าวถึงละว้าไว้อย่างสั้นให้ความรู้ทางมานุษยวิทยา กล่าวถึงการตั้งถิ่นฐานและรูป
ลักษณะบ้าน ลักษณะการทำมาหากิน การแต่งงานและครอบครัว การจัดองค์กรของสังคม และกล่าว
ถึงศาสนาบ้างเล็กน้อย

AA Lwa ANGN 2507/1964, Obayashi, Taryo, "The Lawa and Sgaw Karen in Northwestern
Thailand", *Journal of the Siam Society*, volume LII, Part 2, July 1964, หน้า 199-216 มี

ภาพประกอบหลายภาพ เขียนเป็นภาษาอังกฤษ

บทความนี้กล่าวถึงกลุ่มชาติพันธุ์ละว้าและกะเหรี่ยงสะกอ ที่แม่สะเรียงและกองลอย จังหวัดแม่ฮ่องสอน ให้ข้อมูลเบื้องต้นทางมานุษยวิทยา ได้แก่ลักษณะทางกายภาพภาษา การตั้งถิ่นฐาน เครื่องมือเครื่องใช้และสิ่งประดิษฐ์ เศรษฐกิจ การจัดองค์กรทางสังคม ศาสนา

AA Lwa ANGN 2508/1965, Wood, W.A.R., *Consul in Paradise sixty-nine years in Siam*, Suriwong Book Centre, 175 หน้า

หนังสือเล่มนี้กล่าวถึงชีวิตของผู้แต่งซึ่งเป็นกงสุลอังกฤษที่เชียงใหม่ และได้อยู่ในประเทศไทยเป็นเวลา 69 ปี ได้กล่าวถึงขนบธรรมเนียมของคนไทย และกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ ในประเทศไทย อันได้แก่ ม้ง เย้า ละว้า ขมุ อีเก้อ มูเซอ ลีซอ มราบริ ได้กล่าวถึงกะเหรี่ยงในประเทศไทยว่าแยกเป็น 4 กลุ่มใหญ่ คือกะเหรี่ยงสะกอ กะเหรี่ยงโปว์ กะเหรี่ยงปะเก และตองตู ได้กล่าวถึงลักษณะทางกายภาพและการแต่งกาย พร้อมทั้งกล่าวด้วยมีกะเหรี่ยงสะกอจำนวนมากที่ถือศาสนาคริสต์ นิกายแบบติสต์

AA Lwa ANGN 2509/1966, Kunstadter, Peter, "Living with Thailand's Gentle Lua" *National Geographic Magazine*, July, 1966, หน้า 123-146 เขียนเป็นภาษาอังกฤษ มีภาพประกอบมาก

บทความนี้ให้ความรู้เบื้องต้นทางมานุษยวิทยาเกี่ยวกับคนละว้าที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน (ที่เรียกว่าละว้าในบทความนี้ความจริงพูดภาษาละว้า)

AA Lwa ANGN 2512/1969, Kunstadter, Peter, *Report to the National Research Council of Thailand : An Outline of Anthropological Research, 1966-1969*, โรเนียว เย็บเล่ม, 43 หน้า เขียนเป็นภาษาอังกฤษ

รายงานนี้ให้ความรู้ทางมานุษยวิทยา แบ่งออกเป็น 2 ภาค ภาคแรกรายงานเรื่อง ละว้าที่บ้านปาแป้ หมู่ที่ 5 ตำบลแม่สะเรียง อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน ภาคที่สอง รายงานเรื่อง กะเหรี่ยงสะกอที่บ้านแม่อุ้มหลวงน้อย (ภาษากะเหรี่ยง เรียกว่า บ้านโลกอเก) หมู่ที่ 4 ตำบลแม่สะเรียง มีกล่าวถึงสถานที่ตั้งหมู่บ้าน ภาษา ประชากร โครงสร้างทางสังคม ครอบครัว การแต่งงาน การแบ่งชั้นของคนในสังคม เชื้อสายชะมัง ภาวะผู้นำในหมู่บ้านและการปกครองหมู่บ้าน กฎระเบียบของสังคม ศาสนาและการรักษาผู้ป่วย การเข้ามาของมิชชันนารี เศรษฐกิจการทำไร่และการขายแรงงาน การถือครองที่ดิน ความสัมพันธ์กับโลกภายนอก ในส่วนที่เกี่ยวกับกะเหรี่ยงก็พูดตามหัวข้อต่างๆ เหล่านี้เช่นเดียวกัน แต่ไม่มีการกล่าวถึงชะมัง เพราะกะเหรี่ยงไม่มีการแบ่งชั้นในสังคมเหมือนละว้า

AA Lwa ANGN 2513/1970, Preecha Chaturaphan, "Life and Love and the Lawa", *Bangkok World*, Nov.22, 1970 หน้า 11-13 และต่อหน้า 18

บทความนี้ให้ความรู้เรื่องมานุษยวิทยาเกี่ยวกับคนละว้าอย่างสั้นๆ ให้ความรู้เรื่องการแบ่งชั้นของบุคคลในสังคมเรื่องความรักและการแต่งงาน เรื่องผู้นำศาสนาของละว้า การปกครองใน

สังคมละว้า ความเจ็บไข้และวิธีการรักษาแบบดั้งเดิม เศรษฐกิจและการถือครองที่ดิน

AA Lwa ANGN 2513/1970, Schrock, Joann L. และคนอื่นๆ, *Minority Groups in Thailand*, Department of the Army, Washington D.C., 1135 หน้า, เขียนเป็นภาษาอังกฤษ มีแผนที่มาก มีบรรณานุกรม

หนังสือเล่มนี้กล่าวถึงกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ ในประเทศไทย อันได้แก่ กูย เวียดนาม จีน เขมร ลีซอ มูเซอ ลื้อ ขมุ ไทฉาน ม้ง เย้า ฮ่อ กะเหรี่ยง อีเก้อ ละว้า มาเลย์ มอญ และอินเดีย ปากีสถาน ตอนที่กล่าวถึงละว้าอยู่ในหน้า 937-998 มีอภิปรายเรื่องชื่อละว้า ให้จำนวนประชากรอย่างคร่าวๆ กล่าวถึงการทำการทำนา ทำไร่ เล่าประวัติละว้าตามนิทานปรัมปรา เช่นเรื่องขุนหลวงวิลังค์กับพระนางจามเทวี เล่าเรื่องเจ้าหญิงละว้าที่ชื่อชะมั่งรกแอ กล่าวถึงการตั้งถิ่นฐานของละว้าในปัจจุบัน ลักษณะทางกายภาพของคนละว้า การรักษาพยาบาลตามประเพณีดั้งเดิมของละว้า ลักษณะนิสัย การแบ่งชั้นของบุคคลในสังคมครอบครัว พิธีการแต่งงาน พิธีศพ การศึกษาของละว้า ข้อห้าม ข้อจำกัด ตามประเพณีละว้า ประเพณีเกี่ยวกับอาหารและเครื่องดื่ม ศาสนาและการติดต่อกับมิชชันนารี เศรษฐกิจและวิธีการเพาะปลูก การประดิษฐ์สิ่งของต่างๆ ในตอนท้ายของบทความแนะนำสิ่งที่ควรทำในการติดต่อกับละว้า พร้อมทั้งข้อห้าม (คือสิ่งที่ไม่ควรทำ)

AA Lwa ANGN 2522/1979, Maeda, S., *Les Lawa; La plus ancienne population de la Thaïlande : l'étude monographique et socio-juridique*, Thèse pour le Doctorat de 3ème cycle présentée devant E.H.E.S.S., Université de Paris, 1979, 547 หน้า เขียนเป็นภาษาฝรั่งเศส

วิทยานิพนธ์ปริญญาเอกเล่มนี้พรรณนาเรื่องราวของละว้าทั้งในเรื่องถิ่นที่อยู่ การทำกิจกรรม อาหารการกิน หมู่บ้าน และบ้านที่อยู่อาศัย ยารักษาโรคและวิธีการรักษาโรคแบบดั้งเดิม กล่าวถึงชนชั้นชะมั่ง การแต่งงาน พิธีศพ กฎหมาย ละว้าดั้งเดิมและวิธีการตัดสินความ

AA Lwa ANGN 2523/1980, Preecha Chaturabhand, *People of the Hills*, Editions Duang Kamol, 200 หน้า มีภาพประกอบมาก เขียนเป็นภาษาอังกฤษ

หนังสือเล่มนี้แนะนำให้รู้จักชาวเขาเผ่าต่างๆ ในมุมมองกว้างๆ กล่าวถึง เย้า ม้ง อีเก้อ มูเซอ ละว้า ลีซอ กะเหรี่ยง ในการบรรยายแต่ละเผ่าจะกล่าวถึง บ้านเรือน การแต่งกาย อาหาร พิธีกรรม จารีตประเพณี การแต่งงาน การคลอดบุตรและการเลี้ยงดูเด็ก ความเจ็บป่วย ความตาย

AA Lwa ANGN 2528/1985, วาสนา กุลประสูตร, "ละว้า กลุ่มชนที่เหลือน้อยแห่งความรุ่งโรจน์ไว้ในบ้านป่าเมืองดอย" อนุสารขององค์การส่งเสริมการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย เล่มที่ 25 ฉบับที่ 12 หน้า 66-79 เขียนเป็นภาษาไทย

บทความนี้กล่าวถึงประวัติของละว้า กล่าวถึงประชากรละว้าในประเทศไทยที่จังหวัดเชียงใหม่ และแม่ฮ่องสอน กล่าวถึงเสาอินทขิลในหมู่บ้านละว้า ที่บทความนี้เรียกว่าลัวะความจริงพูด